

PONDĚLÍ 15. PROSINCE 2008

PŘEDSEDAJÍCÍ: PAN HANS-GERT PÖTTERING

Předseda

(Zasedání bylo zahájeno v 17:05.)

1. Pokračování zasedání

Předseda. – Prohlašuji zasedání Evropského parlamentu přerušené ve čtvrtek 4. prosince 2008 za obnovené.

2. Schválení zápisu z předchozího zasedání: viz zápis

3. Složení Parlamentu: viz zápis

4. Podepisování aktů přijatých postupem spolurozhodování: viz zápis

5. Oprava (článek 204a jednacího řádu): viz zápis

6. Termíny dílčích zasedání: viz zápis

7. Předložení dokumentů: viz zápis

8. Otázky k ústnímu zodpovězení a písemná prohlášení (předložení): viz zápis

9. Písemná prohlášení, která nejsou brána v potaz: viz zápis

10. Petice: viz zápis

11. Rozhodnutí o určitých dokumentech: viz zápis

12. Plán práce: viz zápis

13. Jednominutové projevy k důležitým politickým otázkám

Předseda. – Dalším bodem jsou jednominutové projevy k důležitým politickým otázkám.

Maria Petre (PPE-DE). – (RO) Děkuji vám, pane předsedo, dámy a pánové. Jménem všech rumunských žen bych vám dnes chtěla poděkovat za výjimečnou čest, které se nám již dostalo podvkráté, a sice za udělení ceny Mezinárodního sdružení na podporu evropských žen. Chtěla bych obzvláště poděkovat místopředsedkyni Evropského parlamentu paní Kratsa-Tsagaropolouové.

První rumunskou nositelkou této ceny byla v roce 2004 Maia Morgensternová, jedna z našich velkých hereček. Druhou rumunskou laureátkou je bývalá nezávislá ministryně spravedlnosti Rumunska Monica Macoveiová, která cenu obdržela tento rok. Monica Macoveiová si toto ocenění plně zaslouží, a to za výjimečné úsilí, které vynaložila, aby se Rumunsko nezvratně vydalo evropskou cestou a aby nemuselo čelit překážkám, jako jsou ochranné doložky.

Druhý postřeh se týká Moldavské republiky. Došlo k tomu, že jedné nezávislé televizní stanici zde bylo odmítnuto prodloužení licence. Jedná se o stanici PRO TV. Tento krok je jedním ze série mnoha jiných kroků, jejichž cílem je omezení svobody projevu v této zemi.

Z tohoto důvodu vyzývám jak Evropskou komisi, tak Parlament, aby tentokrát zaujaly neochvějný postoj, a nás vyzývám, abychom orgánům v Kišiněvě zaslali naléhavou a konkrétní žádost, aby přestaly s tímto zneužíváním. Děkuji.

Gyula Hegyi (PSE). – (HU) V tuto chvíli nemůžeme říct nic konkrétního o budoucím klimatickém balíčku, neboť rozhodnutí bude přijato za několik dní či týdnů. Chtěl bych však zdůraznit jedno: z tzv. klimatické daně bylo vyňato dálkové vytápění. To považuji za velmi důležité. Iniciativa k tomuto řešení vzešla od maďarských poslanců a poslankyň Evropského parlamentu, mezi něž patřím také já. Domníváme se, že obyvatelé bytů s dálkovým vytápěním jsou především lidé s nižšími příjmy, kteří by si nemohli další poplatky dovolit. Kromě toho bychom si měli uvědomit, že dálkové vytápění je šetrné k životnímu prostředí, a jelikož individuální vytápění je ze všech klimatických daní vyňato ve všech případech, myslím, že získané finanční prostředky by měly být směřovány na modernizaci systémů dálkového vytápění. Pokud bychom za pomoci financování ze strany EU modernizovali dálkové vytápění v zemích střední a východní Evropy, pak by podobné výjimky po roce 2020 již samozřejmě neměly opodstatnění.

Jules Maaten (ALDE). – (NL) Pane předsedo, před několika týdny byla ukončena pochybná soudní řízení, která zahájila barmská junta s cílem dostat za mříže velký počet příslušníků opozice – nejméně sto –, mezi něž patří komik Zarganar a mnich Ašin Gambira. Byly vyneseny drakonické tresty a neexistuje žádná známka, že by se v Barmě zlepšil stav lidských práv. V roce 2010 budou v této zemi uspořádány volby a opozice má ohledně těchto voleb celkem oprávněně určité pochybnosti, a to v neposlední řadě v důsledku toho, jak proběhlo referendum o nové ústavě v květnu 2008.

Sankce a izolace barmského režimu však bohužel v posledních letech nijak nenapomohly jakékoli změně. Myslím, že nadešel čas na změnu kurzu. Barmský režim nemá ponětí o tom, co mají ostatní země na mysli nebo co očekávají, a nové generace vůdců a vojáků nezískají žádný nový náhled, neboť nejsou v kontaktu s ostatními zeměmi.

Jsem toho názoru, že by měl Evropský parlament zvážit, zda by neměl do Barmy vyslat delegaci za účelem formálního či neformálního navázání kontaktů s tamní opozicí, a že by měl iniciovat nový a intenzivnější tlak na juntu, tedy něco, co se bohužel pouze silou sankcí zajistit nepodaří.

László Tőkés (Verts/ALE). – (HU) Přesně v tento den v prosinci 1989 vypuklo v Temešváru (Timișoara) hnutí, kterému se podařilo během neuvěřitelně krátké doby jednoho týdne svrhnout hanebnou nacionalistickou, komunistickou a ateistickou Ceaușescovu diktaturu. Ráno dne 15. prosince vystoupili maďarští členové reformované církve s překvapivou odvahou na obranu svého kostela a duchovního, přičemž zahnali agenty tajné služby Securitate a milice a vytvořili kolem kostela lidský řetěz. Během několika hodin se k tomuto odporu připojily stovky Rumunů, Maďarů, Němců, Srbů, katolíků, baptistů, luteránů, ortodoxních křesťanů a židů. Večer již toto mírumilovné hnutí přerostlo v demonstraci proti komunismu a režimu. V roce 1989 se transylvánské město Temešvár (Timișoara) stalo prvním svobodným městem v Rumunsku. Víra přetavená v akci zde díky Bohu vedla ke svobodě. Bůh žehnej památce hrdinů, mučedníků a obětí! Musíme střežit výsledky této změny režimu! Cesta z Rumunska do Evropy vede přes Temešvár (Timișoara).

Giovanni Robusti (UEN). – (IT) Pane předsedo, dámy a pánové, dozvěděl jsem se, že pouze v Itálii se každý den zničí 4 miliony kilogramů jídla, které lze ještě bez nebezpečí konzumovat a které představuje hodnotu nejméně 4 milionů EUR – tedy zhruba polovinu toho, co Itálie vynaloží na mezinárodní pomoc –, a že situace v mnoha jiných zemích Unie je velmi podobná.

Hovořím o jídle, u něž ještě neprošla lhůta trvanlivosti, avšak které se ničí nebo stahuje z trhu na základě předpisů pro uvádění na trh, nepřiměřeně přísných evropských právních předpisů a proto, aby újmu neutrpělo image společností. Toto téma již na posledním zasedání Rady ve složení pro zemědělství vnesl ministr italské vlády Luca Zaia – lepší definování právních předpisů Společenství a odpovídající podpora projektů, jako je potravinová banka či trh posledního okamžiku, by mohla nejen pomoci té části obyvatelstva, která trpí hospodářskou krizí a která již představuje v procentuálním vyjádření dvojciferné číslo, nýbrž také omezit to, co je v každém případě odpudivým plýtváním.

Vyzývám proto příslušné parlamentní výbory, aby se bezodkladně začaly touto otázkou zabývat, abychom tak mohli začít hledat řešení.

Věra Flasarová (GUE/NGL). – (CS) Pane komisaři, pane předsedo, dámy a pánové, chtěla bych se zmínit o návštěvě delegace Evropského parlamentu na Pražském hradě 5. prosince. Vzájemné nedorozumění, ke kterému tam došlo, bych ráda připsala na úkor nervozity a netrpělivosti, která zřejmě panovala na obou stranách jednacího stolu, ne na konto zlé vůle, jaká v současné Evropě už nemá opodstatnění. Dovolte ale,

abych přesto vyslovila jednu obavu. Česká veřejnost byla o jednání na Hradě informována zprostředkovaně médii i různými politickými aktéry, kteří si účelově připojovali své komentáře. Jedni útočili na prezidenta republiky, protože se jim to hodí, jiní pro změnu na Evropskou unii, neboť body se u veřejnosti získávají jakkoliv. Chtěla bych proto apelovat na formu a také na větší citlivost vůči sobě. Střední a východní Evropa má stále hodně nezhojených ran, které se dají zneužít. To by se mohlo nepříjemně projevit už za půl roku při volbách do Evropského parlamentu.

Předseda. – Nechci, aby situace eskalovala, a proto se zdržím komentáře; sděluji pouze, že se touto věcí začala zabývat Konference předsedů.

Gerard Batten (IND/DEM). – Pane předsedo, jelikož svět čelí hospodářské recesi bezprecedentního rozměru, padá kurz libry šterlinku oproti dolaru a euru. Schopnost libry přizpůsobovat svůj kurz vůči ostatním měnám je ale výhoda, kterou členové eurozóny nemají.

V Řecku vypukly občanské nepokoje a výtržnosti. Řecký spisovatel Mimis Androulakis řekl: „Mezi mladými lidmi dnes panuje hluboká nespokojenost se strukturou Evropy. Nemůžeme snížit kurz eura, abychom si vytvořili výhodu při vývozu.“

Členství v EU a euro vedou v Řecku ke zvýšeným životním nákladům a mladá generace se obává, že její budoucnost je chudoba. Evropská unie je ideologický projekt vnucený evropským národům, které by raději žily v demokratických národních státech. Cenou za politickou ideologii je vždy lidská bída.

Sergej Kozlík (NI). – (SK) Téměř ve všech evropských zemích se ze zákona tvrdě postupuje proti popírání holocaustu a propagaci fašismu.

Aby bylo možné v Maďarsku důsledně potírat neonacistické projevy a jiné formy extremismu, je nutné novelizovat nejen zákony, nýbrž dokonce i ústavu. Už poměrně dlouho však v Maďarsku chybí politická vůle k takovému kroku. Zpřísnění zákonů, které mají zajistit efektivnější boj s nacionalismem a radikalismem, odmítá strana FIDES, která je členem frakce evropských lidovců. Strana FIDES tak nepřímo podporuje extremismus v Maďarsku.

Teprve měsíc uplynul od doby, kdy maďarští extremisté ve fašistických uniformách napochodovali přes hranice do pokojného slovenského městečka a vzbudili tam hrůzu. Jménem evropských občanů dobré vůle proto vyzývám maďarské politiky, aby urychleně přijali účinná pravidla k potírání projevů fašismu a extremismu v Maďarsku.

Carlos José Iturgaiz Angulo (PPE-DE). – (ES) Pane předsedo, přesně před rokem odhlasoval venezuelský lid v referendu, že Hugo Chávez nesmí překročit funkční období v úřadu prezidenta republiky, které je stanoveno venezuelskou ústavou.

Hugo Chávez ovšem ignoruje demokratické rozhodnutí suverénního lidu a oznámil, že změní zákony tak, aby mohl zůstat u moci.

Hugo Chávez tak opět prokázal, že není demokratickým prezidentem, nýbrž samovládcem a vojenským diktátorem, jehož cílem je proměnit celou Venezuelu ve svůj soukromý ranč, a proto nadále vyhrožuje svým oponentům a disidentům, uráží je a útočí na ně. Také zamýšlí pokračovat v omezování svobody projevu tím, že zruší některá média, jak učinil se společností Radio Caracas Televisión.

Evropský parlament musí rozhodně odsoudit a odmítnout triky a úskoky, které chce Hugo Chávez provést, aby se nemusel vzdát prezidentského úřadu. Naléhavě vyzýváme venezuelskou společnost, aby podporovala hodnoty demokracie a svobody, které jsou v naprostém protikladu k tomu, co činí a říká Hugo Chávez.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). – (FR) Pane předsedo, na konci května hlasovalo francouzské Národní shromáždění ve prospěch změny francouzské ústavy, pokud jde o lepší postavení regionálních jazyků. Dá se říci, že tyto jazyky představují národní dědictví Francie.

Bylo lze doufat, že toto rozhodnutí bude počátkem zásadního odklonu od uplatňování francouzského jakobínského centralismu na regionální jazyky a na tradiční národnostní menšiny. Francouzská akademie věd však tento návrh odmítla a vyvinula tlak na senát, který nakonec hlasoval proti této pozitivní změně francouzské ústavy, jež by byla důležitá nejen pro Francii, nýbrž pro Evropskou unii jako celek.

Nedomnívám se, že by vzdělávání v alsatině, bretonštině či katalánštině nebo používání těchto jazyků ve veřejné správě jakýmkoli způsobem podkopalo územní celistvost či národní jednotu francouzského národa; myslím, že by tomu bylo právě naopak.

Pane předsedo, ať žije frankofonní svět, ať žijí regionální jazyky, ať žije jazyková rozmanitost!

(Potlesk)

Marco Cappato (ALDE). – (IT) Pane předsedo, dámy a pánové, tisková mluvčí sekretariátu Evropského parlamentu Marjory Van den Broekeová před několika dny řekla médiím, že Evropský parlament zakoupil osm bezpečnostních detektorů, což je bod, o kterém jsme v plénu po týdny diskutovali a dokonce jsme k němu přijali usnesení.

Zakoupili jsme ty přístroje a během této rozpravy nás o této skutečnosti nikdo – ani sekretariát, ani předseda – neinformoval, a přitom jsme diskutovali o tom, zda by totéž vybavení mělo být povoleno na letištích. Domnívám se, že to byla neuvěřitelná chyba ze strany předsednictva a sekretariátu. Co více – dne 4. listopadu jsem v této věci předložil písemnou žádost o informaci a dosud čekám na odpověď. Musel jsem se odpovědi dopátrat sám, a to dne 10. prosince na webu EU Observer.

Táži se, jak je možné, že jsme nakoupili toto vybavení a že během rozpravy, kde jsme vyjádřili nesouhlas s používáním těchto přístrojů, nám ani nebylo řečeno, že je Parlament již zakoupil? V očích veřejnosti jsem teď za hlupáky.

Předseda. – O této věci nic nevím, ale podíváme se na ni.

Monica Frassoni (Verts/ALE). – (IT) Pane předsedo, dámy a pánové, jak víte, minulý týden proběhlo zasedání Evropské rady a poslancům Evropského parlamentu byl stejně jako během několika posledních měsíců znemožněn vstup. Nebyli vpuštěni dokonce ani do tiskového střediska. Domnívám se, že tato situace je naprosto směšná – požádali jsme je, aby v tomto směru zasáhli, ale nedosáhli jsme vůbec žádného výsledku.

Myslím, že to je opravdový problém, a nikoli pouze otázka malichernosti poslanců, kteří se tam chtějí procházet a být vidět; domnívám se, že jsme v oblastech a tématech, která se tam projednávají, spoluzákodárci. Je velmi důležité, aby bylo zasedání Rady otevřeno veřejnému mínění, a to samozřejmě prostřednictvím novinářů, avšak také prostřednictvím hlasu poslanců Evropského parlamentu. Takto to dál nejde.

Mnohokrát jsme je již požádali, aby tento stav změnili, doufáme, že jste tak učinil také, ale možná by se to mohlo udělat o něco lépe. Doufáme, že se nám podaří dosáhnout pozitivního výsledku, neboť současný stav věcí je skutečně šokující.

Předseda. – Paní Frassoniová, jelikož jste se obrátila na mě osobně a – alespoň v tlumočené verzi – mě nařkla, chci vás ujistit, že se snažíme a že děláme, co je v našich silách. Já však nejsem ten, kdo může zajistit úspěch; rozhodnout musí Rada. Buďte však ujištěna, že mí spolupracovníci a já děláme, co je v našich silách.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN). – (PL) Pane předsedo, dne 10. prosince slavíme 60. výročí vyhlášení Všeobecné deklarace lidských práv OSN. Článek 2 této deklarace stanoví: „Každý má všechna práva a všechny svobody, stanovené touto deklarací, bez jakéhokoli rozlišování, zejména podle rasy, barvy, pohlaví, jazyka, náboženství, politického nebo jiného smýšlení...“ Tento dokument podepsala Indie, tedy země, která vděčí za mnohé Mahátmovi Gándhímu, jenž byl vytrvalým obhájcem práv jednotlivce. Z Indie k nám však bohužel stále docházejí nanejvýše znepokojivé zprávy o pronásledování křesťanů. Tyto zprávy hovoří o krutých vraždách, útocích, znásilněních a vypalování domovů a chrámů. Situace je obzvláště vážná ve státě Urísa.

Pane předsedo, nebyli jsme lhostejní ke zločinům, které spáchali teroristé v Bombaji, a nesmíme zůstat lhostejní ani k pogromům na křesťany. Musíme se snažit o to, aby skončily tyto projevy nenávisti, které jsou jasným porušením základních lidských práv, zejména práva na svobodu vyznání a práva na život.

Søren Bo Søndergaard (GUE/NGL). – (DA) Pane předsedo, za několik málo dní budeme slavít letošní předání Sacharovovy ceny. Bylo by tedy vhodné podívat se, jak se daří předchozím laureátům této ceny, například kurdsko-turecké političce Leyle Zanaové, která cenu obdržela v roce 1996. V roce 2004 byla po desetiletém věznění propuštěna, avšak minulý pátek, tedy 5. prosince, byla opět odsouzena k desetiletému trestu. Důvodem je, že nadále pracuje na zajišťování základních práv Kurdů v Turecku, jako je právo na užívání vlastního jazyka. To bohužel ukazuje, že stav lidských práv v Turecku se nezlepšuje, nýbrž že se naopak zhoršuje. Chci proto naléhavě vyzvat všechny poslance a poslankyně Evropského parlamentu, aby vyjádřili solidaritu s laureátkou jednoho z minulých ročníků Sacharovovy ceny Leylou Zanaovou, a chtěl bych vyzvat předsedu, aby předložil návrh na to, jakým způsobem může Evropský parlament protestovat u tureckých orgánů.

Předseda. – Pane Søndergaard, chtěl bych zdůraznit, že jsem již při jiné příležitosti navštívil Leylu Zanaovou ve vězení. V této oblasti budeme nadále pokračovat v činnosti.

Georgios Georgiou (IND/DEM). – (EL) Pane předsedo, cítím se povinen požádat vás, jakož i všechny poslance a poslankyně Evropského parlamentu, o pozornost a o pomoc při řešení problematiky Alzheimerovy nemoci. Je to nemoc, která postihuje staré lidi, a v současné době kvůli ní šest milionů našich evropských spoluobčanů žije svůj život v utrpení. Utrpení však nezpůsobuje pouze pacientům, nýbrž také šesti milionům rodin, což znamená, že dohromady s touto nemocí bojuje 25 milionů lidí, aniž by měli pocit, že se jim dostává nějaké pomoci od Evropské unie, která by mohla usnadnit jejich úděl tím, že by proti této pohromě, která je, jak se zdá, na vzestupu, začala podnikat některé kroky.

Vyzývám tudíž Komisi a vlády členských států, aby Alzheimerovu nemoc začaly pojímat jako prioritu evropských zdravotních programů, abychom tak mohli 25 milionů spoluobčanů osvobodit od této tragédie.

Irena Belohorská (NI). – (SK) V době, kdy Slovensko podalo přihlášku do Evropské unie, bylo již členskou zemí Rady Evropy a mělo již tedy za sebou podpis a schválení Listiny základních lidských práv a svobod.

Standard, který vyžadovala Rada Evropy, byl pro všechny stejný a závazný. V případě nejasností a nedodržování byla možnost žádat o prověření tzv. monitorovací výbor. Evropský parlament se touto problematikou zabývá pouze selektivně, když ji nadnesou někteří poslanci. Ke škodě věci se však nesleduje situace současně ve více státech. Navíc se mi zdá, že jedna menšina v Evropské unii, respektive v Evropě, má právo na větší a privilegovaná práva.

Ve Vojvodině žije velká slovenská menšina, která si déle než dvě stě let uchovává tradice, z nichž mnohé jsme již na Slovensku zapomněli. Vážený pane předsedo, dozvěděla jsem se, že maďarská menšina ve Vojvodině, která je menší než menšina slovenská, má dostat speciální status, který jí umožní využívat práv členského státu.

Žádám tedy, aby Evropská unie zajistila rovnost v povinnostech, ale také v právech, a aby se tedy i příslušníci slovenské menšiny, kteří žijí ve Vojvodině, těšili stejným právům jako jejich spoluobčané maďarské národnosti.

Ioannis Varvitsiotis (PPE-DE). – (EL) Pane předsedo, kulka z policejní zbraně, která zabila patnáctiletého chlapce, způsobila události, jejichž svědky jsme byli v uplynulých dnech v Athénách. Smrt tohoto chlapce je bezpochyby tragédií, která nás všechny rmoutí. Tento incident však sám o sobě nemůže vysvětlit extrémní události, k nimž posléze došlo. Obávám se, že stojíme tvář v tvář jevu, který se může dostat mimo vší kontrolu, a to nikoli pouze v Řecku, neboť mladá generace před sebou vidí chmurné vyhlídky a nepřekonatelné překážky. K podobným událostem došlo také v jiných evropských hlavních městech. Vážnost těchto událostí nikdo nepodceňuje. V případě Řecka to však bylo velmi přehnané, a to v první řadě z úst těch, kteří kdysi publikovali články a negativní komentáře, v nichž předpovídali, že pořádání olympijských her v Athénách bude fiasko, a když se ukázalo, že hry byly úspěšné, museli se veřejně omluvit. Jsem si jistý, že každý pochopil, co se děje.

Maria Matsouka (PSE). – (EL) Pane předsedo, od soboty 6. prosince, odkdy oplakáváme zbytečnou smrt mladého studenta, se pozornost Evropy soustředí na Řecko. Ona osudná kulka rozpoutala demonstrace mladých lidí po celé zemi, které nemají v historii Řecka obdoby. Mladí lidé byli vyvedeni z míry a pokusili se nám po svém sdělit, že netouží žít ve zkorumpované společnosti, že se odmítají smířit s tím, že znalosti jsou zbožím, a že nejistota, všudypřítomné závodění a chamtivost nemají v jejich představě o budoucnosti místo.

Nalijme si čistého vína – to, proti čemu dnes mladí lidé vystupují, je dominantní model nelidského rozvoje, který demontuje stát blahobytu, mění právní stát v policejní, způsobuje odcizení a vede k vzájemnému vyhlazování. Nesmíme k tomu být lhostejní, a zejména nesmíme podcenit trýznivé volání naší mládeže. Řešení nespočívá v represii; spočívá ve změně postoje, ve změně politiky. Jsme tím povinni mladé generaci, jsme tím povinni památce Alexandra, chlapce, který zahynul touto zbytečnou smrtí.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN). – (PL) Pane předsedo, tragická smrt polského občana Roberta Dziekońskiego, k níž došlo vloni na letišti ve Vancouveru, měla v Polsku i v Kanadě hluboký dopad na veřejné mínění. Dotyčné události byly náhodou zaznamenány na videonosič. Nahrávka ukazuje, že smrt Roberta Dziekońskiego byla výsledkem brutálního zákroku kanadské policie, která proti zcela vyčerpanému člověku, který potřeboval pomoc, zbytečně použila elektrický paralyzér. Byli jsme ohromeni, když jsme se nedávno dozvěděli, že kanadský soud rozhodl, že dotčení policisté nebudou za své kroky nijak stíháni.

Za sebe, za svého kolegu poslance Wojciechowského a vzhledem k přání mnoha lidí v Polsku a v Kanadě vyzývám předsedu tohoto Parlamentu, aby vyzval kanadské orgány, aby poskytly přesné informace o okolnostech, za nichž došlo k úmrtí polského občana. Tento člověk byl samozřejmě zároveň občanem Evropské unie.

Roberto Musacchio (GUE/NGL). – (IT) Pane předsedo, dámy a pánové, ze Spojených států zaznívají slova o tom, že vážně uvažují o znárodnění velkých automobilových společností, aby tak vyřešily krizi, které toto odvětví čelí. Jak je tomu ve Spojených státech zvykem, v určitých chvílích jsou ideologie včetně doktríny laissez-faire ponechány stranou a přijmou se velmi praktické kroky.

Evropa nemůže jen tak sedět a dívat se, zatímco automobilový průmysl prochází krizí. Samozřejmě je důležité přijmout nové nařízení o emisích, je užitečné, že Komise říká, že opatření k řešení krize by měla probíhat v oblasti životního prostředí a inovací, a že se v tomto kontextu zmiňuje automobilový průmysl, avšak toto nestačí. Chtěl bych vás požádat, pane předsedo, a rovněž tak Radu a Komisi, abyste zvážili, zda k podniknutí bezodkladných kroků, než se rozšíří výpovědi a propouštění, skutečně potřebujeme opravdu výjimečný plán; u nás v Itálii je již výpovědí a propouštění velmi mnoho a postihují velké skupiny od Eatonu až po samotný Fiat.

Hans-Peter Martin (NI). – (DE) Pane předsedo, je symptomatické, že plenární zasedání Evropského parlamentu nebylo informováno o nedávném rozhodnutí vídeňského krajského trestního soudu. Soud požádal o vydání – což znamená o zbavení imunity – poslance Evropského parlamentu Hannese Swobody. Případ byl zveřejněn v médiích; mluvíme přitom o trestu až do výše jednoho roku. Pouze zde v Parlamentu nám nikdo nic neřekl.

V mém případě to však bylo zcela jiné. Sotva byla taková žádost učiněna, již jste ji zde, pane předsedo, přečetl, a to k velké radosti řady poslanců a poslankyň. Avšak již jste Parlament neinformoval, pane předsedo, že nenásledovalo žádné právní řízení jakéhokoli druhu, že soudce věc odložil, že rozhodnutí kompetentních orgánů bylo jednomyslné a že zbavení imunity nebylo v žádném případě na místě.

Takovým postupům neříkám demokracie, pane Pötteringu.

Předseda. – Pane Martine, jelikož mě soustavně poučujete, chtěl bych zdůraznit, že pokud bychom měli postupovat dle d'Hondtova systému – tedy zcela spravedlivě –, tak byste zde nemohl promluvit.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – (EL) Pane předsedo, chceme-li si uvědomit význam Evropské unie, která je již přes padesát let stará, musíme zdůraznit, že skoncovala s válkami a že žijeme v době míru. Vidíme však, že tento mír ohrožují jiní nepřátelé, přičemž jedním z nejvýznamnějších je násilí. Z toho důvodu musíme násilí věnovat pozornost a musíme je konfrontovat s kulturou lásky a solidarity.

Myslím, že opomínáme zdůrazňovat, jakou moc má podpora jednoho člověka druhému, a vést lidi, zejména pak mladé lidi, směrem k vědomostem, inovacím a kultuře. Pokud budeme radit mladým, aby své názory vyjadřovali násilím, pak je nutno se o osud Evropské unie obávat.

Maria Eleni Koppa (PSE). – (EL) Pane předsedo, chtěla bych z tohoto místa říci, jak jsem pobouřena a zarmoucena vraždou patnáctiletého chlapce, k níž došlo v Aténách a kterou má na svědomí policista. Tento incident odstartoval události, které v posledních dnech otrásají Řeckem. Řecko se nachází ve stavu sociální exploze, kterou provázejí v řadě měst nepokoje. Přítomnost lidí v ulicích, přičemž jsou to zejména studenti, žáci, nezaměstnaní a pracovníci s nedostatečnými příjmy, ukazuje krizi ve společnosti, která cítí, že nemá budoucnost. Hněv, rozhořčení a protesty dosáhly výbušných výsledků. Slabá končící vláda strany Nová demokracie dopustila tvář v tvář této situaci, aby se věci vymkly kontrole, což má ten výsledek, že už několik dní v Řecku neexistuje stát.

Kořeny těchto událostí jsou komplikované a velmi hluboké: propuknutí občanských nepokojů je důsledkem stále se zhoršujících nerovností. Je to výsledkem neoliberální politiky, která vytváří stále více chudoby, marginalizace a vyloučení, z čehož vyplývá, že je ohrožena sociální soudržnost a že kráčíme směrem k extrémním událostem, jako jsou ty, jichž jsme nyní svědky. Při odsuzování násilí musíme bedlivě naslouchat protestním hlasům, které nyní zaznívají v Řecku, a musíme jim dát konkrétní a čestnou odpověď.

Jelko Kacin (ALDE). – (SL) Italský stát opět vykonává hrubý tlak na svou slovinskou menšinu, a to tím, že omezuje zdroje na menšinové vzdělávání a kulturu, které jsou předpokladem pro přetrvání jakékoli menšiny.

Incident, k němuž došlo toto úterý ve slovinské škole v obci Barkovlje poblíž Terstu, byl však také pokusem o terorizování ředitelky školy, učitelů, dětí a jejich rodičů. Skutečnost, že se ve škole objevili příslušníci sboru

Carabinieri, nelze tolerovat. Příslušníci sboru Carabinieri nemají ve škole co dělat. To je jako něco z období, kdy v Itálii vládl fašismus. Přitom stovky zařízení v Terstu mají nápisy v čínských znacích a čínském písmu, a to – jak se zdá – nikomu nevadí. A naproti tomu přesto některým italským politikům a úřadům vadí slovinské symboly na slovinských školách, a tito politici a orgány dokonce nařídili prohlídku a přítomnost sboru Carabinieri.

Toto neodpovídá evropským ani slovinským standardům chování. To je, pane předsedo, útisk a neomluvitelná potupa.

László Surján (PPE-DE). – (HU) Před rokem jsme všichni zažívali úžasný pocit, neboť rozšiřování Evropské unie právě dosáhlo nového milníku – zrušení schengenských hranic ve velmi rozsáhlé oblasti a zapojení nových členů do schengenského společenství. Uplynul jeden rok. Výhody tohoto kroku dnes využívá mnoho lidí. Objevily se však také nevýhody, které způsobují, že někteří lidé by dali přednost izolaci. Silnice, kudy by mohly projíždět automobily, jsou uměle uzavírány cestou umisťování dopravních značek či květináčů. Pane předsedo, bylo by velmi dobré, kdyby si každý evropský občan uvědomil, že volný pohyb je naším společným pokladem a že nesmí být omezován jakýmkoli zájmy, jak jsme toho svědky například poblíž obce Sátoraljaújhely.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Děkuji vám, pane předsedo. Těší mě, že je v jednacím sále přítomen také komisař Špidla. Evropská unie je založena na čtyřech základních svobodách, mezi něž patří pohyb zboží, služeb, kapitálu a osob.

Dne 1. ledna 2009 tomu budou dva roky, co k EU přistoupilo Rumunsko a Bulharsko. Přístupové smlouvy, které obě země podepsaly v roce 2005, dávají členským státům možnost zavést na minimální dobu dvou let a na maximální dobu sedmi let bilaterální překážky bránící volnému pohybu rumunských a bulharských pracovníků. Některé členské státy tyto překážky zrušily již před rokem 2009, zatímco jiné oznámily, že je z vnitropolitických důvodů zachovají.

Domnívám se, že se nyní, v době finanční a hospodářské krize, stalo zrušení těchto překážek neodkladnou nezbytností. Zrušení překážek volného pohybu rumunských a bulharských pracovníků znamená dodržení evropských zásad a hodnot. Také to znamená dodržení zakládajících smluv Evropské unie. Vyzývám tedy ke zrušení stávajících překážek volného pohybu rumunských a bulharských pracovníků. Děkuji.

Jaromír Kohlíček (GUE/NGL). – (CS) Vážený kolegové, milé kolegyně, reprezentace Evropského parlamentu v posledních letech navštěvuje budoucí předsednické země. To je dobře a já to schvaluji. Co se mi nelíbí, to je nedostatek taktu při vystupování této delegace v Praze na Hradě. Všichni víme, že hlavní metodou zviditelňování se pana Cohn-Bendita je provokace a neomalenost. Mrzí mě, že tentokrát se v Praze přidal i předseda našeho Parlamentu. Zklamal jste mne a jsem nucen si své dobré mínění o Vás opravit. Chybí Vám dostatek pokory a trpělivosti k vyslechnutí názoru, který nesdílíte. S názory prezidenta České republiky často nesouhlasím, ale toto stanovisko nevyjadřuji tak neomaleně, jako jste to připustil u člena Vámi vedené delegace. Očekávám proto oficiální omluvu, ne obvyklé arogantní odseknutí.

Předseda. – Pane Kohlíčku, kdybyste tam byl, tak byste takto nemluvil.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Pane předsedo, jeden z italských kolegů zmínil, že rozsah, v němž se v Itálii plýtvá potravinami, je velký problém, a otázka plýtvání potravinami a přebytečných potravin, které se vrací do potravinového řetězce, je zajisté problémem, který v posledních sedmi dnech trápí Irsko. Ukázalo se, že pokud nebudeme mít řádnou kontrolu nad každým aspektem potravinového řetězce, tedy nikoli jen od zemědělece na talíř, ale také zpětně z talíře k zemědělci, můžeme se dočkat velkých problémů.

Náklady, které hradí irský stát, dosahují výše 180 milionů EUR, a jsme vděční za solidaritu EU, pokud jde o dostupnost systému podpory soukromého skladování, avšak potřebujeme vědět, co přesně se v potravinovém řetězci v Irsku stalo špatně, že bylo umožněno, aby byla zvířata krmena příměsí, která obsahovala dioxiny.

Jsmo vděční, že byl ten problém vyřešen, avšak potřebujeme vědět, co se stalo, abychom mohli zajistit, že se stejná věc nebude v budoucnu opakovat. Nemůžeme-li kontrolovat, jaké přebytečné jídlo či odpad z něj jde do krmivového řetězce zvířat, pak to budeme muset zastavit. Musíme kontrolovat způsob, jakým v domácnostech dochází k míšení, a potřebujeme označování země původu, abychom mohli spotřebitelům zajistit kvalitu masa, které jedí.

Marco Pannella (ALDE). – (IT) Pane předsedo, dámy a pánové, budoucí historické vědomí – bude-li se tím zabývat – bude na dnešní dobu vzpomínat jako na dobu zásadní proměny tohoto Parlamentu a této Evropské

unie, kterou jste, pane předsedo, v roce 1985 dobře znal a pomáhal utvářet. Evropská vlast proti neblahé iluzi Evropy vlastí.

Dnes se tímto směrem posouváme každým dnem. Zrovna včera a především zaznívaly na Radě hlasy požadující Evropu od Atlantiku k Uralu, tedy starou nacionalistickou, a nikoli proevropskou linii. Evropu Coudenhove-Kalergiho či Winstona Churchilla, našich předchůdců, kteří dali našemu Parlamentu jeho jméno. Tito mužové chtěli Spojené státy evropské, a dnes neděláme nic jiného, než že těm, kdo chtějí členství, kdo chtějí být součástí Evropy, nabízíme partnerství. Domnívám se, že je všechny odsuzujeme – podívejte se na Středomoří – k osudu, který je určité nebezpečný a který bude zajisté ranou všem proevropsky a demokraticky smýšlejícím lidem v těchto zemích.

Ioannis Gklavakis (PPE-DE). - (EL) Pane předsedo, rád bych promluvil o nařízení o přípravcích na ochranu rostlin. Myslím, že budou všichni souhlasit, že bezmyšlenkovité používání pesticidů je nebezpečné jak pro člověka, tak pro životní prostředí. Myslím však také, že se všichni shodnou, že používání pesticidů umožnilo masovou výrobu potravin a nasycení obyvatelstva. Z tohoto důvodu jsou přípravky na ochranu rostlin nezbytné, musíme je však používat řádně.

Obávám se však, že nové nařízení vyvolává řadu otázek a řadu obav. Evropští farmáři se obávají, že budou-li pouze uplatňována omezení, zabrání jim to ve výrobě, a oni nebudou moci vyrábět konkurenceschopné zboží. Pak se ovšem musí obávat i spotřebitelé, neboť výrobky ze třetích zemích jsou pochybné kvality. Ve třetích zemích, v nichž se výrobní metody nekontrolují, pak bude docházet k obrovským zásahům do životního prostředí a k jeho masivnímu ničení. Z těchto důvodů se domnívám, že musíme této otázce věnovat obzvláštní pozornost, neboť existuje možnost, že způsobíme víc zlého než dobrého. Musíme se na tuto otázku podívat velmi pozorně a se znalostí skutečného stavu věcí.

PŘEDSEDAJÍCÍ: PAN ALEJO VIDAL-QUADRAS

Místopředseda

Dariusz Maciej Grabowski (UEN). - (PL) Pane předsedajícím, všichni víme, že v minulosti existovala pozice dvorního šaška. Povinností a právem těchto lidí bylo bavit svého pána, třebaže přitom urazili všechny ostatní, kdo byli jejich počínání přítomni. Šašek se však musel vzdálit, chtěl-li pán diskutovat o vážných věcech.

Rád bych našemu předsedovi položil následující otázku. Pane Pötteringu, zamýšlíte tento starý obyčej s mírnými obměnami v Evropském parlamentu obnovit? Bude pro politiky, kteří byli dříve rudí a dnes se přebarvili nazeleno, přijatelné urážet vedoucí představitele členských států, prohlašovat, že vystupují jménem tohoto Parlamentu, a činit tak v přítomnosti jeho předsedy? Přesně to se stalo v České republice ve vztahu k prezidentu Klausovi. Jako poslankyně a poslanci Evropského parlamentu bychom měli být vzorem v tom, jak je třeba chápat demokracii. Měli bychom jít příkladem v úctě k právu a představitelům členských států Unie. Nebo nás, poslance a poslankyně tohoto Parlamentu, snad mají zastupovat lidé, kteří kdysi horovali pro demokracii, a dnes s ní zacházejí s opovržením? Nikdo se neodvážá je pokárat či umlčet.

Mělo by se zajistit, aby se taková situace již neopakovala. Je nutno se omluvit prezidentu Klausovi za události, k nimž došlo v Praze během návštěvy delegace tohoto Parlamentu. Vyzývám, aby byla taková omluva vyslovena.

Dimitrios Papadimoulis (GUE/NGL). - (EL) Pane předsedajícím, řecká společnost odmítá násilí, a právě proto byla tolik šokována vraždou patnáctiletého chlapce, jíž se dopustil policista. Tato vražda způsobila, že mladí lidé vyšli v mírumilovném protestu do ulic – byla jiskrou, která roznítila oheň a obrátila pozornost také k dalším problémům, jimiž jsou skandály, nerovnost, inflace, nezaměstnanost, nepotismus, korupce a nedostatečná moc práva. Soudní dvůr Evropských společenství v posledních letech mnohokrát odsoudil řecké orgány pro nadměrné násilí a aroganci, které zůstaly nepotrestány. Vyzývám vás, pane předsedajícím, jakož i všechny skupiny v Parlamentu, k témuž, co pro uctění památky tohoto patnáctiletého chlapce učinil řecký parlament, tedy aby Evropský parlament jakožto strážce lidské důstojnosti a lidských práv nyní povstal a minutou ticha uctil památku mladého, patnáctiletého chlapce, který byl zavražděn před týdnem v Aténách.

Milan Gaľa (PPE-DE). - (SK) Minulý týden jsme si připomněli 60. výročí Všeobecné deklarace lidských práv, která byla přijata rezolucí Valného shromáždění OSN dne 10. prosince 1948.

Běloruská opozice se pokusila prostřednictvím série protestů u příležitosti Dne lidských práv poukázat na nedodržování lidských práv ve své zemi. Aktivisté v hlavním městě Minsku pochodovali v napodobeninách vězeňského oblečení a nesli plakáty s nápisem „Jsem politický vězeň“. Na jiném místě aktivisté rozdávali

kolemjdoucím text Všeobecné deklarace, na západě země ve městě Grodno se konala demonstrace. Na všechny aktivity opozice reagoval Lukašenkův režim zatýkáním aktivistů.

Paradoxní je, že Bělorusko se podpisem zavázalo garantovat svým obyvatelům lidská práva, a pro mezinárodní společenství je nepřijatelné, je-li v signatářské zemi zakázáno rozšiřovat samotný text Deklarace.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Pane předsedající, před několika měsíci byla na schůzi Výboru pro kulturu a vzdělávání představena myšlenka zřídit Dům evropských dějin. V té době však nebyl vypracován žádný dokument. Navíc nebyl dostatečný prostor k diskusi. Členové Výboru nicméně vyjádřili znepokojení, pokud jde o myšlenku samotnou.

Nyní mám před sebou základní premisy týkající se Domu evropských dějin a musím říci, že mě kvalita této práce šokuje. Obsahuje historické chyby, jako například datování počátků křesťanství do čtvrtého století našeho letopočtu. Dále text neproporčně zdůrazňuje některé události, zatímco jiné zcela přehlíží. To platí zejména pro období druhé světové války a také pro poslední dvě desetiletí. Zdálo by se, že jde o pokus vědomě dezinterpretovat dějiny Evropy. Evropský parlament by se neměl pod takto pochybný podnik podepisovat a neměl by na něj poskytnout žádné finanční prostředky.

Nicodim Bulzesc (PPE-DE). – Pane předsedající, mnoho poslanců a poslankyň Evropského parlamentu přivítalo výsledek jednání Rady, které se uskutečnilo v Bruselu minulý týden, a závěry konference OSN o změně klimatu, která proběhla v Poznani. Pro obyčejné občany je těžké pochopit, co znamená nakupovat či prodávat emisní povolenky na CO₂ či jaká jsou rizika vypouštění uhlíku. Musí však pochopit, že Evropa se stala světovým vůdcem v řešení změny klimatu a že tomu tak bude i v budoucnu.

Rumunsko a ostatní členské státy ve východní Evropě vítají nabídku na získání více bezplatných povolenek na emise CO₂, jakož i nový kompromis týkající se navýšení Fondu solidarity. Tímto způsobem bude možné, aby průmyslová odvětví jako cementářský, chemický či sklářský průmysl nemusela přemísťovat výrobní závody, pracovní místa a emise CO₂ do jiných částí světa. Těším se na zítřejší plenární rozpravu o celém balíčku a děkuji zpravodajům a těm poslancům a poslankyním, kteří se do těchto prací zapojili.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL). – (PT) Chtěl bych využít této příležitosti, kterou představuje zahájení dílčího zasedání Evropského parlamentu, a vyjádřit naši hlubokou solidaritu s železničními pracovníky, kteří jsou obětmi represe ze strany správní rady provozovatele portugalských železnic, společnosti Caminhos-de-Ferro Portugueses (CP).

Devět železničářů bylo z nařízení správní rady CP podrobeno nepřijatelným disciplinárním postupům vedoucím k propuštění, neboť se zúčastnili stávkové hřídky, která proběhla v souladu se zákonem. Totéž se stalo jiným třem pracovníkům působícím ve společnosti zajišťující provoz železniční infrastruktury, společnosti REFER.

Musíme vyjádřit pobouření nad tímto postojem a žádat bezodkladné zastavení těchto postupů, dodržování demokratické zákonnosti, práv pracujících a svobody odborů.

Colm Burke (PPE-DE). – Pane předsedající, vítám skutečnost, že dne 2. prosince 2008 vstoupila v platnost Úmluva OSN o právech osob se zdravotním postižením. Signatářem úmluvy je také Evropské společenství. Úmluva zajišťuje ochranu 50 milionů občanů EU, kteří mají zdravotní postižení, jako například občané po amputaci.

Irsko je však jedním z členských států Evropské unie, kde si člověk, který přijde o končetinu, musí pořízení protézy financovat sám z vlastních zdrojů nebo ze svého pojištění.

Přestože vstoupila v platnost tato Úmluva, nevyčlenila irská vláda v nejnovějším rozpočtu žádnou položku na financování protézy, které by pomohlo osobám po amputaci. Odsuzuji toto bezohledné přehlížení lidí s takto vážným zdravotním postižením a vyzývám Komisi k vypracování pokynů, které zajistí, že budou členské státy povinny poskytovat takovým osobám se zdravotním postižením odpovídající financování.

Ryszard Czarnecki (UEN). – (PL) Pane předsedající, chtěl bych upozornit na poněkud nezvyklou situaci, která nastala u nás v Polsku.

Pokud jde o Evropský parlament, a zejména pak o volby do tohoto Parlamentu, polské právo jednoznačně stanoví, že veškeré změny ve volebním zákoně musí být navrženy šest měsíců před volbami. Polská vláda však předložila návrhy změn zákona o volbách do Evropského parlamentu pozdě. Jedna z těchto změn se týká snížení počtu poslanců Evropského parlamentu za Polsko.

Výsledkem je, že nový volební zákon, který stanoví nižší počet polských poslanců tohoto Parlamentu, by mohl být zpochybněn u ústavního soudu. Mohla by být vlastně zpochybněna též zákonnost voleb do Evropského parlamentu u nás v Polsku. To je mimořádná situace, k níž v historii Evropského parlamentu ještě nikdy nedošlo. Zodpovědnost bohužel leží na polské vládě.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) V severním Portugalsku je čím dál palčivěji cítit problém nezaměstnanosti, prokletí nejisté a špatně placené práce a drama zpožděných výplat, které ohrožují stále více pracujících.

Chtěla bych zmínit dva příklady: média informovala, že 51 portugalských stavebních dělníků z oblasti Marco de Canavezes dnes vyšlo protestovat proti společnosti ze španělské Galicie, která jim nevyplatila mzdu za dva měsíce a za placenou dovolenou. Tito pracovníci ještě také nedostali žádnou podporu v nezaměstnanosti. Zároveň rostou ve společnosti Quimoda v portugalském městě Vila do Conde, která se věnuje výrobě polovodičů, obavy o budoucnost 2 000 pracovníků, neboť německá mateřská společnost oznámila propouštění, třebaže dosud není známo, které dceřinné společnosti jím budou postiženy. Je tedy naprosto nezbytné vypracovat bezodkladné řešení těchto problémů a zajistit, aby nedávno přijatá opatření Společenství neopomíjela soužení pracujících a jejich rodin.

Roger Helmer (NI). – Pane předsedající, vyrozuměl jsem, že minulý týden proběhlo setkání vedoucích představitelů politických skupin s prezidentem České republiky Václavem Klausem. Jsme rozsáhle informováni o tom, že na tomto setkání několik našich kolegů, zejména pak pan Daniel Cohn-Bendit, hovořilo s prezidentem České republiky drzým, urážlivým a netolerantním způsobem, tedy způsobem, který staví tento Parlament do špatného světla. Velmi lituji, že je předseda našeho Parlamentu, který byl setkání přítomen, nezbrzdil a nezjednal pořádek.

Dnes při této rozpravě již řekl, že kdybychom tam byli, tak bychom se na to snad dívali jinak. Pokud se však domnívá, že došlo k dezinterpretaci události, měl by předstoupit před tento Parlament a říci nám, jak a proč.

Chtěl bych požádat předsedu našeho Parlamentu, aby zaslal prezidentu Klausovi dopis, v němž se mu omluví za toto ostudné chování.

Charles Tannock (PPE-DE). – Pane předsedající, jako vedoucí pozorovatelské mise Evropského parlamentu, která bude sledovat prosincové parlamentní volby v Bangladéši, bych chtěl poděkovat předsednictví, že umožnilo konání této mise. Předchozí vedoucí, který se odmítl mise zúčastnit – pan Robert Evans ze Skupiny sociálních demokratů – se na poslední chvíli pokusil o zrušení cesty, neboť tvrdil, že sestava účastníků není dostatečně vyvážená podle politické příslušnosti a národnosti. Nuže, jsou stále ještě volná místa, pokud se chtějí zúčastnit ještě další poslanci a poslankyně, což bych také uvítal.

Těší mě, že předsednictví projevilo zdravý rozum a zrušení mise zabránilo. Zrušením mise bychom Bangladéši – a bangladéšské komunitě, kterou v Londýně zastupuji – vyslali všechny špatné signály, jež si lze představit, přičemž tato země se po dvou letech téměř vojenské vlády odváží pokoušet o posílení sekulární demokracie.

Bangladéš je strategicky nesmírně důležitou zemí v nestabilním regionu a je stále více ohrožován islamistickým terorismem, což pan Evans, předseda delegace Evropského parlamentu pro vztahy se zeměmi jižní Asie, ví velmi dobře. Bangladéš si zaslouhuje naše povzbuzení, neboť usiluje o demokratickou budoucnost. Pokud tvrdíme, že jsme sami demokrati, měli bychom učinit vše, co je v našich silách, abychom Bangladéš v tomto úsilí podpořili.

Předsedající. – Dámy a pánové, je po šesté hodině. V souladu s pořadem jednání uzavřeme tento bod a přesuneme se k dalšímu.

14. Úprava pracovní doby (rozprava)

Předsedající. – Dalším bodem je doporučení pro druhé čtení (A6-0440/2008), které učinil Výbor pro zaměstnanost a sociální věci ke společnému postoji Rady (10597/2/2008 – C6-0324/2008 – 2004/0209(COD)) k přijetí směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2003/88/ES o některých aspektech úpravy pracovní doby (zpravodaj: Alejandro Cercas).

Alejandro Cercas, zpravodaj. – (ES) Pane předsedající, pane komisaři, paní ministryně, přezkum směrnice o pracovní době upoutal pozornost a vzbudil obavy milionů Evropanů. Podle našeho názoru je návrh Rady velkou politickou a právní chybou.

Často se divíme, proč jsou občané nespokojeni s evropskými orgány, s volbami do Evropského parlamentu či s naší politickou agendou. Dnes máme jasné vysvětlení: stačí se podívat na obrovskou propast, která zeje mezi návrhy Rady a názory tří milionů lékařů a všech evropských odborových svazů, které zastupují 150 milionů pracujících.

Doufám, že toto – mám na mysli odlišný názor Parlamentu – nechápete jako neúspěch, nýbrž jako příležitost, jak začít znovu naslouchat obavám občanů, aby lidé viděli, že hovoříme-li o sociálním rozměru Evropy, nepronášíme pouze prázdná slova a nečiníme falešné sliby.

48hodinový pracovní týden je velmi starý cíl. Byl přislíben ve Versailleské smlouvě a byl předmětem úmluvy Mezinárodní organizace práce.

Požadavky na práci pro život a nikoli život pro práci vyústily v jedinečný sled růstu produktivity v Evropě, který provázal nárůst objemu volného času pro pracující. Od tohoto paradigmatu nemůžeme ustoupit.

Zdá se, že orgány v obavách z globalizace či ve snaze o získání konkurenčních výhod mění názor a zapomínají, že uspějeme pouze prostřednictvím excelence.

Postoj Rady je přesným opakem postoje Parlamentu. Domníváme se, že jsou dobré důvody k tomu, aby byl zohledněn názor Parlamentu.

Zaprvé – možnost výjimky jde proti duchu a literě Smlouvy.

Za druhé – rozhodnutí použít výjimku není projevem pružnosti pravidla, nýbrž zcela ruší právní předpis, činí z mezinárodních úmluv a norem bezvýznamné dokumenty a vrací vztahy v průmyslu zpět do 19. století.

Za třetí – osobní, individuální zřeknutí se práva je spolehlivý způsob, jak uvrhnout nejslabší členy společnosti do těch nejvíce nelidských situací spočívajících ve vykořisťování.

Posledním důvodem je to, že bude-li členským státům umožněno mít vnitrostátní odchylky od evropského práva, otevře se tak mezi našimi zeměmi cesta k sociálnímu dumpingu.

Existuje řada studií, které ukazují, v jakém rozsahu vede využívání výjimky k nevýslovnému poškození zdraví a bezpečnosti pracujících. Tytéž studie ukazují, jak obtížně shánějí ženy práci a budují kariéru a jak je pro ně těžké skloubit pracovní a rodinný život.

Tento návrh směrnice je tudíž horší než směrnice, která je nyní v platnosti. V budoucnu by možnost výjimky nefungovala jako jednorázová výjimka, nýbrž jako stále obecné pravidlo, a co více, fungovala by ve jménu svobody a sociálního pokroku.

Jiná významná nesrovnalost se týká práv personálu ve zdravotnictví. Je skutečně obrovskou nespravedlností přestat u těch, kdo pečují o zdraví a bezpečnost milionů pracovníků, započítávat pracovní pohotovost. S touto absurdností se pojí oslabení práva na povinnou dobu odpočinku po době ve službě.

Snažili jsme se dosáhnout dohody s Radou, abychom mohli na toto plenární zasedání přijít s kompromisním řešením, avšak nebylo to možné. Vy v Radě nejste ochotni jednat a chcete prosazovat svůj společný postoj, aniž by se v něm změnila jediná čárka.

Doufám, že ve středu tento Parlament učiní přítrž těmto záměrům Rady. Ukáže tak celé Evropě, že je naživu a odhodlán pokračovat v evropské integraci, aniž by se zapomínalo na sociální rozměr a práva lékařů, pracujících, žen a evropských občanů obecně.

Doufám také, poté budeme moci s podporou a kvalitní prací Komise zahájit dohodovací řízení a dospět ke kompromisu, který bude přijatelný pro oba účastníky legislativního procesu. Musíme zajistit, aby Rada brala vážně flexibilitu a skloubení pracovního a rodinného života.

Toto je příležitost. Učiňme, co je v našich silách, abychom překlenuli hluboký příkop mezi námi a evropskými občany.

(Potlesk)

Valérie Létard, úřadující předsedkyně Rady. – (FR) Pane předsedající, pane komisaři, pane Cercasi, dámy a pánové, shromáždili jsme se zde dnes večer k rozpravě o tématu, které nás zaměstnává již několik let, o tématu, které je důležité pro všechny evropské pracující, tedy o přezkumu směrnice o pracovní době.

Text, který je předložen Evropskému parlamentu, je výsledkem kompromisu, jež jsme dosáhli na zasedání Rady dne 9. června za slovinského předsednictví. Kompromis se týkal jak směrnice o pracovní době, tak směrnice o dočasné práci. Rada tento kompromis přijala s pevným přesvědčením, že představuje krok vpřed, pokud jde o situaci pracujících v Evropě, a to se týká obou jeho rozměrů.

Na základě směrnice o dočasné práci se v Evropě stává pravidlem zásada rovného zacházení od prvního dne. To je pro miliony lidí, kteří pracují v tomto odvětví, krokem vpřed. Evropský parlament navíc tuto směrnici definitivně přijal dne 22. října, a já toto rozhodnutí vítám, neboť se tak zlepší situace dočasných pracovníků v sedmnácti členských státech, kde není zásada rovného zacházení od prvního dne vnitrostátními právními předpisy stanovena.

Pokud jde o kompromis ve věci pracovní doby, zavádíme záruky, které budou sloužit jako rámec pro výjimku, která pochází z roku 1993, kdy byla zavedena bez omezení a časového limitu. Stávající text stanoví limit 60 či 65 hodin podle okolností, předchozí limit byl 78 hodin.

Znemožňuje také podpis individuální dohody o výjimce v průběhu čtyř týdnů od doby, kdy byl pracovník zaměstnán, a zavádí posílené sledování ze strany inspektorátu práce. Chtěla bych dodat, že společný postoj Rady zavádí výslovnou doložku o přezkumu výjimky. Konečně bych chtěla zdůraznit, že kompromis, jež bylo dosaženo za slovinského předsednictví, umožňuje zohlednit specifické okolnosti pracovní pohotovosti. To pomůže mnoha zemím, a to zejména, pokud jde o zdravotnictví.

Přezkum směrnice o pracovní době je samozřejmě kompromisem, a jako u každého kompromisu, musíme se něčeho ze svých původních cílů vzdát. Mám na mysli zejména zrušení možnosti výjimky, které prosazovala Francie a některé jiné země, avšak šlo o menšinový názor, a neměli jsme dostatek síly, abychom jej v Radě prosadili.

Až přikročíte k hlasování ve druhém čtení, je důležité, abyste měli na paměti cíl, který bychom měli mít společný – dospět ke znění, které bude přijatelné pro všechny, a vyhnout se pokud možno dohodovacímu řízení. Samozřejmě existují velké rozdíly mezi stanoviskem Parlamentu z prvního čtení a společným postojem Rady, avšak Parlament musí uznat, že některé členské státy potřebují naléhavě vyřešit problém pracovní pohotovosti, že slovinský kompromis zahrnuje prvky, které znamenají pokrok pro pracující, a že v rámci Rady neexistuje většina, která by umožnila zrušení možnosti výjimky, jak existuje bez omezení od roku 1993.

Před vaší nadcházející rozpravou bych vás chtěla upozornit zejména na dva body.

Pokud jde o definici pracovní pohotovosti, často je záměr Rady chápán chybně. Cílem není zpochybnit práva, která již pracující získal, nýbrž umožnit ochranu stávající rovnováhy v některých členských státech. Rozprava v Evropském parlamentu by mohla přinést užitečný vhled do otázek, které se této nové definice týkají.

Záměrem Rady není organizovat zeslabení nebo omezení práv lidí. Naopak – Rada se snaží zachovat stávající rovnováhu v členských státech, s níž je spojen výpočet pracovní pohotovosti specifickým způsobem, aby byla zohledněna část pracovní pohotovosti, při které nedojde k výkonu práce.

Pokud jde o doložku o přezkumu výjimky, musíme se dohodnout a necítit se ani jako vítězové, ani jako poražení, neboť, objektivně řečeno, rovnováha pravomocí to neumožňuje. Slovinský kompromis stanoví, že směrnice bude po šesti letech na základě hodnotící zprávy přezkoumána. Všechny možnosti tedy zůstávají otevřeny, a proto vyzývám k příměří, pokud jde o tuto otázku výjimky.

Dnes večer leží na Evropském parlamentu zodpovědnost. Vaše hlasování určí výsledek této otázky, kterou se zabýváme již od roku 2004. Doufám, že rozprava, která nyní začne, se oprostí od veškeré konfrontace a zohlední silné ambice Rady, které se odrážejí v jejím společném postoji.

Jsem přesvědčena, že v tomto duchu můžete otevřít cestu brzkému vyváženému řešení.

Vladimír Špidla, člen Komise. – (CS) Vážený pane předsedo, vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, zcela chápu mnohé obavy, které byly v souvislosti s touto komplexní a důležitou problematikou vysloveny. Klíčová otázka zní takto: Trvá Parlament na stanovisku, které přijal v roce 2005 v prvním čtení, jak se znovu uvádí v návrhu zpravodaje, nebo Parlament uvažuje o tom, že by v reakci na společný postoj, který přijala Rada v září minulého roku, svůj postoj změnil?

Dovolte mi shrnout v krátkosti několik bodů, o nichž se domnívám, že jsou pro diskusi o pracovní době relevantní. Za prvé, jsem přesvědčen o tom, že přepracování této směrnice je důležitým a bezodkladným

úkolem. Veřejné služby po celé Evropě po nás požadují vyjasnění právní situace, pokud jde o dobu pracovní pohotovosti. Tato otázka byla klíčovou motivací pro revizi směrnice. Trvající nejistota z posledních let měla velmi nepříznivý dopad na organizaci nemocnic, pohotovostních služeb a ústavní péče i na podpůrné služby pro zdravotně postižené osoby. My všichni jsme byli žádáni, abychom v této souvislosti podnikli kroky. S touto žádostí se na nás obraceli ústřední i místní vládní orgány, organizace, jednotliví pracovníci i občané i Evropský parlament.

Za druhé jde o velmi významnou problematiku rozdělovací Radu a Parlament, a sice o budoucnost výjimky („opt-out“). Jsem dobře obeznámen se stanoviskem k této otázce, které Parlament zaujal v prvním čtení. Rád bych upozornil na to, že Komise v roce 2005 podstatným způsobem pozměnila svůj legislativní návrh a navrhla zrušení této výjimky, že tak učinila v reakci na stanovisko Parlamentu z prvního čtení a že se po čtyři roky těžkých vyjednávání s Radou snažila tento postoj hájit.

Myslím ale, že je třeba vzít v úvahu realitu. V roce 2003 využívaly této výjimky jen asi čtyři členské státy, ale dnes je to již patnáct členských států. A mnohem více členských států si chce zachovat možnost jejího uplatnění v budoucnu. Úvahy vedoucí k rozhodnutím v Radě jsou zřejmé. Výjimka je již stanovena v současné platné směrnici, a pokud se Parlament a Rada nedohodnou na jejím zrušení, zůstane v platnosti bez jakéhokoli omezení podle současného znění.

Proto je v souvislosti s tímto přepracováním mým největším zájmem, abychom velkému počtu pracovníků po celé Evropě, kteří výjimku uplatňují, zajistili řádnou pracovní ochranu. Z toho důvodu považuji za důležité zaměřit se na skutečné podmínky, které pracovníkům, jež se pro výjimku rozhodnou, zajistí v tomto ohledu svobodné rozhodnutí, a zaručit bezpečnost a ochranu zdraví pracovníků využívajících této výjimky a také absolutní limity průměrného počtu pracovních hodin. O to usiluje i společný postoj.

Společný postoj rovněž obsahuje specifické, dobře zformulované ustanovení pro budoucí revizi výjimky. Mnoho členských států, které výjimku v nedávné době zavedly, tak učinilo hlavně pro účely pracovní pohotovosti. Tyto členské státy možná budou schopny přehodnotit používání této výjimky poté, co budou znát účinky veškerých změn, které v oblasti pracovní pohotovosti učiníme.

Závěrem bych chtěl podotknout, že jsem si vědom rozdílu mezi stanovisky Parlamentu a Rady, pokud jde o se pracovní dobu. Dosažení vzájemné dohody Parlamentu a Rady nebude snadné a nám již v tomto funkčním období nezbyvá příliš mnoho času. Dle mého názoru však jde o zásadně důležitý úkol.

Myslím, že by občané Evropy jen stěží porozuměli tomu, proč by evropské instituce, které spolu dokáží spolupracovat v zájmu řešení důsledků finanční krize, nebyly schopny stanovit jasná, vyvážená pravidla pro pracovní dobu. Měli bychom mít na paměti, že dosažení společného postoje Rady trvalo čtyři roky. Chtěl bych rovněž upozornit na souvislost se směrnicí o agenturním zaměstnávání, která byla přijata v říjnu ve druhém čtení.

Snadno si lze představit, jak obtížné by nyní bylo zajistit souhlas Rady, kdyby byly navrhovány velké změny vůči společnému postoji. Myslím si, že v tomto okamžiku je důležité přesně zvážit rovnováhu otázek obsahu a případné taktiky, aby bylo možné se po dnešním jednání posunout blíže k nalezení základu pro dohodu o pracovní době. Komise je ochotna jednat ve věci dalších kroků legislativního procesu jako „spravedlivý prostředník“. Přeji Parlamentu mnoho úspěchů v jeho diskusi a v jeho rozhodnutích o této velmi důležité otázce.

José Albino Silva Peneda, jménem skupiny PPE-DE. – (PT) Domnívám se, že mohla být ve věci této směrnice před druhým čtením v Parlamentu projednána dohoda s Radou. Faktem je, že Rada nedala francouzskému předsednictví navzdory úsilí, které vyvinulo, mandát pro vyjednávání s Parlamentem. Chci, aby bylo jasné, že souhlasím s přezkoumáním postojů přijatých v prvním čtení, avšak mohu tak zodpovědně učinit pouze v kontextu kompromisu, který předpokládá dialog mezi oběma orgány. Mým cílem je stále ještě dosáhnout dohody s Radou. To nebylo před prvním čtením možné, avšak věřím, že toho lze dosáhnout v dohodovacím řízení.

Dvě otázky, které jsou v této směrnici politicky nejdůležitější, se týkají pracovní pohotovosti a ustanovení o výjimce. Pokud jde o pracovní pohotovost, nevidím důvod, proč nepostupovat v souladu s rozsudky Soudního dvora. Tento problém má řešení, které – jak věřím – bude přijato v dohodovacím řízení, které vyřeší obtíže některých členských států a které přijímá celá dvoumilionová evropská lékařská obec, již dnes na demonstraci, která probíhá před budovou Parlamentu, jednomyslně zastupuje 400 lékařů. Pokud jde o ustanovení o výjimce, jsem toho názoru, že to nemá nic společného s pružností pracovního trhu. Pružnost je podle mého názoru plně řešena tím, že referenční období je jeden rok. Základní otázkou je zde to, zda

chceme, aby mohli evropští pracující pracovat v ročním průměru více než 48 hodin týdně, jinak řečeno od pondělí do soboty osm hodin denně, a zda to odpovídá prohlášením, která v tomto Parlamentu všichni činí, jako například o skloubení rodinného a pracovního života.

Chci vám všem připomenout, že právním základem této směrnice je zdraví a bezpečnost pracujících. Na závěr musím vřele poděkovat mnoha svým kolegům ze Skupiny Evropské lidové strany (křesťanských demokratů) a Evropských demokratů za veškerou podporu, kterou mi v tomto procesu dali.

Jan Andersson, jménem skupiny PSE. – (SV) Ze všeho nejdříve bych chtěl poděkovat panu Cercasovi za jeho výtečnou práci. Potřebujeme skutečně společnou směrnici o pracovní době? Naprosto, neboť máme společný pracovní trh a minimální standardy, pokud jde o zdraví a bezpečnost. Zde jde o zdraví a bezpečnost.

Od Rady se lišíme zejména ve dvou bodech. První je ta část pracovní pohotovosti, při které nedojde k výkonu práce. V této věci mezi námi existuje podobnost. Tato podobnost spočívá ve skutečnosti, že oba – Parlament i Rada – říkáme, že je možné najít pružná řešení, pokud sociální partneři dospějí na vnitrostátní či místní úrovni k dohodě. Rozdíl je východisko pro tato jednání, přičemž Rada říká, že to není pracovní doba, nýbrž doba volná. My se však domníváme, že východiskem je pracovní doba. Je samosebou zřejmé, že pokud opustíte domov a jste k dispozici zaměstnavateli, jde o pracovní dobu. Nestavíme se však proti pružným řešením.

Pokud jde o individuální výjimku, otázkou je, zda by měla být zakotvena natrvalo, či s postupným odbouráváním. My se domníváme, že by se měla postupně odbourat. Neboť na počátku není dobrovolná. Podívejte se na současný stav pracovního trhu, kde se o totéž pracovní místo uchází mnoho pracovníků. Jakou volbu mají, když hledají práci a jsou konfrontováni se zaměstnavatelem?

Za druhé se táží, zda bychom neměli za současné atmosféry chápat jako výzvu, že někteří lidé musí pracovat 60–65 hodin týdně, zatímco tolik lidí je nezaměstnaných. To je výzva.

Za třetí – rovnost. Kdo jsou ti lidé, kteří pracují 60–65 hodin? Jsou to muži, za kterými stojí jejich ženy, které se starají o domácnost. Ženská lobby tvrdě kritizuje návrh Rady, a oprávněně. Zde jde o zdraví a bezpečnost. Pokusili jsme se vyvolat jednání. Rada se k jednacímu stolu nedostavila. Jsme ochotni s Radou diskutovat, snažíme se o to a ve svém úsilí pokračujeme, avšak máme své vlastní názory a tyto názory budeme u jednacího stolu prezentovat.

Elizabeth Lynne, jménem skupiny ALDE. – Pane předsedající, společný postoj Rady samozřejmě není ideální, ale jsem si velmi dobře vědoma, že aby se členské státy dostaly takto daleko, bylo třeba mnoha let vyjednávání. Většina z nás na tomto tématu také pracuje již řadu let.

Vždy jsem podporovala zachování výjimky, ale chtěla jsem ji zpřísnit, aby byla skutečně dobrovolná. Těší mě, že nyní podle společného postoje nemůže být výjimka podepsána zároveň s pracovní smlouvou a že můžete kdykoli výjimku ukončit. To je mnohem transparentnější způsob ochrany práv pracujících než užití definice autonomního pracovníka, která je tak vágní, že se může vztahovat na každého, jak tomu také je v mnoha členských státech, či užívání násobných smluv, kdy může zaměstnavatel zaměstnat téhož pracovníka na jednu, dvě, či dokonce tři smlouvy, k čemuž v některých členských státech dochází. Pokud zaměstnavatel zneužije výjimky, může jej pracovník žalovat u pracovního soudu. Obávám se, že pokud přijdeme o možnost výjimky, uvrhneme mnoho lidí do šedé ekonomiky a nebudou se jich pak týkat právní předpisy na ochranu zdraví a bezpečnosti, zejména pak směrnice o nebezpečných strojních zařízeních. Tyto směrnice se týkají všech legálních pracovníků, ať už využijí, či nevyužijí výjimky podle směrnice o pracovní době. V těchto hospodářsky složitých časech je velmi důležité, aby si mohli pracující vydělávat i práci přesčas, pokud o to mají zájem, a aby se mohli zaměstnavatelé chovat pružně.

Větší problém mám s tím, že ve společném postoji není pracovní pohotovost považována za pracovní dobu. Z toho důvodu jsem předložila ve Výboru pro zaměstnanost a sociální věci pozměňovací návrh, v němž se stanoví, že pracovní pohotovost se považuje za pracovní dobu. Bohužel jsem pro svůj pozměňovací návrh nezískala podporu od sociálnědemokratické či lidovecké skupiny. Ve zprávě poslance Cercase se teď píše, že pracovní pohotovost by se měla považovat za pracovní dobu, ale že je možné, aby kolektivní dohody či vnitrostátní právo měly jiná ustanovení. To podle mého názoru není výrazná změna oproti tomu, co je již ve společném postoji Rady – jde o pouze lehký rozdíl v akcentu. Svůj pozměňovací návrh jsem již znovu nepředkládala, neboť jsem věděla, že sociálnědemokratická a lidovecká skupina bude hlasovat proti. Tuším však, že možná budeme muset jít do dohodovacího řízení, a také tuším, že Rada nebude ochotná k ústupkům. Pokud nedojde k dohodě, pak doufám, že se Rada ještě zamyslí a že dojde k oddělenému řešení pro zdravotnictví, k čemuž již dlouho vyzývám. Podle mého názoru byl přezkum této směrnice opravdu nezbytný

pouze ve světle rozsudků evropských soudů ve věcech SIMAP a Jaeger, a to je jediné, k čemu jsme měli přihlížet.

Elisabeth Schroedter, jménem skupiny Verts/ALE. – (DE) Pane předsedající, pane komisaři, paní úřadující předsedkyně Rady, nadměrný počet pracovních hodin vede k onemocněním pracujících, ke ztrátě jejich soustředění a k rostoucímu množství chyb. Lidé, kteří pracují přehnaně mnoho hodin, jsou nebezpeční nejen sami sobě, nýbrž také svému okolí. Chtěli byste, aby vás ošetřoval lékař, který například trpí únavou, nebo s ním přijít do styku v silničním provozu poté, co strávil nadměrnou dobu ve stavu pracovní pohotovosti? Měli bychom tudíž hlasovat pro takovou směrnici o pracovní době, která na rozdíl od té, kterou přijala Rada, nebude plná děr jako ementál.

Směrnice o pracovní době, jejíž horní hranice jsou spíše doporučeními, neboť lze u každé individuální pracovní smlouvy sjednat výjimku, neplní cíl ochrany zdraví při práci. Je naším úkolem coby spolutvůrce právních předpisů zajistit, aby směrnice o pracovní době obsahovala minimální standardy slučitelné se zdravím. Z tohoto důvodu bude Skupina Zelených/Evropské svobodné aliance hlasovat proti další existenci výjimek.

Domníváme se, že je správné, aby měly členské státy tři roky na přizpůsobení svého vnitrostátního právního řádu. Nebudeme však hlasovat pro to, aby se z výjimky, jak funguje ve Velké Británii, stalo v Evropské unii obecné pravidlo. Rovněž tak odmítáme, že Komise nyní klasifikuje pracovní dobu strávenou v režimu pracovní pohotovosti jako čas, při kterém nedojde k výkonu práce, a považuje ji za dobu odpočinku.

Je pro nás obzvláště důležité, aby se pracovní doba vypočítávala zpravidla na základě jednotlivců, a nikoli na základě každé individuální smlouvy. Tento pozměňovací návrh zelených je zásadní a protirečí tomu, co zde paní Lynneová vylíčila jako iluzi.

Odmítám také tvrzení, že Evropský parlament nenavrhl pružný model. Naopak, rozšíření na 12měsíční referenční období umožňuje velkou pružnost, avšak nikoliv na úkor zákonných dob pro odpočinek, a to je pro nás velmi důležité.

Pane komisaři, není pravda, že se pracující mohou rozhodnout sami za sebe. Oni sami vědí, že to není možné – proč by jinak byla na zítřek ohlášena třicetitisícová demonstrace, přičemž někteří lidé demonstrují již nyní? Z tohoto důvodu musím potvrdit naši pozici z prvního čtení. Je to jediný způsob, jak může směrnice o pracovní době zajistit také ochranu zdraví při práci.

Roberta Angelilli, jménem skupiny UEN. – (IT) Pane předsedající, dámy a pánové, nejprve bych chtěla poděkovat zpravodaji za práci, kterou odvedl. Chtěla bych říci na adresu francouzského předsednictví, kterému nicméně děkuji za jeho odhodlání, že nebylo vynaloženo dostatečné úsilí o účinné rozhovory s Parlamentem.

Dnešní rozprava je velmi citlivá, musíme svá slova vážit s maximální odpovědností, a maximální odpovědnost musí být také základem politik, které budou následovat. Musíme si být plně vědomi toho, že každý rozmělněný kompromis je na úkor životů pracujících, a že si tedy kompromis za každou cenu může vyžádat daň v podobě zdraví, bezpečnosti a sloučení pracovního a soukromého života.

Všichni velmi dobře víme, že se svět práce pod vlivem náhlé vlny hospodářské krize v posledních týdnech a dnech změnil a nadále se stále mění. Všichni jsme přesvědčeni, že je třeba větší pružnosti, avšak té je třeba dosáhnout vyváženým způsobem, zejména pak bez vytváření nenáležitého tlaku na práva pracujících ve jménu naléhavých potřeb. Jak již řekli ostatní zpravodajové přede mnou, návrhy Rady vyvolávají několik velmi vážných otázek.

První z nich je otázka výjimky. Na jednu stranu se uznává, že toto řešení je vysoce problematické, a je proto včleněna doložka o přezkumu, avšak toto vše se děje v obecné rovině bez konkrétního data, a na druhou stranu jsme svědky určitého zastřeného vydírání, neboť pokud by měl text společného postoje Rady padnout, pak by zůstala v platnosti stávající směrnice s neomezenou možností výjimek.

Za druhé vyvstává otázka pojetí pracovní pohotovosti, přičemž tendence je taková, že bude považována prakticky za ekvivalent doby odpočinku. V této věci – jak již přede mnou řekli jiní poslanci a poslankyně – nemůže být místo pro nejednoznačnost, neboť jakákoli nejednoznačnost je naprosto nepřijatelná.

A konečně, pokud jde o smíření rodinného a pracovního života: není možné, aby toto byl abstraktní pojem, kterým se označí obecná řešení či takzvané „rozumné podmínky“, které se ve skutečnosti promění

v kouzelnický trik – opustí se kolektivní vyjednávání, a tím se pracující, zejména pak pracující ženy, přinutí k přijetí vnučených podmínek jednoduše proto, aby nepřišli o práci.

Je mi tudíž jasné, že je nezbytné tuto směrnici přezkoumat a že by to bezpochyby bylo užitečné, avšak ať se stane cokoli, nesmíme legislativní vakuum nahradit hrozivými nejednoznačnostmi.

Dimitrios Papadimoulis, jménem skupiny GUE/NGL. – (EL) Pane předsedající, Skupina konfederace Evropské sjednocené levice a Severské zelené levice, již mám čest zastupovat, se rozhodně staví proti společnému postoji Rady, který bohužel podporuje také Komise, a odmítá jej, neboť jde o reakční návrh, který těší zaměstnavatelskou lobby a extrémní neoliberaly. Tento návrh vrací běh dějin zpět o devadesát let, do roku 1919, kdy byl zaručen pracovní týden o maximálním počtu 48 hodin. Společný postoj zachovává protidělnickou a protilidovou možnost výjimky, ruší judikaturu Soudního dvora Evropských společenství, pokud jde o pracovní pohotovost, a prosazuje dvanáctiměsíční zprůměrování pracovní doby, čímž ruší předpoklad kolektivního vyjednávání. Skupina konfederace Evropské sjednocené levice a Severské zelené levice vyzývá ke zrušení výjimky, ke zrušení dvanáctiměsíčního zprůměrování pracovní doby a k započítávání pracovní pohotovosti do pracovní doby.

Dámy a pánové z Rady a Komise, pokud by váš postoj byl tolik nakloněn pracujícím, pak by zde zítra demonstrovaly zaměstnavatelská sdružení, a nikoli padesát tisíc zástupců evropských odborových svazů. Pravda je taková, že zaměstnavatelská sdružení vám tleskají a odbory vyjdou zítra před Parlament s protestem „Ne minimálně 65hodinovému týdnu“.

Protože toho hodně namluvíte o sociální Evropě, je zachování možnosti výjimky skulinou, kterou pravděpodobně před několika lety vytvořila paní Thatcherová pro Spojené království, a vy nyní chcete tuto skulinu ještě rozšířit a zajistit, že tu bude nastálo. To je odmítnutí sociální Evropy, to je odmítnutí společné politiky pro pracující.

Derek Roland Clark, jménem skupiny IND/DEM. – Pane předsedající, směrnice o pracovní době je ztráta času. Jedná se o ní od doby, kdy jsem ještě nebyl poslancem Evropského parlamentu, přičemž krátce poté, co jsem se jím stal, mě požádal ministr z britského ministerstva pro práci a důchody, abych podporoval postoj vlády Jejeho Veličenstva v otázce zachování výjimek. Přirozeně jsem tak činil. Činím tak stále a jsem v dobré společnosti s řadou dalších zemí.

Dovolte mi prosím připomenout některé prvky tohoto pestrého příběhu. Dne 18. prosince 2007 řekl zpravodaj, že skupina zemí nechce směrnici o pracovní době či sociální Evropu. Tyto země chtěly volný trh. On to nazval zákonem džungle. Řekl, že musí jít o případy pro psychiatrii.

Tak dobrá! Spojené království je díky tomu, že obchoduje po celém světě a není doma vázáno omezeními EU, natolik silné, že je druhým největším přispěvatelem EU, který odvádí každý rok 15 miliard GBP. Nepředpokládám, že by na tom chtěl zpravodaj něco měnit!

V prosinci 2007 portugalské předsednictví řeklo, že nebude riskovat hlasování v Radě, a přenechalo tento úkol dalšímu, tedy slovinskému, předsednictví. A to již byl tento návrh projednáván společně s návrhem o agenturním zaměstnávání dočasných pracovníků, aby byl lépe průchozí. Slovinsko navrhlo 65hodinový pracovní týden a posléze 70hodinový. Zhatil to však postoj Rady k pracovní pohotovosti Potom ESD zatočil s politikami minimální mzdy.

Když končilo své předsednictví Finsko, říkal jeho ministr na schůzi Výboru pro zaměstnanost a sociální věci, že ministři v Bruselu o směrnici o pracovní době intenzivně jednali, ale když se vrátili do svých zemí, tak to už byla jiná. Naprosto!

Minulý měsíc, dne 4. listopadu, řekl zpravodaj opět, že směrnice o pracovní době je prvořadý úkol, dokonce důležitější než ekonomie. Když ale ignorujete ekonomii, jak zvýšíte daně, které vyplnou ze směrnice o pracovní době? Když budou společnosti nabírat další pracovníky, aby zaplnily mezeru vzniklou zkrácením pracovní doby, zvýší se ceny výrobků. Firmy nebudou konkurenceschopné a pracovní místa budou zanikat, což je také důvod, proč Francie opustila svůj 35hodinový pracovní týden.

Následujme tedy Francouze. Pohřbíme tuto nefunkční směrnici o pracovní době ještě jednou, a tentokrát již navždy.

Irena Belohorská (NI). – (SK) Dovolte, abych také poděkovala zpravodajovi za návrh předložené směrnice o některých aspektech úpravy pracovní doby, který je doplněním směrnice č. 88 z roku 2003. Děkuji mu také za jeho dnešní projev, v němž neopomněl zmínit právě zdravotníky, kteří mohou být nejvíce zasaženi.

Přípravě tohoto dokumentu věnovala Evropská komise a Evropská rada pozornost, myslím tedy, že si zaslouží i z naší strany rozsáhlou rozpravu. Dostala jsem několik analýz od odborových organizací, které se obávají, zda zaměstnavatelé nedostanou příliš mnoho možností. Jde především o posuzování času, kdy má být zaměstnanec k dispozici, tedy tzv. pracovní pohotovost.

Dámy a pánové, dovoluji si připomenout, že pracovní pohotovost znemožňuje pracovníkovi, aby si svobodně organizoval svůj čas. Jde v této souvislosti o práci celé armády zdravotníků, které můžeme vydat napospas zaměstnavatelům a zneužívání. Uvědomme si, že v tomto případě nejde jen o degradaci povolání lékaře a sestry, ale jde také o ocenění pohotovosti jako takové, neboť její případné omezení může v konečném důsledku ohrozit pacienta, který jejich pomoc potřebuje.

Navíc, třebaže jsme chtěli touto směrnicí zlepšit regeneraci sil pracujících a zlepšit život v rodinách, pochybuji, že tento úmysl bude mít také zaměstnavatel. Všechny evropské orgány se dnes zabývají recesí, finanční krizí a začínající vysokou nezaměstnaností a také případnými důsledky, které mohou tyto jevy mít. Právě tato skutečnost může vyvolat zvýšené nároky a obavy zaměstnanců, že zaměstnavatelé mohou využít jako jeden z faktorů také možnost propuštění. A také právě proto tu zítra bude množství demonstrantů.

Philip Bushill-Matthews (PPE-DE). – Pane předsedající, dovoluji, abych nejprve poblahopřál Komisi k tomu, jak promyšleně se věnuje tomuto tématu. Také mi dovoluji poblahopřát úřadujícím předsednictvím, neboť, jak brzy pozná, toto téma bylo po sedm předchozích předsednictvích zablokováno, a francouzské předsednictví prokázalo velký um, že je dovedlo až takto daleko. Předsednictví ukázalo nejen, že pokročilo s tématem, nýbrž také, že posunulo diskusi o kus vpřed. Výzva, která teď leží před námi jakožto poslanci a poslankyněmi, spočívá v tom, že musíme zjistit, zda jsme tuto výzvu také připraveni přijmout a pokročit ve středu při našem hlasování.

Dovolte mi, abych řekl zpravodaji, že zcela souhlasím s jeho úvodními poznámkami. Avšak než se příliš vzrušíte, dovoluji mi připomenout, že jste v této úvodní poznámce prohlásil, že směrnice o pracovní době vzbuzuje obavy milionů pracujících. Souhlasím s vámi – pracující mají obavy; mají obavy, že existují politici, jako jste vy, kteří se jim chystají říkat, co je pro ně dobré, chystají se jim zabránit, aby si mohli vybrat vlastní pracovní dobu, aby tak mohli svobodně pracovat.

Napsalo mi nespočet lidí – nikoli organizací, které se snaží vykořisťovat pracující – , kteří se ptají, proč o tom vůbec diskutujeme, a kteří říkají, že bychom je neměli zbavovat možnosti vybrat si pracovní dobu.

Obzvláště mě zasáhl příběh rodiny zmíněný před třemi dny v jednom textu: manžel přišel o práci ve stavebnictví a žena musela uzavřít dva pracovní poměry na částečný úvazek, aby mohla její rodina tvořená třemi dětmi a manželem zůstat ve svém domě. Musela pracovat 12 hodin denně, sedm dní v týdnu. Ona to nechtěla, ale musela, aby udržela rodinu pohromadě. Chtěl bych říct zpravodaji: tato žena byla od vás ze Španělska. Takže jakou pomoc jí nabízíte? Jakou naději jí nabízíte? Žádnou! Řekl byste jí, že toto nemůže dělat a že se musí vzdát jednoho ze svých pracovních poměrů, svých dětí a svého domu.

Já jsem nebyl zvolen, abych vytvářel takovéto zákony; byl jsem zvolen proto, abych pečoval o lidi, kterým sloužím, a to nespustím nikdy ze zřetel. Příští rok mám odejít, ale dokud tu jsem, budu stát za lidmi, kteří mě zvolili, a budu jim pomáhat, a nikoli jim stát v cestě.

Jak uvedl pan komisař, návrh, který je na stole, umožní lepší ochranu, pokud jde o zdraví a bezpečnost pracovníků. Toho dosáhneme, podpoříme-li jej. Nepodpoříme-li jej, pracovníci tyto výhody nedostanou, a budou vědět, kdo za to může.

Karin Jöns (PSE). – (DE) Pane předsedající, paní úřadující předsedkyně Rady, pane komisaři, dámy a pánové, chtěla bych ještě jednou apelovat zejména na ty členy Skupiny Evropské lidové strany (křesťanských demokratů) a Evropských demokratů, kteří ještě váhají, zda jednat dle doporučení Výboru pro zaměstnanost a sociální věci a zachovat postoj z prvního čtení ve středu. Přeci jen nevzbuzuje důvěru, když se někdo bije za ochranu zdraví pracujících a zároveň obhájuje pokračování v možnosti výjimky.

Skutečně nebylo náhodou, že Mezinárodní organizace práce doporučila již v roce 1919 48hodinový pracovní týden. Povaha stresu, kterému pracující čelí, je dnes možná jiná, avšak tento stres není méně závažný. Podle mého názoru je čistým cynismem – to říkám na adresu Rady – vydávat zachování výjimky za sociální vymoženost, a to pouze proto, že se také zavádí limit 60 hodin pro průměrný pracovní týden. To, že se má vyžadovat dohoda sociálních partnerů pouze tehdy, kde by šlo o ještě více hodin, znamená, že by měl být každý ochoten přijmout 60 hodin jako normální pracovní dobu – a to je jistě nepřijatelné! Kdybychom následovali Radu, znamenalo by to, že pošlapeme zdraví našich pracujících a opustíme zásadu smíření

rodinného a pracovního života, což by se rovnalo zradě sociální Evropy! Proto vás, dámy a pánové, snažně prosím, abyste to ještě zvážili.

Pokud jde o pracovní pohotovost, chtěla bych Radě říci, že musí být všeobecným pravidlem, že tato pohotovost se musí započítávat jako pracovní doba. Zde není jiné cesty. Pokud bude ponecháno na sociálních partnerech, aby ocenili tu část pracovní pohotovosti, při které nedojde k výkonu práce, bude tak zajištěna dostatečná pružnost jak pro lékaře, tak pro hasiče a záchranáře.

Bernard Lehideux (ALDE). – (FR) Pane předsedající, paní úředující předsedkyně Rady, pane Komisaři, plně podporuji zpravodaje, jenž hájí náš postoj z prvního čtení, který vlády členských států odmítly.

Bylo naléhavě třeba uvést naše právní předpisy o pracovní pohotovosti v soulad s judikaturou Soudního dvora, a toho bylo dosaženo. Zpráva poslance Cercase nabízí pracujícím vyvážené řešení poskytující ochranu. Veškerá doba pracovní pohotovosti se započítává do pracovní doby. Bezprostředně po službě následuje povinný odpočinek. Je to věc zdravého rozumu; cílem je zaručit rozumné pracovní podmínky, a to zejména v lékařských profesích.

Reforma směrnice o pracovní době nám však dává také příležitost učinit pokrok v oblasti evropských sociálně-právních předpisů tím, že se zruší individuální výjimka. Zpráva poslance Cercase se této příležitosti chápe a navrhuje postupné zrušení možnosti jakýchkoli odchylek od maximálního možného počtu odpracovaných hodin. Musíme si přiznat skutečnost. Je směšné říkat, že pracující jsou si se zaměstnavateli rovni a že to, co se jim nabízí, mohou odmítnout.

Dámy a pánové, musíme jasně ukázat vládám členských států, že to, co se pokoušejí zavést, je nepřijatelné. A domnívám se, že i přes chvalozpěvy, které od zítřka určitě začnou kolébat francouzskou vládu, se musíme v první řadě soustředit na pracující, po kterých se bude žádat, aby pracovali ještě více, aniž by v této věci měli nějakou skutečnou volbu, jako například všichni ti, po kterých se v budoucnu bude ve Francii žádat, aby pracovali i v neděli. Rád bych dodal, že francouzská vláda změnila na zasedání Rady svůj názor na individuální výjimku evidentně právě za účelem zavedení této možnosti.

Dámy a pánové, nechceme-li, aby bylo záporné hlasování ve francouzském, nizozemském a irském referendu následováno dalšími podobnými výsledky, které zpochybňují Evropskou unii, která vyvolává v pracujících pocit, že neřeší jejich každodenní starosti, pak pracujícím naslouchejme a pokusme se vyslyšet jejich volání.

Jean Lambert (Verts/ALE). – Pane předsedající, chci se vrátit k podstatě, která spočívá v tom, že v této směrnici jde o zdraví a bezpečnost. Protože je založena na zdraví a bezpečnosti, neočekáváme, že v ní budou obsaženy výjimky v oblasti zdraví a bezpečnosti, a stejně tak neočekáváme, že bude v Evropské unii docházet k soutěži, kdo bude mít nižší sociální standardy. Mělo zde jít o společné standardy, neboť mnoho našich pracujících čelí tímž obtížím.

Podívejme se na některé problémy v oblasti zdravotnictví, s nimiž se v současné době potýkají členské státy: kardiovaskulární choroby, cukrovka, stres. Ve Spojeném království je stres druhým nejdůležitějším důvodem pracovní neschopnosti: ročně se v důsledku stresu, depresí a úzkostí zamešká 13 milionů pracovních dní, které mají hodnotu 13 miliard GBP – toto je tedy ekonomický pohled, avšak někteří z nás mají ekonomický pohled rádi v úplnosti, že, pane Clarku? Všechny tyto problémy, a dokonce i potíže spojené s obezitou a alkoholismem, souvisí s kulturou dlouhé pracovní doby. Není to jediná příčina, ale je jistě významná.

Nemluvíme pouze o příležitostné dlouhé pracovní době. Stávající směrnice umožňuje velikou pružnost, stejně jako navrhované změny, které umožní podnikům, aby zvládly náhlý příval práce, přičemž stanoví, že tyto podniky poté čas svých zaměstnanců vyrovnají. Problémem je trvale dlouhá pracovní doba. Pracujete-li dvanáct či více hodin, vzrůstá riziko nehody na pracovišti; unavení pracovníci jsou nebezpeční pracovníci. Odborníci na bezpečnost silničního provozu se domnívají, že vyčerpaní řidiči jsou odpovědní za více nehod než opilí řidiči. Žádáte-li po lidech, aby pracovali dlouho, uvědomte si, že to je problém, že produktivita klesá a že klesá i kreativita, což není pro ekonomiku založenou na znalostech dobré. Kvalitě skloubení osobního a pracovního života také zajisté mnoho nepřidá, když jsou lidé po návratu domů tak unavení, že už ani nemohou číst svým dětem. Navíc ve Spojeném království většina lidí – 66 % –, kteří pracují přes čas, nedostane za tyto odpracované hodiny mzdu. Je to součástí kultury přesčasů, v níž vyjadřujete, že vám na práci záleží tím, že jste přítomni na pracovišti a nikoli nezbytně tím, že jste produktivní.

Těm, kdo argumentují, že výjimka („opt-out“) omezuje byrokracii, bych chtěla říci, že se stejně musí vést záznamy o odpracované době. Podíváte-li se na nové návrhy, pak v návrhu Rady zajisté nejde o žádné omezení byrokracie.

Roberto Musacchio (GUE/NGL). – (IT) Pane předsedající, dámy a pánové, zítra se bude ve Štrasburku konat velká odborářská demonstrace proti onomu skutečnému převratu, který svým návrhem zahájila Rada.

Pracovní týden o 65 a více hodinách je zcela absurdní; je to nepřijatelné, jelikož jde o porušení kolektivních pravidel a dohod s odbory. Návrh je dalek toho, aby skoncoval se systémem výjimek a individuálních dohod o výjimkách – naopak, tyto se stávají obecným pravidlem. Pracovní doba se vypočítá podle ročního průměru, čímž vznikne časová pružnost, doba odpočinku zůstává rovněž nejistá, neboť závisí na dobré vůli, kterou společnosti prokáží ve svých dohodách, a tu část pracovní pohotovosti, při které nedojde k výkonu práce, bychom měli považovat za částečnou práci, částečně uznanou a částečně zaplacenou – to je nepřijatelné.

Politika nadměrného využívání pracujících, přičemž tolik lidí nemá práci, je symbolem devalvace práce samotné, která se z velké míry podílí na krizi, které nyní čelíme. Parlament by udělal dobře, kdyby vyslechl zítřejší demonstraci a odpověděl na tento převrat ze strany Rady, a to v neposlední řadě také proto, aby prokázal svou suverenitu.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Pane předsedající, říká se, že krizové doby lidi více stmelí. Občané v celé Evropě však měli dlouho pocit, že se stmeluje EU a podnikatelská komunita, a to na úkor lidí. Pracovní doba se začala vydávat za jeden z faktorů hospodářské soutěže, pracovní doba a pracovní život byly rozšířeny, mzdy se snížily a životní náklady vzrostly, zatímco zisky jsou nevídané a platy managementu vzrostly do astronomických výšin.

Zatímco Parlament diskutuje o prodloužení pracovní doby, tedy o omezení těžce vybojovaných sociálních práv, společnosti oznamují tisícovkám pracujících dočasné omezení pracovní doby a strašidlo masových výpovědí zvedá hlavu. Modely, které byly kdysi podporovány, jako jsou ony tolik vychvalované účty pracovní doby, které se vyčerpají v řádu týdnů, ukazují limity pružné pracovní doby. Opět zde pracujeme ve dvou protichůdných směrech. Na jednu stranu vyhlášíme lepší skloubení rodinného a pracovního života, aby se zlepšila porodnost, která už léta klesá, a na druhou stranu necháváme neděle a svátky postupně degradovat na běžné pracovní dny, přičemž tradice a rodinný život jdou nevyhnutelně stranou. Za současné krize musí občané převzít odpovědnost za chyby finančního sektoru a vypomoci bankám, a to i svými těžce vydělanými úsporami. Jejich důchody jsou ohroženy a zanedlouho mohou být dokonce propuštěni, zatímco manažeři zůstanou na svých místech.

Jedním z kritérií, podle nichž budou evropští občané posuzovat EU, je to, do jaké míry může zajistit sociální zabezpečení. Evropská unie se tedy musí rozhodnout, zda bude jako prioritu chápat ekonomické zájmy, nebo lidi.

V této souvislosti by možná bylo rovněž vhodné zvážit, zda by neměl být zastaven proces přistoupení Turecka, než to povede k finančnímu kolapsu Evropské unie. Pokud však bude EU dále sledovat cestu dobrodružného neoliberalismu a bezmezného posedlosti rozšiřováním, neměla by být překvapena, dočká-li se buď dalšího poklesu porodnosti, nebo sociálních nepokojů. Veřejná podpora, která vidí v EU bezpečný přístav a která nedávno zaznamenala krátkodobý vzestup, potom rychle vyprchá a ocitneme se v mnohem horších hospodářských problémech než nyní.

Thomas Mann (PPE-DE). – (DE) Pane předsedající, dvakrát jsem byl v době od 21 hodin do 5 hodin ráno na noční pohotovosti. Každý, kdo zažil práci zdravotních sester, mladých lékařů a řidičů sanitních vozů v přilehlých čtvrtích, pochopí, že je nanejvýš nerealistické předpokládat, že by mohla být doba pracovní pohotovosti rozdělena na část, při které nedojde k výkonu práce, a na část, při které k němu dojde. Obě části představují pracovní dobu, a to se musí odrazit i v odměně. Soudní dvůr Evropského společenství v této věci také rozhodl správně.

Myslím, že se Rada mylí, když považuje část pracovní pohotovosti, při které nedojde k výkonu práce, za dobu odpočinku. To by vyústilo v až 72hodinové maratóny pracovní pohotovosti. To nelze žádat ani po zaměstnancích, ani po pacientech. Nelze oklešťovat zdraví a bezpečnost při práci. Ne každá pracovní pohotovost je však stejná. Příkladem jsou soukromé hasičské jednotky, které jsem poznal, když jsem se jako jeden z deseti zpravodajů věnoval nařízení REACH. Nedávno jsem pozval členy takových soukromých hasičských jednotek do Evropského parlamentu v Bruselu.

Pracovali na chemických a ocelářských závodech a letištích. To, že je jejich zásahu naštěstí třeba pouze zřídka, ukázalo jasně, že v tomto případě je nezbytná odchylka od maximálního pracovního týdne. Jak zaměstnavatelé, tak zaměstnanci s tím ostatně souhlasili.

Všude zde však platí, že dohoda je věcí obou sociálních partnerů. Svobodné kolektivní vyjednávání a dialog mezi sociálními partnery jsou klíčovými prvky sociální Evropy. Kde není kolektivní vyjednávání, musí pravidla určit stát. Ministři se konečkoncům shodují na maximálně 48hodinovém pracovním týdnu v EU.

V zásadě tudíž podporuji zprávu poslance Cercase, avšak podporuji také pružnost, dosaženou cestou odchylek pro některá povolání. Pokud se toto téma dostane do dohodovacího řízení, musí být konečně jednání vedena klidně, a nikoli ve spěchu. Sociální Evropa si nesmí dovolit spěšné reakce či prázdná slova.

Yannick Vaugrenard (PSE). – (FR) Pane předsedající, dámy a pánové, ze všeho nejdříve bych chtěl pochválit výtečnou práci mého přítele pana Cercase, zpravodaje pro tento text, který je nyní díky překvapivému kompromisu, jenž byl uzavřen na červnovém zasedání Rady, ve druhém čtení zpět na stole.

Belgičané, Kypřané, Maďari a Španělé jej odmítli, a učinili tak správně, neboť tento kompromis je zaměřen na větší pružnost, a to na úkor bezpečnosti pracujících, což je nepřijatelné. Skutečně si myslíte, že v době, kdy se evropským kontinentem šíří výpovědi a plány na hromadná propouštění, potřebují zaměstnavatelé možnost stanovit zaměstnancům pracovní dobu 65 či více hodin týdně?

Trocha soudržnosti by Evropské unii pouze prospěla. Dotujeme nyní celá průmyslová odvětví, abychom předešli hromadným propouštěním, a je to tak správně. Měli bychom však chránit také pracující na jejich pracovních místech, když jsou ještě zaměstnaní, ať už v soukromé, či veřejné sféře. V době, kdy občané o Evropě pochybují – a to bylo připomenuto před malou chvílí – by kompromis Rady, pokud by jej Parlament přijal, vyslal do nejhorší možné poselství.

Tato směrnice musí ze zdravotních a bezpečnostních důvodů stanovit maximální týdenní limity pracovní doby. Nesmí to být zničující směrnice, pokud jde o sociální a lidské aspekty. Tento postoj zastává náš zpravodaj a Evropská konfederace odborových svazů, a tento postoj společně s nimi podpořím také já.

Siiri Oviir (ALDE). – (ET) Pane předsedající, dámy a pánové, členské státy a orgány Evropské unie již mnoho let diskutují o směrnici o pracovní době a usilují o nalezení společného postoje v této věci. Bylo dosaženo úspěchů, avšak stále přetrvávají některé nedostatky. Brzy již naše hlasování ukáže, jak jsme se zde v Parlamentu nakonec přiblížili k dosažení společných postojů.

Já mohu směrnici podpořit, pokud bude zachována možnost práce přesčas. Přesčasy nejsou v Estonsku příliš běžné, ale chtěl bych, aby se lidé, tedy zaměstnanci, mohli sami za sebe rozhodnout, zda chtějí pracovat přesčas, či nikoli, a to buď, aby si vydělali více, rozvinuli své kariérní příležitosti, či z jiných osobních důvodů.

Zákaz přesčasů ve směrnici by v podstatě znamenal, že by v některých případech museli zaměstnanci stále pracovat přes čas, ale namísto nynějšího stavu ilegálně – jinak řečeno, bez dodatečné odměny či právní ochrany. To nikdo z nás nechce.

Za druhé, pro malou zemi, jako je Estonsko, je důležité, aby byla doba odpočinku stanovená jako kompenzace za přesčas zaručena v rozumně dlouhém čase poté, co jsou přesčasové hodiny odpracovány. Požadavek, aby byla kompenzační doba odpočinku zaručena okamžitě, může způsobit problémy s organizací práce, a to zejména v odvětvích s nedostatkem pracovní síly.

Za třetí, pracovní pohotovost je pracovní doba. Chtěla bych vyjádřit vděčnost Francii, která nyní vykonává předsednictví EU, za práci na směrnici a za pomoc při vytvoření společného postoje.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Základním cílem návrhu Rady je prostřednictvím průměrného pracovního týdne o 60 či 65 hodinách, nižších mezd a konceptu části pracovní pohotovosti, při které nedojde k výkonu práce, znehodnotit práci, zvýšit vykořisťování a zajistit větší příjmy zaměstnavatelům, větší zisky pro ekonomické a finanční skupiny.

Je to jeden z nejnestoudnějších příkladů kapitalistického vykořisťování, který ohrožuje vše, co kdy bylo řečeno o smíření rodinného a pracovního života. Tento návrh znamená krok o téměř sto let zpátky, pokud jde o těžce vybojitá práva pracujících, kteří jsou lidé, a nikoli stroje. Podporujeme tudíž zamítnutí tohoto nestoudného návrhu Rady a vyzýváme poslance a poslankyně, aby při hlasování naslouchali protestům pracujících a předešli vážnějším sociálním pnutím, dalším krokům zpět a tomu, abychom se nyní, v 21. století, vrátili k nějakému druhu otroctví.

V této době krize a nezaměstnanosti musíme pracovní týden postupně zkracovat, aniž by se jakkoli snižovaly mzdy, aby vznikala plnoprávná pracovní místa, a musíme respektovat důstojnost těch, kteří pracují.

Jim Allister (NI). – Pane předsedající, stavím se rezolutně proti tomu, aby bylo zrušeno právo Spojeného království uplatňovat výjimku ze směrnice o pracovní době. Popírám, že má Evropský parlament právo pokusit se ukrást mé zemi toto oprávnění. Podle mého názoru je úprava pracovní doby výlučně předmětem vnitrostátní kontroly, a nikoli diktátu z Bruselu.

Pokud britským pracujícím jejich vláda, kterou sami zvolili, dovolí pracovat více než 48 hodin týdně, proč by to mělo zajímat pracující ze zemí, v nichž jsou vlády přísnější? Upřímně řečeno, do toho vám nic není. Je to však otázka životního významu pro britské podnikání, a to zejména v době enormního tlaku vyplývajícího z hospodářského zpomalení, kdy je pro oživení ekonomiky klíčová maximální pružnost a méně, nikoli více regulace. Všem by nám mělo záležet na tom, aby byla evropská produkce maximalizována, aby mělo naše zboží odbyt jak doma, tak v zahraničí, a aby mohla ekonomika snadněji růst.

Máme tu však ideology, jejichž záměrem je propašovat svou drahocennou sociální agendu všude, dokonce i tam, kde o ni nikdo nestojí. Je skutečně načase, aby si tento Parlament uvědomil správně své priority. Odmítnutí tohoto pokusu o zrušení britské výjimky by bylo vhodnou příležitostí, jak začít.

Csaba Őry (PPE-DE). – (HU) Nedávno jsme zaznamenali, že veřejné mínění sleduje tuto otázku s neobyčejným zájmem, a to zejména ty aspekty, o kterých diskutujeme také my, tedy otázku výjimky a pracovní pohotovosti. Pokud jde o možnost výjimky, slyšíme neustále dva argumenty – prvním je hledisko pružnosti, a druhým otázka svobody volby. Zdá se, že jednáme, jako kdyby měli zaměstnavatelé a zaměstnanci rovnocennou pozici, což nemají, a jedním z evidentních úkolů a funkcí pracovního práva je právě tuto nerovnost vyvážit. Jak řekli sociální politici, žebrák má stejné právo spát pod mostem jako milionář – v tomto smyslu se skutečně bavíme o svobodě smluvního ujednání. Avšak ve skutečnosti hovoříme o nerovné situaci, která ani tak nepodporuje pružnost, jako spíše zachovává tuto nerovnost.

Pružnost je navíc velmi dobře ošetřena v řešení, které Parlament formuloval v prvním čtení. Po 26 týdnů může člověk pracovat až 72 hodin, a tak se přizpůsobovat potřebám trhu, vysokému objemu zakázek a velkému množství práce. Každý samozřejmě potřebuje také odpočívat, a myslím, že toto musí být cílem směrnice, která se týká oblasti práce a ochrany zdraví.

Pokud jde o pracovní pohotovost, znamená snad, že když dopoledne nepřijde do knihkupectví nebo obchodu s oděvy žádný zákazník či návštěvník, je pak prodáváč či prodáváčka v části pracovní pohotovosti, při které nedojde k výkonu práce, a odměna má tedy být vypočítána jiným poměrem? Správná zásada je ta, že pokud pracovník nemůže využívat svůj čas svobodně podle své libosti, nýbrž musí být přítomen na pracovišti, pak to je nutno započítat do pracovní doby. S odměnou za odvedenou práci se to má celkem vzato jinak – může být vyjednána mezi dotčeným zaměstnavatelem a zaměstnaneckými organizacemi, je ji možné uzpůsobit realitě každé země a vnitrostátních kompetencí, avšak pracovní doba je pracovní doba a jako s takovou s ní musí být nakládáno. Souhlasím tedy se Soudním dvorem, avšak nesouhlasím s kompromisem Rady a nepodporuji jej.

Maria Matsouka (PSE). – (EL) Pane předsedající, ze všeho nejdříve bych chtěla poblahopřát panu Cercasovi, neboť nám tváří v tvář nepřijatelnému společnému postoji Rady předložil důstojnou zprávu. Jak původní návrh Komise, tak společný postoj Rady by totiž mohly představovat vážné ohrožení zdraví a bezpečnosti pracujících, a co více, také rovnováhy mezi rodinným a pracovním životem, jíž se snažíme dosáhnout. Zároveň, a to je ještě horší, je cílem těchto konkrétních návrhů zavést dle potřeb a diktátu hospodářského neoliberalismu středověké pracovní podmínky. Právě tato neoliberální strategie podporuje a prosazuje nerovný a jednostranný rozvoj, vykořisťování pracujících, recyklaci nezaměstnaných, a konečně též rozbití odborového hnutí. Stávající hospodářské problémy a sociální neklid jsou jasným výsledkem strukturální krize neoliberálního modelu, což je také důvod, proč by měl být společný postoj Rady stažen a měl by být předložen nový návrh, který bude prosazovat solidaritu, politickou rovnost a sociální spravedlnost.

Marian Harkin (ALDE). – Pane předsedající, dnes večer diskutujeme o velmi závažném právním předpisu a naše rozprava a hlasování tohoto Parlamentu vyšlou velmi jasné poselství pracovníkům a rodinám v celé EU.

Když v Irsku diskutujeme o sociální politice, musíme vždy položit otázku, která zní: jsme blíže Bostonu, nebo Berlínu? Nuže, v kontextu dnešní rozpravy musíme být blíže Berlínu – tedy pokud Berlín nebo Paříž mohou přinést skutečný pokrok v oblasti zdraví a bezpečnosti pracovníků. Poslouchala jsem paní Létardovou, která nás žádala, abychom jednali odpovědně, a domnívám se, že přesně tak se zachoval pan Cercas.

Rada se na svém zasedání minulý týden při rozpravě o Lisabonské smlouvě zavázala posílit práva pracujících. Rada a Parlament mají nyní příležitost právě toto učinit. Dále, často v Parlamentu hovoříme o rovnováze

rodinného a pracovního života a všichni přitom souhlasně pokývují hlavou. Opět zde máme příležitost pomoci, aby měli evropští občané tuto rovnováhu zajištěnu.

A pamatujte si, že, jak již zmínil pan Silva Peneda, 48 hodin týdně znamená šest dní v týdnu osm hodin denně. Pan Bushill-Matthews hovořil o ženě, která pracuje dvanáct hodin denně sedm dní v týdnu, jako kdyby to bylo něco přijatelného. To je však zcela nepřijatelné, a my bychom neměli mít spoluúčast na tomto typu vykořisťování.

Jak jsem již řekla dříve, dnešní rozprava a naše hlasování ve věci této zprávy vyšle občanům Evropy jasné poselství. Musíme vyslat jasné poselství, že sociální Evropa žije a daří se jí.

Georgios Toussas (GUE/NGL). - (EL) Pane předsedající, společný postoj Rady k úpravě pracovní doby je protidělnickou obłudností a právem vyvolal u pracujících v členských státech hurikán protestů. Zpráva poslance Cercase se nedotýká podstaty reakčních návrhů, které jsou ve společném postoji Rady obsaženy. Vzhledem k tomu, že uznává koncept neplacené části pracovní doby, při které nedojde k výkonu práce, přitaká myšlence rozdělení pracovní doby na část, při které dojde k výkonu práce, na tu, při níž k němu nedojde. Pracující v supermarketech, nemocniční personál, lékaři a zaměstnanci ve službách pracují v prachbídém režimu, který je nutí zůstat na pracovišti denně dvanáct či čtrnáct hodin. Návrh prodlužuje období pro zprůměrování pracovní doby ze čtyř měsíců, což platí nyní, na dvanáct měsíců, zachovává možnost výjimky, útočí na pevnou denní pracovní dobu, proplácení přesčasů, služební dny a obecně na kolektivní pracovní smlouvy a pomáhá zaměstnavatelům v jejich snaze o zevšeobecnění pružných forem zaměstnání, což bude mít vážné a bolestné dopady na systémy sociálního pojištění. Dnes, kdy možnosti zvyšování produktivity práce umožňují zkracování pracovní doby a prodlužování volného času, je takovýto návrh nepřijatelný, a z toho důvodu se stavíme ostře jak proti společnému postoji Rady, tak proti návrhu pana Cercase.

Juan Andrés Naranjo Escobar (PPE-DE). - (ES) Pane předsedající, pane komisaři, chtěl bych na úvod doslovně citovat z vašeho dokumentu, v němž představujete obnovenou sociální agendu. Píše se v něm: „Komise rovněž vyzývá všechny členské státy, aby šly příkladem a ratifikovaly a provedly úmluvy MOP...“

Dnes zde však vedeme rozpravu o směrnici, která má jít proti těmto kritériím, neboť by umožnila, aby členské státy upravily délku pracovního týdne až na 60 či 65 hodin, a to průměrem za období tří měsíců.

Je to konsistentní, pane komisaři? Můžeme vydávat právní předpisy proti svým vlastním doporučením? Účelem směrnice je stanovit minimální pravidla k zajištění zdraví a bezpečnosti pracujících, a to prostřednictvím dvou nástrojů – doby odpočinku a omezení pracovního týdne.

V obou případech existují výjimky, ale my se zde nebavíme o výjimkách, jak jste, pane komisaři, sám řekl. Nikoli, my se bavíme čistě a pouze o odchylkách od jednoho ze základních prvků směrnice.

Pružnost v tomto případě nic neodůvodňuje. Navýšení počtu pracovních hodin nelze směřovat s pružností, kterou potřebují podniky i pracovníci. Směrnice bude mít velmi rozsáhlá ustanovení o sezónních modelech, výrobních špičkách a potřebě některých činností.

Dobré pro každého by bylo, pane komisaři, kdyby bylo dosaženo cíle flexikurity, tedy kdyby se podařilo skloubit osobní a rodinný život s prací. Aby k tomu došlo, musíme pracovat na rozvoji kultury spolupráce a transparentnosti a umožnit, aby v úpravě pracovní doby hrála náležitou úlohu kolektivní autonomie.

Pane předsedající, když v září Rada přijala společný postoj, byl to zlý den pro sociální dialog. Jsem přesvědčen, že kdyby byla úprava a organizace pracovní doby ponechána na kolektivní autonomii, dospěli bychom již k dohodě.

Jsem si jistý, že pokud se v den hlasování všichni zhostíme své odpovědnosti, bude to pro každého dobrý den.

Je dobré provádět reformy, avšak je také dobré zachovat ty prvky, které nás nejvíce spojují a nejméně rozdělují, které posilují Evropu a které mohou zajistit, že sociální Evropa vyjde z problémů, kterým nyní čelí, posílena. Musíme jít kupředu v oblasti jak hospodářského, tak i sociálního pokroku, neboť odděleně nemohou fungovat.

Pier Antonio Panzeri (PSE). - (IT) Pane předsedající, dámy a pánové, třebaže oceňuji práci pana Cercase, chtěl bych říci, že zpočátku v žádném případě nebyla pociťována jasná potřeba změnit tuto směrnici o úpravě pracovní doby, a chtěl bych, aby tato rozprava potvrdila výsledek hlasování ve Výboru pro zaměstnanost a sociální věci.

Dnes tu máme lékaře, zítra budou ve Štrasburku zástupci pracujících z celé Evropy, které svolala Evropská konfederace odborových svazů. Budou zde, aby demonstrovali své přání odmítnout kompromis, ke kterému dospěla ve věci této směrnice Rada, a upřímně řečeno, divil bych se, kdyby tomu bylo jinak.

Chceme si stanovit dva jasné cíle – prvním je, aby byl v Evropské unii zachován jako maximální pracovní týden limit 48 hodin. To by překonalo doložku o výjimce, podle níž se dá tento limit obejít a pracovní týden může dosáhnout až 60 či 65 hodin. Druhý cíl se týká pracovní pohotovosti, kterou nelze považovat za dobu, při které nedojde k výkonu práce, nýbrž je nutno ji pro všechny záměry a účely považovat za pracovní dobu, stejně tak, jako je vhodné zaručit právo na náhradní dobu odpočinku pro pracovníky ve zdravotnictví.

Tyto cíle může a měl by v Parlamentu sdílet každý, neboť představují cestu, jak zabránit, aby se faktory konkurenceschopnosti v Evropě posunuly směrem k sociálnímu dumpingu a většímu vykořisťování pracujících. Upřímně doufám, že se jako poslanci a poslankyně Evropského parlamentu můžeme na těchto postojích shodnout, neboť skutečně představují novou sociální Evropu.

Patrizia Toia (ALDE). – (IT) Pane předsedající, dámy a pánové, návrh Rady, který odstraňuje rovnováhu, již bylo dosaženo v minulosti – mám na mysli vynikající práci pana Cocilova v této oblasti – se nesetkává s naší podporou, protože znamená krok zpět v mnoha otázkách, které souvisejí s prací, se skloubením rodinného a pracovního života a s jistotou pracovního místa, a protože představuje variantu, která oslabí práva pracujících, která jsou konec konců právy nás všech, našich dětí a obyčejných lidí.

A nechci, aby byla tato řeč mylně vykládána jako proodborářská či profiremní, protože hájím zájmy zdravotnického personálu. Není to ani jedno, ani druhé – jako politička nejednám ani jménem firem ani odborů, nýbrž jménem občanů. Když se rozhoduji, myslím na ně, myslím na jejich sociální práva, o nichž se domnívám, že mají v Evropě zásadní význam. Nemohu tedy souhlasit s takovou Evropou, která nebude držet krok se světem, s Evropou, která bude naopak dělat obrovské chyby v úsudku a bude chybně pokládat zeslabování ochrany za pružnost a svobodu. Je to o to vážnější, že jsme v době, kdy Evropa zažívá svou nejhorší krizi a kdy nejsou velké vyhlídky na prosperitu a růst.

Paní Létardová, zástupci Rady a Komise, pokud nepochopíme, že se dnes nad miliony pracujících vznáší hrozba ztráty pracovního místa, že se cítí slabí a ohrožení a že samozřejmě nemají dobrovolnou smluvní kapacitu – jinou než výjimku („opt-out“) –, pak musím říci, že nemáme ani tušení o tom, co se skutečně odehrává v sociálním a rodinném životě evropských občanů.

Z tohoto důvodu podpoříme návrhy pana Cercase a doufáme, že tak učiní všichni poslanci a poslankyně EP. Musím říci, že neochota Rady vyjednávat v této fázi nás nutí vymoci si diskusi a jednání cestou dohodovacího řízení.

Gabriele Stauner (PPE-DE). – (DE) Pane předsedající, dámy a pánové, jak správně rozhodl Evropský soudní dvůr, pracovní pohotovost je součástí pracovní doby. Členské státy se tomuto stavu již dobře přizpůsobily a žádná nemocnice ani jiná instituce dosud z tohoto důvodu nezkrachovala.

Pracovní pohotovost, o níž se zde bavíme, vyžaduje mimo jiné, aby byl pracovník přítomen na pracovišti – s tím nemá nic společného režim, kdy je pracovník v pohotovosti doma. Rozdělení pracovní pohotovosti na část, při které nedojde k výkonu práce, a na část, při které k němu dojde – které by bylo možná více či méně dále definováno, avšak v každém případě arbitrárně odhadnutými průměrnými výpočty – je podle mého názoru absurdní. Koneckonců – řečeno právnícky – pracovníci jsou k dispozici zaměstnavateli, řídí se jeho pokyny a nemohou svůj čas svobodně rozdělit.

Ze zásady se stavím proti individuálním výjimkám. Konec konců, všichni víme, že pracovněprávní vztahy jsou charakteristické nikoli rovným postavením, nýbrž opozicí mezi ekonomicky vždy silnějšími zaměstnavateli na jedné straně a pracovníky závislými na svých pracovních schopnostech na straně druhé. Individuální pracovní právo bylo tedy vytvořeno právě za účelem kompenzace nerovnosti v těchto vztazích. Pracovník, který je, chce-li přežít, závislý na svém pracovním místě, by v případě potřeby nasadil i své zdraví, aby uživil sebe a svou rodinu. V ekonomicky obtížných dobách, jako je ta, kterou právě zažíváme – mimochodem, vinou chybných rozhodnutí nekompetentních manažerů –, se na pracující vyvíjí stále vyšší tlak. Lidé však nejsou stroje, které mohou pracovat bez přestávky.

Podle mého názoru je postoj Rady v této věci nepřijatelný. Rozhodně podporuji zprávu našeho výboru a postoj svého kolegy Silva Penedy a doufám, že bude v dohodovacím řízení nalezeno rozumné a lidské řešení.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – (EL) Pane předsedající, jedinou službu, kterou nám společný postoj Rady a úsilí francouzského předsednictví prokázaly, je to, že o tomto problému diskutujeme znovu.

Kolem Vánoc si připomínáme Vánoční koledu Charlese Dickense, v níž zaměstnavatel v jedné evropské zemi svému těžce pracujícímu zaměstnanci nedá volno. Měli bychom této Vánoční koledě učinit přítrž. Země jako Řecko hlasovaly pro menšinový názor a kompromis nepodpořily. Řecko trvale podporuje 48hodinový pracovní týden a nechce jakkoli měnit úpravu pracovní doby bez dialogu a dohody se zaměstnavateli a pracujícími. Byli bychom raději, kdyby zítra nedemonstrovali ani zaměstnavatelé, ani pracující, jak uváděli někteří kolegové. Preferovali bychom sociální dialog a využití kolektivního vyjednávání.

Jedna kolegyně zde hovořila o středověku. Ve středověku však dodržovali, že se v neděli nepracuje. Dokonce ani otroci v neděli nepracovali, a dnes jsme to, že se neděle musí zařadit mezi dny pracovního volna, ze směrnice vyřadili. Proto byly předloženy dva pozměňovací návrhy a já vyzývám tento Parlament, aby je podpořil, aby tak jeho návrh zahrnoval tento prvek evropské civilizace, a doufám, že je podpoří všichni vážení poslanci a poslankyně, u nichž, jak vidím, nedochází k výkonu práce, a jsou přitom placeni jako za normální pracovní dobu. Zítra bychom měli zkrátit pracovní dobu poslancům a poslankyním, kteří nejsou v Parlamentu.

Richard Falbr (PSE). Prakticky od schválení Maastrichtské smlouvy, která pro mnohé představovala vítězství neoliberálních ekonomických politik, jsme svědky postupného a soustředěného útoku na evropský sociální model. Odchodem od keynesiánského korporativistického sociálně-ekonomického modelu, za kterého byl považován sociální dialog a silná státní intervence za normální, jsme došli až k dnešním výsledkům. K totálnímu krachu neoliberálního kapitalismu a k natahování rukou ke státu, který měl být co nejvíce zeštíhlen a jehož vliv měl být co nejvíce snížen.

Nechápu, jak někdo může prosazovat to, co předložila Rada po dohodě s Komisí. Má to snad být další krok k socialistickému kapitalismu bohatých a k divokému kapitalismu nemajetných? Návrat do 19. století nikomu nepomůže. Proto je nutné návrh směrnice kategoricky odmítnout, pokud nedojde ke změnám, které navrhuje zpravodaj Alejandro Cercas.

Mihael Brejc (PPE-DE). - (SL) Tato směrnice nestanoví, že se 40hodinový pracovní týden prodlouží na 60hodinový. Nepožaduje po zaměstnancích ani, aby pracovali 60 či 65 hodin týdně včetně přesčasů. Místo toho však stanoví rámec a podmínky, za nichž by to mohlo být možné. Z tohoto důvodu nelze klást rovnítko mezi oněch šedesát hodin, o nichž zde diskutujeme, a stávající ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které omezují týdenní pracovní dobu na čtyřicet či méně hodin. Taková srovnání jsou nevhodná, neboť ukazují směrnici v zavádějící perspektivě.

Tato směrnice však stanoví maximální možnou pracovní dobu. Nikdo zde dnes nezmínil, že mnoho lidí ve finančních institucích, právních firmách, investičních společnostech atd. pracuje týdně šedesát, sedmdesát či více hodin, aniž by to kohokoli znepokojovalo. Tato směrnice stanoví horní hranici, kterou nelze překročit.

Musíme se také vcítit do zaměstnavatelů, zejména v případě malých a středních podniků, pro které je nepochybně velmi těžké přežít na trhu, kde čelí příliš mnoha formálním překážkám. Musíme porozumět jejich situaci, zejména pak tam, kde musí někdy napnout veškeré síly, aby dostáli svým smluvním závazkům, a kde pak lidé samozřejmě pracují déle. To se však děje se souhlasem zaměstnance a samozřejmě za dodatečnou odměnu, a nikoli automaticky každý týden.

Pouze stručně – systémy pracovní pohotovosti se také velmi liší. Všichni zmiňujeme lékaře, ale zapomínáme například na kempy, rodinné hotely a mnoho služeb, kde lidé pracují, mají pracovní pohotovost a někdy musí být k dispozici na telefonu. Na závěr chci poděkovat Radě, že navrhla takovýto kompromis. Zřejmě se dostaneme do dohodovacího řízení a já doufám, že v té fázi najdeme rozumné řešení.

Anja Weisgerber (PPE-DE). – (DE) Pane předsedající, je nutno zachovat zásadu, aby byla veškerá doba pracovní pohotovosti považována za pracovní dobu; v tomto souhlasím se zpravodajem. Domnívám se, že musí být v tomto ohledu společný postoj pozměněn. Společný postoj dokonce umožňuje, aby byla ta část pracovní pohotovosti, při které nedojde k výkonu práce, považována za dobu odpočinku. To by mohlo vést k maratonům pohotovosti o 72 či více hodinách, což by nemělo být umožněno v žádném členském státě. Vítám tudíž skutečnost, že výbor přijal můj pozměňovací návrh, který je formulován v tomto smyslu.

Chtěla bych vás požádat, abyste však měli na paměti, že směrnice o pracovní době se vztahuje nejen na lékaře, nýbrž také na široké spektrum jiných profesí, a že se povinnost pracovní pohotovosti týká různých pracovníků v různé míře. Týká se například také hasičů, kteří mohou v době pracovní pohotovosti spát či se věnovat rekreačním aktivitám. Hasiči tedy prosazují, aby měli možnost odchylky od maximálního pracovního týdne.

Jsem tudíž pro to, aby byla v konkrétních případech hledána optimální řešení, a to cestou kolektivních – nikoli individuálních – výjimek. Smluvní strany takovýchto dohod v minulosti v tomto smyslu dojednávaly kolektivní dohody orientované na praxi. Výslovně podporuji takové posílení svobodného kolektivního vyjednávání.

Nová kolektivní výjimka je navíc pro pracující výrazně příznivější než stávající režim. Výjimky jsou možné pouze se souhlasem dotčeného pracovníka, a tento souhlas nesmí být vysloven zároveň s podpisem pracovní smlouvy. Pokud budeme hlasovat proti možnosti kolektivních dohod, budeme riskovat, že nedojde k vůbec žádnému přezkumu směrnice o pracovní době, a ohrozíme také šance na výjimky, které budou pro pracující příznivé.

Budu tedy hlasovat proti pozměňovacím návrhům, které usilují o zrušení výjimky, a jsem pro takovéto kolektivní vyjednávání a pro hledání optimálních řešení na pracovištích.

PŘEDSEDAJÍCÍ: PAN COCILOVO

Místopředseda

Mario Mauro (PPE-DE). – (IT) Pane předsedajícím, dámy a pánové, nejen produkce zboží a služeb, ale také naplnění životního cíle a uspokojení touhy, která nás provází při hledání štěstí, jsou plody naší práce. Proto musíme při rozhodování o pracovní politice postupovat uváženě a naše přesvědčení nám musí dodat odvalu.

A proto se domnívám, že by bylo moudré, aby Parlament upřednostnil dohodovací řízení a podpořil jednak postoj zpravodaje, ale také především všechny pozměňovací návrhy pana Silvy Penedy. V tomto ohledu musím poznamenat, že je zcela zřejmé, a je třeba to jednoznačně zaručit, že doba pracovní pohotovosti u zdravotnických profesí má být plně uznávána jako pracovní doba.

Stephen Hughes (PSE). - Pane předsedajícím, řada lidí se mylně domnívá, že pokud přijmeme návrh pana Alejandra Cercase, nebudou pak moci pracovat dodatečné hodiny přes čas nad rámec 48 hodin za týden. Samozřejmě že to není pravda.

V zásadě jsme proti trvalé výjimce („opt-out“), neboť se zde jedná o právo na ochranu zdraví a bezpečnost, navrhli jsme však pro zprůměrování místo stávajícího čtyřměsíčního období dvanáct měsíců. Tím jednotlivci i firmy získají obrovskou flexibilitu při plánování pracovní doby. A to dokonce takovou flexibilitu, že i samotná Rada chtěla stanovit pevný limit na 60, nebo 65 hodin za týden podle toho, jak dlouhé by bylo období pro zprůměrování. My jsme nic takového neucínili. Mluvíme zde o takové míře flexibility, která je mnohem lepší než používání výjimek. Jedná se o mnohem lepší volbu jak pro firmy, tak pro jednotlivce. Doufám, že to velmi silně vyzní i z této rozpravy.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Myšlenka rozdělit pracovní dobu na aktivní a pasivní je myšlenkou, která je nebezpečná a nepoctivá. Pokud část doby strávené na pracovišti a plně nebo částečně věnované plnění povinností, které stanovil zaměstnavatel, není využita k vykonání konkrétních úkolů, nelze ji považovat za dobu odpočinku. Koneckonců zaměstnanec nemůže strávit tento čas se svou rodinou, ani si nemůže naplánovat odpočinek, jak se mu zrovna líbí. Tato doba by měla být odměňována stejnou sazbou.

Další problém se týká možnosti prodloužení doby pracovní pohotovosti bez příslušné odměny, a to s údajným souhlasem zaměstnance. To platí zejména pro lékaře. Rád bych poznal jakéhokoliv pacienta, nejlépe člena Evropské rady, který by nadšeně souhlasil s tím, aby jej operoval lékař, který má za sebou 23hodinovou službu. Nejen že se jedná o porušování pracovních práv lékařů, ale také o porušování práv pacientů. Nemocnice v Polsku nechtějí zaměstnávat lékaře, kteří odmítli podepsat doložku o výjimce. Ráda bych této sněmovně připomněla, že právo na osmihodinovou pracovní dobu se podařilo vydobýt již před druhou světovou válkou.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Sociální Evropa musí zabezpečit, aby každý občan mohl slušně žít ze svého platu. Slušné zaměstnání musí zajistit slušné živobytí.

Respekt vůči zaměstnancům zahrnuje stanovení pracovní doby a doby určené k odpočinku, která jim umožní si odpočinout a strávit dostatek času se svými rodinami. Děti potřebují vedení a dohled svých rodičů, ale pokud rodiče mohou rodině věnovat jen méně času nebo jí dokonce nemohou věnovat vůbec žádný čas, může to mít negativní dopad na výchovu dětí. Žádný zaměstnavatel nesmí mít právo požadovat po svých zaměstnancích, aby pracovali více než 48 hodin týdně.

Domnívám se, že směrnice o pracovní době se musí více zaměřit na specifickou situaci ohledně pracovní pohotovosti zdravotnického personálu. Podporuji zprávu pana Cercase, která chrání zájmy zaměstnanců, aniž by zanedbávala legitimní zájmy zaměstnavatelů, poskytujíc jim možnost upravit pracovní dobu podle vlastních potřeb. Dále také vítám pozměňovací návrhy, které vyzdvihují význam kolektivních pracovních smluv.

Dragoș Florin David (PPE-DE). – (RO) V současném klimatu finanční krize, která má přímý dopad na hospodářský a sociální život evropských občanů, je směrnice o pracovní době klíčovým prvkem evropské sociální politiky.

Zpráva pana Cercase představuje logický a ucelený přístup k procesu hodnocení závěrů týkajících se zavedení této směrnice na úrovni členských zemí. V současné době je tato směrnice snadno přizpůsobitelným nástrojem, který nastavuje takovou úroveň ochrany, aby nebyly povoleny akce, které by mohly ohrozit zdraví a bezpečnost pracovníků.

Jan Tadeusz Masiel (UEN). – (PL) Pane předsedající, rád bych ke konci dnešní rozpravy dodal několik slov na podporu zprávy pana Cercase a na podporu postoje Výboru pro zaměstnanost a sociální věci, který se od roku 2005 nezměnil a který 6. listopadu potvrdilo hlasování.

Náš Výbor měl dostatek času, aby zvážil své stanovisko, a pevně věřím, že výsledek našeho hlasování ve výboru se pozitivně odrazí také v hlasování na plenárním zasedání. Při našem hlasování jsme plně zohlednili evropské *acquis* v sociální oblasti, které dřívější členské země sdílí se zeměmi novými, a poskytují nám příklad i oporu. Kompromis vypracovaný v červnu na zasedání Rady není přijatelný.

Mí voliči, a zvláště lékařské kruhy v Polsku sledují činnost Evropského parlamentu s určitými obavami. Zcela oprávněně tvrdí, že veškerá pracovní doba by měla být zaplacená, nejen aktivní doba pracovní pohotovosti. Je pravdou, že se kompromis Evropské rady odvolává na možnou flexibilitu na úrovni sociálních partnerů a kolektivních smluv. Nicméně polští zaměstnanci cítí, že jim chybí moc na vyjednávání se zaměstnavateli, a potřebují silnou podporu ze strany Evropského parlamentu.

Gabriela Crețu (PSE). – (RO) Během dlouhé debaty o této zprávě zazněly obavy, že při zítřejším hlasování nemusí být dosaženo většiny hlasů jako v prvním čtení, neboť ti, kdo se mezitím připojili, asi změnili rovnováhu sil v této sněmovně.

Je pravdou, že pravicové vlády v Evropské radě zaujaly stejný postoj, a to bez ohledu na to, zda jsou zeměpisně více na východ či na západ. Nicméně je třeba si vyjasnit další věci. Pracovníci z východní Evropy stejně silně podporují všechny pozměňovací návrhy, které Evropský parlament navrhl a které Evropská rada odmítá. Například odborové svazy z Rumunska, které zde ve Štrasburku budou zítra taktéž zastoupeny, jsou si vědomy skutečnosti, že práva, která si vydobýly, nenabývají jednou provždy, ale že je třeba neustále bránit. Jejich poselství je jednoduché: Mnohem efektivnější řešení existujících problémů, než jakým je neomezená pracovní doba, je učinit přítrž nekontrolovanému nárůstu špatně placených pracovních míst, a to i pro pracovníky z východní Evropy.

Jacek Protasiewicz (PPE-DE). – (PL) Pane předsedající, nemám nejmenších pochyb o tom, že každému z poslanců, kteří se zapojili do této diskuse, leží na srdci dobro pracovníků a bezpečnost při práci.

Nicméně jsme si všichni vědomi toho, že stávající směrnice o pracovní době potřebuje doznat určitých změn. Otázky se týkají povahy a účelu těchto změn. Na tyto otázky není jednoduché odpovědět. Však také po několik let byly předmětem živé debaty jak v tomto Parlamentu, tak také v Evropské radě. Rada nakonec přišla s moudrým kompromisem. V současné době lze jen těžko očekávat, že by se vlády jednotlivých zemí, z nichž většina uplatňuje princip výjimky, náhle rozhodly odstoupit od tohoto pravidla, a to zejména v souvislosti se současnou ekonomickou krizí. Na tento problém bych rád upozornil především ty poslance, kteří teď prosazují pevný postoj proti výjimkám.

Pane předsedající, v Polsku máme takové moudré rčení, které praví, že „lepší je nepřitelem dobrého“. Rád bych zdůraznil, že zde máme dobrý kompromis, který bychom měli pro dobro evropských pracovníků přijmout.

Proinsias De Rossa (PSE). – Pane předsedající, podporuji balíček pana Cercase. Myslím, že pozadím této debaty je, že lidské bytosti jsou sociálními bytostmi: Nejsou stroje, a proto by také s nimi tak nemělo být na pracovišti zacházeno. Osoba ucházející se o práci nemá svobodu odmítnout podepsat formulář, ve kterém se zřiká práv obsažených ve směrnici o pracovní době. Proto argument, že zrušení výjimky je svým způsobem

útok vůči svobodě, není správný: Ve skutečnosti se jedná o útok vůči zneužívání zaměstnanců, kteří pro svoji obživu potřebují práci.

Dle mého názoru je současné používání výjimky ve 14 členských zemích útokem proti myšlence stavět Evropu na společných důstojných pracovních a životních podmínkách, což nesmíme připustit.

Valérie Létard, úřadující předsedkyně Rady. – (FR) Pane předsedající, pane komisaři, pane Cercasi, dámy a pánové, směrnice o pracovní době je přirozeně bohatá na symboly a vyvolává zásadní otázky, jakými jsou například svoboda volby pracovníků versus ochrana jejich zdraví a bezpečnosti.

Dospět k dohodě je pro nás právě v této oblasti velmi obtížné. Jak jsem již naznačila, Francie dlouhou dobu bojovala proti výjimce. Nicméně jsme nakonec dospěli ke společnému postoji. Proč? Protože směrnice nesměruje k oslabování lidských práv, ani nezpůsobuje sociální regres.

Pokud jde o dobu pracovní pohotovosti, cílem je umožnit členským zemím, aby se s tímto problémem mohly vypořádat podle svého s přihlédnutím k těm částem pohotovosti, v nichž nedojde k výkonu práce. Všechny členské země mají svůj zvláštní způsob, jak se s touto dobou vypořádat, a cílem Evropské rady není nic jiného, než zachovat status quo, tedy rovnováhu, která je však neustále ohrožována rozhodnutími Soudního dvora.

Druhým důvodem je, že pokud jde o výjimku,lepší společný postoj práva dotyčných pracovníků tam, kde byla výjimka transponována. Samozřejmě zde není povinnost používat tuto výjimku. Výjimka existuje již od roku 1993 bez jakýchkoliv záruk. Jak paní Lynneová podotkla, postoj Rady zavádí záruky. Doufám, že pragmatismus zvítězí. Společný postoj pro nikoho neznamena vzdát se svých zásad a přesvědčení.

Dnes, jménem Rady, vám francouzské předsednictví říká, že společný postoj je bezpochyby nejlepším kompromisem pro dosažení revize směrnice, a to vzhledem k mocenské rovnováze mezi členskými zeměmi a vzhledem k naléhavé potřebě nalézt řešení týkající se doby pracovní pohotovosti. To jsem vám, dámy a pánové, chtěla říci pro doplnění svých úvodních poznámek.

Vladimír Špidla, člen Komise. – Mohu se připojit ke sloům paní Létard ve věci hloubky a zajímavosti debaty. Tato debata se týkala nejdůležitějších věcí a myslím si, že teď je na Parlamentu, aby rozhodl, a poté bude zřejmé, v jakém rámci se bude odehrávat případné další jednání. Chtěl bych jenom konstatovat – protože v debatě padly některé názory, které neodpovídají realitě – že by možná bylo dobré čistě věcně se zmínit o některých základních faktech.

V současné době platí směrnice o pracovní době. Tato směrnice o pracovní době konstatuje, že je možnost pro jednotlivé členské státy zavést opting-out. Tento opting-out uplatňuje v současné době 15 členských států. Čili není to situace, která by vznikala nově, je to určitým způsobem daná realita. Důvod pro novou směrnici byl určitý tlak po rozhodnutí Soudu ve věci SIMAP a Jaeger, protože okamžik tohoto rozhodnutí dostal do velmi obtížné situace řadu systémů, které používají tradičně velké množství doby pracovní pohotovosti.

Chci také konstatovat, že důsledky pracovní pohotovosti nebo uspořádání pracovní pohotovosti různým způsobem dopadají na různé systémy v různých členských státech, a zejména státy, které jsou počtem obyvatel menší a nemají velkou sílu rekrutovat nové pracovní síly zvnějšku, mohou mít poměrně značné problémy. Proto je debata tak složitá, protože na jedné straně zasahuje ochranu pracovníka a ochranu pomocí jisté míry regulace pracovní doby, na druhé straně se týká některých mimořádně citlivých systémů, jako je zdravotnictví a jako jsou např. různé pohotovostní systémy jako hasiči a podobné systémy.

Každé rozhodnutí má své důsledky a myslím si, že v současné době máme velkou možnost dosáhnout pokroku. Tento pokrok bude výsledkem debaty ve všech institucích, výsledkem spolupráce a debaty, na jejíž cestě bude jedním z velmi podstatných kroků hlasování Parlamentu 17. prosince tohoto roku.

Alejandro Cercas, zpravodaj. – (ES) Nejdříve bych rád poděkoval všem svým kolegům poslancům ze všech skupin, neboť jsem přesvědčen, že je zde v tomto Parlamentu velká většina, která zastává názor, že lidské bytosti nejsou stroje a že na prvním místě by měli být lidé a jejich práva. Pak můžeme hovořit o dalších věcech. V první řadě je však jejich zdraví, bezpečnost a rodinný život.

Za druhé, vítám Evropskou radu a Evropskou komisi na vyjednávání. Sice pozdě, ale lépe než nikdy.

Pozor na nástrahy. Ve směrnici, která je výsledkem vašeho společného postoje, není možnost výjimky stejná jako ta z roku 1993, která byla dočasná, podmíněná a v podstatě výjimečná. Pan komisař zmínil 15 zemí.

Ne, byla zde pouze jedna s obecnou výjimkou a několik dalších s drobnými výjimkami. Vy však navrhuje, aby se jednou provždy a pro všechny Evropa rozdělila na země, které chtějí dlouhou pracovní dobu, a země, které ji nechťejí.

Nechceme, aby se něco, co bylo pouze dočasné a výjimečné, změnilo v něco trvalého a normálního, neboť pro lidi není normální, aby pracovali každý týden v roce a každý rok svého života, aniž by se viděli se svou rodinou, nebo aniž by byli schopni plnit své občanské povinnosti.

Domnívám se, že je třeba přijmout určitá fakta. Pane Bushille-Matthewsi, to, že jsou pracovníci a lékaři proti této směrnici, není domněnkou, ale faktem. Sice jsem nemluvil se 160 miliony pracovníků či 4 miliony lékařů, mluvil jsem však s jejich zastupitelskými organizacemi. Možná že s vámi někteří z nich souhlasí, přesto vás ale mohu ujistit, že většina je proti vám, protože všechny jejich organizace, a to bez výjimky, jsou proti tomu, co říkáte.

Závěrem bych rád zopakoval, co jsem již řekl na začátku své řeči. Středa se stane velmi významným dnem pro občany. Znovu začnou věřit v Evropu a zjistí, že její orgány netvoří banda bezcitných politiků, kterou zajímá pouze ekonomika, či banda byrokratů, kteří žijí v jiném světě. Jsme s lidmi. Bojujeme za jejich práva a 17. prosince povstane sociální Evropa posílena. Pak budeme vyjednávat a budeme vyjednávat jako rovný s rovným.

(Potlesk)

Předsedající – Rozprava je ukončena.

Hlasování proběhne ve středu.

Písemné prohlášení (Článek 142)

Iles Braghetto (PPE-DE), *písemně*. – (IT) Pane předsedající, dámy a pánové, tato směrnice bude znamenat rozhodující text pro vybudování ekonomické a sociální Evropy.

Je obecně známo, že bychom měli a mohli vytvářet inovace na trhu práce, které zlepší produktivitu a kvalitu v rámci požadované flexibility, aniž by docházelo k vykořisťování pracovníků. Podpora spravedlivých pracovních podmínek, na které má navíc každý nezadatelné právo, zajistí bezpečnost a efektivnost vykonávané práce. Proto se domníváme, že návrh přijatý Výborem pro zaměstnanost a sociální věci je vyvážený.

Zejména je třeba zdůraznit, že pro zdravotnický personál jsou nezbytné dostatečné záruky při organizaci směn a doby odpočinku, a to nejen pro zajištění spravedlivých pracovních podmínek, ale také pro zajištění bezpečné a kvalitní péče o pacienty a pro snížení klinického rizika.

Ole Christensen (PSE), *písemně*. – (DA) Je mi potěšením být členem politické skupiny, konkrétně Skupiny sociálních demokratů v Evropském parlamentu, která, pokud se jedná o zdraví a bezpečnost pracovníků, nečiní žádné kompromisy.

To, že někdo může věřit ve zvýšení konkurenceschopnosti na základě zhoršených pracovních podmínek a vnitřní konkurence mezi členskými státy o nejdelší pracovní dobu, je naprosto mylné a patří to do jiného století. Nemám nic proti tomu, když se oba sociální partneři dohodnou na delší pracovní dobu s referenčním obdobím dlouhým až jeden rok a s maximálním průměrem 48 hodin za týden, mám však námitky proti tomu, aby měl zaměstnavatel možnost přistupovat k zaměstnancům na individuálním základě a využívat toho k uplatnění nejrůznějších výjimek.

Zajímalo by mě, co víc se musí stát, aby Velká Británie přistoupila na seriózní diskusi a postupně zrušila své výjimky, a zlepšila tak podmínky pro miliony pracovníků v této zemi.

Doufám, že Evropský parlament ve středu řekne, že Evropa by měla v budoucnu pracovat „chytřeji a ne více“, aby mohla čelit budoucím výzvám.

Corina Crețu (PSE), *písemně*. – (RO) Vítám v této zprávě potvrzení sociální vize evropské levice, kde zcela oprávněně zástupci socialistů kritizují porušení principu neodchýlení se od právních předpisů v oblasti zdraví a bezpečnosti zaměstnanců na pracovišti, což se děje povolením ustanovení o výjimkách týkajících se pracovní doby.

Přestože flexibilní pracovní doba, která závisí na specifické povaze práce a na osobních schopnostech každého člověka, může přinášet dobré výsledky, nemohu si pomoci a musím myslet na velké množství případů, kdy

jsou zaměstnanci zneužíváni. Odvolávám se nyní na případ Rumunska, kdy se v řadě případů práce přes čas ani nepočítá, ani řádně neplatí. Jakákoliv aktivita přesahující normální pracovní dobu není výsledkem dohody mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem, nýbrž diktátem zaměstnavatelovy vůle a úsudku. Nemluvě o ohrožení zdraví a života těch pracovníků, kteří vstoupili do tohoto kolotoče, z něhož mohou vystoupit pouze za rizika ztráty svého zaměstnání.

To, co je v celé řadě případů prezentováno jako posílení konkurenceschopnosti práce, je ve skutečnosti pouze zástěrkou pro vykořisťování.

Proto se domnívám, že toto 48hodinové omezení je vhodnější volbou. Pokud se týká doby pracovní pohotovosti, považuji za nespravedlivé, že „neaktivní doba pracovní pohotovosti“ není považována za pracovní dobu, a tudíž není placená.

Magda Kósáné Kovács (PSE), písemně. – (HU) Evropská unie již disponuje účinnými předpisy týkajícími se úpravy pracovní doby. Dle těchto předpisů je průměrná délka pracovní doby 48 hodin týdně. V praxi to znamená, že zaměstnanec může pracovat osm hodin denně, šest dnů v týdnu, přičemž se počítá průměr za čtyři měsíce. Myslím, že to by mělo stačit, protože více práce by pak z dlouhodobého hlediska škodilo efektivitě.

Kompromis Evropské rady, který obsahuje méně příznivá pravidla, než jaká jsou platná v současné době, není podporován Belgií, Kypr, Španělskem a dalšími zeměmi, včetně mé domovské země, Maďarska, a je pro evropské socialisty nepřijatelný.

Pojem sociální Evropa nesmí zůstat pouze prázdným sloganem, a to ani v době ekonomických potíží. Během dohodovacího řízení, parlamentní zpravodaj pan Cercas prokázal, že je dostatečně chápavý, a umožnil například v zájmu flexibility, aby se 48hodinová týdenní pracovní doba počítala jako průměr za 12 měsíců. Nicméně nesmíme přijmout předpis, který by umožňoval 60 až 65 a v některých extrémních případech dokonce 70 až 72 hodin týdenní pracovní doby. Stejně také nemůžeme podpořit postoj, který by umožňoval udělit časově neomezenou výjimku z předpisů. Hlavním důvodem je to, že vztah mezi zaměstnanci a zaměstnavateli nemůže být nikdy rovnocenný.

Pokud se jedná o dobu pracovní pohotovosti, ty, kteří se domnívají, že neaktivní doba pracovní pohotovosti se nepovažuje za pracovní dobu, považuji za pokrytce. Doporučuji jim, aby si ve středu, kdy budeme hlasovat, sedli s několika pracovníky, kteří budou v tento den před Parlamentem protestovat, a popovídali si s nimi.

Roselyne Lefrançois (PSE), písemně. – (FR) Evropská rada a Evropská unie jsou již po více než tři roky na kordy kvůli této směrnici o pracovní době.

Dohoda, ke které dospělo 27 ministrů práce Evropské unie, stanoví maximálně 48 hodinový pracovní týden, ale s možností odchylky, která dovoluje v některých případech zvýšení až na 65 hodin týdně.

Takovéto řešení je nepřijatelné a jako socialistka mám povinnost zajistit, aby obavy milionů pracovníků došly vyslyšení, a také mám povinnost bojovat nejen za to, aby nebylo žádných výjimek z 48 hodinového omezení, ale také aby doba pracovní pohotovosti byla při výpočtu pracovní doby zohledněna.

I proto budu hlasovat ve prospěch zprávy pana Cercase, v naději, že v případě dohodovacího řízení dospějeme k takovému textu, který zajistí opravdovou rovnováhu mezi ochranou pracovníků a optimální organizací práce. Jako evropští socialisté bychom měli v každém případě pokračovat v hájení zájmů pracovníků, protože Evropa více než kdy jindy potřebuje sociální model, který bude uspokojovat potřeby nejvíce zranitelných občanů, obzvláště těch, kteří jsou nejvíce postiženi následky hospodářské a finanční krize.

Lasse Lehtinen (PSE), písemně. – (FI) Pane předsedající, jen vzácně předpisy Evropské unie ovlivňují tolik lidí. Miliony zaměstnanců obdrží od Evropského parlamentu vánoční dárek buď v podobě zlepšení jejich pracovních podmínek, nebo naopak v podobě první evropské směrnice, která v podstatě zhorší kvalitu pracovního života. Výbor pro zaměstnanost a sociální věci šel dobrým příkladem, když jasně zvedl ruku pro zlepšení návrhu Evropské komise. Stanovení pracovní doby má v podstatě sociální rozměr. Až příliš mnoho evropských zaměstnanců pracuje 60 nebo i 65 hodin týdně, zatímco miliony dalších zůstávají bez práce.

Dlouhý pracovní týden nebývá ve většině případů založen na svobodné volbě. Zaměstnanec má pouze volbu vybrat si mezi dlouhým pracovním týdnem a ztrátou zaměstnání. Dokonce i poté, co dojde k určitým úpravám a zlepšením, bude směrnice i nadále obsahovat přiměřený počet odchylek potřebných pro jistou dávku flexibility.

Výbor přijal můj pozměňovací návrh, aby ve směrnici byli též zahrnuti zaměstnanci na manažerských pozicích. Dokonce i šéf potřebuje určitou právní ochranu – on či ona se mohou také unavit.

Rada a Komise nesouhlasily s tím, aby přehodnotily svůj postoj ve věci doby pracovní pohotovosti. Již selský rozum říká, že čas strávený v práci – ať již v pohotovostním stavu, vzhůru, nebo ve spánku – je stále pracovní dobou.

Mandát Evropského parlamentu pochází přímo od samotných evropských občanů. Z tohoto důvodu je naší povinností, abychom zvážili, co je v tomto případě pro naše občany nejlepší.

David Martin (PSE), písemně. – Budu hlasovat pro ukončení výjimky z 48 hodinového pracovního týdne. Jsem pevně přesvědčen, že dlouhá pracovní doba ničí lidské zdraví, zvyšuje riziko pracovních úrazů a má negativní vliv na rodinný život. Existence dobrovolných výjimek ve Spojeném království byla často zneužívána k tomu, že zaměstnanci byli nuceni při nástupu do své práce podepsat souhlas s těmito výjimkami.

Mairead McGuinness (PPE-DE), písemně. – Rozprava o organizaci pracovní doby je velmi složitá. Nejjobtížnějšími otázkami však zůstává budoucnost výjimek a nakládání s dobou pracovní pohotovosti.

V případech SIMAP a Jaeger Evropský soudní dvůr interpretoval definici pracovní doby v původní směrnici o pracovní době tak, že tato zahrnuje i neaktivní část doby pracovní pohotovosti, kdy zaměstnanec nepracuje, ale odpočívá.

Podle dohody Rady ze dne 9. a 10. června 2008 není neaktivní část doby pracovní pohotovosti považována za pracovní dobu, pokud vnitrostátní právo/praxe/ kolektivní smlouvy či dohody mezi sociálními partnery nestanoví jinak.

Podle dohody Rady možnost výjimky z maximální průměrné 48hodinové týdenní pracovní doby pro zaměstnance, vyplývající z původní směrnice o pracovní době, podléhá mnohem přísnějším pravidlům za účelem ochrany zdraví a bezpečnosti pracovníků. Zaměstnanci nebudou muset, při zprůměrování pracovní doby za 3 měsíce, pracovat týdně více než 60 hodin, nebo 65 hodin, jestliže bude neaktivní část doby pracovní pohotovosti považována za pracovní dobu.

Irsko nikdy nepoužilo výjimku, takže přísnější realizace dostupných výjimek je nejen vítána, ale i nezbytná.

Dushana Zdravkova (PPE-DE), písemně. – (BG) Dámy a pánové, jak je vám známo z rozprav, které proběhly během několika posledních týdnů, hlavním bodem směrnice, o které zde diskutujeme, je posuzování neaktivní části pracovní pohotovosti jako pracovní doby. Tento pozměňovací návrh umožní řadě pracovníků získat finanční náhradu za čas, který nemohli využít jako svůj volný čas a způsobem, který by odpovídal jejich potřebám. Tento návrh má řadu stoupenců i oponentů. Obě strany jsou si neústupně stojí na svém a nejsou schopny nalézt jakékoliv místo, kde by se jejich zájmy sbližovaly. Proto vás vyzývám, abyste soustředili svou pozornost směrem k pozitivním dopadům, které bude mít tento pozměňovací návrh pro evropskou společnost.

V posledních několika desetiletích populace Evropské unie výrazně stárne. Míra přírůstku populace v roce 2007 dosáhla nepatrných 0,12%. Pokud nechceme spoléhat pouze na přistěhovalectví, musíme zvýšit míru porodnosti. Jedním ze stimulů je právě zahrnutí neaktivní části doby pracovní pohotovosti při výpočtu celkové délky pracovní doby. Tento pozměňovací návrh usnadní a umožní celé řadě žen lépe spojit svou touhu po profesním rozvoji s touhou více se věnovat svým dětem. To nám umožní udělat další důležitý krok v našem úsilí o odvrácení negativních trendů ovlivňujících rozvoj naší společnosti.

15. Evropská rada zaměstnanců (přepřacované znění) (rozprava)

Předsedající – Dalším bodem je zpráva (A6-0454/2008) pana Bushilla-Matthewse, jménem Výboru pro zaměstnanost a sociální věci, o návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o zřízení evropské rady zaměstnanců nebo vytvoření postupu pro informování zaměstnanců a projednání se zaměstnanci v podnicích působících na území Společenství a skupinách podniků působících na území Společenství (přepřacované znění)

(KOM(2008)0419 – C6-0258/2008 – 2008/0141(COD)).

Philip Bushill-Matthews, zpravodaj. - Pane předsedající, mám takový dojem, že tento dokument již nebude tak kontroverzní, jako byl předchozí dokument, a rozhodně je kratší i seznam řečníků. Ale uvidíme. Život je plný překvapení.

Na úvod bych rád poděkoval Komisi a samozřejmě také Radě, díky nimž jsme se dostali až sem. Na rozdíl od předchozího dokumentu se nyní jedná o první čtení. Přesto jsme však v rámci trialogu předběžně dospěli k neformální dohodě, což by za předpokladu podpory kolegů při zítřejším hlasování znamenalo dohodu již během prvního čtení. Kolegové poslanci se sice mohou rozcházet v názoru, zda text, který je výsledkem trialogu, znamená zlepšení původní zprávy, máme zde však alespoň dohodu pocházející z trialogu. Čas se pak ukáže být nejlepším soudcem. Těším se na jakékoliv poznámky od svých kolegů a na závěr je shrnu.

Vladimír Špidla, člen Komise. - Vážený pane předsedo, vážené poslankyně, vážení poslanci, evropské rady zaměstnanců jsou průkopníky sociální Evropy. Oživují sociální dialog mezi vedením a pracovníky ve více než 820 podnicích. Umožňují, aby téměř 15 milionů pracovníků dostávalo informace a aby se s nimi konzultovalo, a to nejen na místní, ale rovněž na evropské, a dokonce i na světové úrovni. Umožňují lépe propojit hospodářské a sociální aspekty v podnicích s celoevropskou působností. Můžeme být pyšní na to, čeho bylo od přijetí směrnice před patnácti lety dosaženo. Tato stará směrnice však již není dostačující a my máme nyní oprávněně vyšší nároky.

Komise proto v červenci navrhla důkladně obnovit právní rámec pro evropské rady zaměstnanců. Cílem je zvýšit jejich počet a účinnost, posílit právní jistotu a lépe sladit konzultaci na vnitrostátní a evropské úrovni, zejména pokud jde o restrukturalizace. Komise proto navrhla upřesnit pojmy „informování pracovníků“ a „konzultace s pracovníky“ a vyjasnit sladění těchto činností na různých úrovních. Navrhla rovněž, aby byla uznána role sociálních partnerů při zřizování nových evropských rad zaměstnanců a aby byla umožněna kontinuita a přizpůsobení již existujících podnikových rad. Navrhla, aby byly upřesněny možnosti koordinace a konzultací rad, které byly zřízeny automaticky. V neposlední řadě navrhla, aby byla upřesněna úloha členů evropských rad zaměstnanců, zejména pokud jde o předávání informací pracovníkům a jejich možností využívat školení.

Na výzvu francouzského předsednictví vypracovali evropští sociální partneři, zaměstnavatelé a odborové organizace letos v létě společné stanovisko, v němž přijímají návrh Komise jako základ pro diskusi. Přišli s několika změnami tohoto návrhu, jejichž cílem je zejména upřesnění definic „informování“ a „konzultací“ a stanovení dvouletého období, během něhož bude možné zřizovat nové evropské rady zaměstnanců nebo je obnovovat, aniž by se musela použít nová pravidla.

Komise vždy podporovala jednání mezi sociálními partnery, a proto tuto iniciativu uvítala. Komise vítá konstruktivní přístup Parlamentu a Rady, díky němuž dospěly ke spolehlivému a vyrovnanému řešení na základě souboru vytvořeného návrhem Komise a společným stanoviskem sociálních partnerů. Při hledání řešení Komise s oběma zmíněnými orgány aktivně spolupracovala. Kompromis, k němuž došel Parlament a Rada, upřesňuje nadnárodní kompetenci evropských rad a sankce a nezavádí minimální počet zastoupených pracovníků. Tento kompromis zachovává to podstatné z návrhu Komise. Proto Komise může tento kompromis podpořit.

Valérie Létard, úřadující předsedkyně Rady. - (FR) Pane předsedající, pane komisaři, pane Bushill-Matthewsi, dámy a pánové, setkali jsme se zde nyní, abychom projednali návrh směrnice, která se přímo dotýká 880 evropských společností a 15 milionů evropských zaměstnanců. V sázce je proto mnoho a všichni bychom si při této rozpravě měli plně uvědomit, jaké jsou naše povinnosti. Jak víte, návrh směrnice, který zde dnes večer budeme projednávat, je přepracováním směrnice o zřízení evropské rady zaměstnanců z roku 1994.

Text, který je předkládán Evropskému parlamentu, je výsledkem kolektivní práce, na které se podílely všechny zúčastněné strany z celé Evropy. Tím samozřejmě myslím Komisi, která dne 2. července 2008 předložila návrh na přepracování; dále tím také myslím sociální partnery, kteří v létě 2008 podali osm společných návrhů v rámci společného stanoviska; a samozřejmě tím také myslím Evropský parlament a zpravodaje, pana Bushilla-Matthewse, který byl pověřen návrhem tohoto textu, a kterému děkuji za kvalitu jeho práce. Ti všichni spolupracovali s předsednictvím Rady, aby bez zbytečných prodlev dospěli k textu, který bude přijatelný pro všechny. Výsledkem této kolektivní práce je to, že jsme dnes večer v situaci, kdy je možné přijmout tento návrh na přepracování směrnice z roku 1994 již při prvním čtení.

Pokud je mi známo, je tomu již dávno co v sociální sféře došlo k podobné situaci. Je to povzbuzení do budoucna. Povzbuzení, abychom i dále pokračovali ve spolupráci v týmovém duchu. Text, který je vám dnes večer předkládán, je vyváženým kompromisem, který povede ke zlepšení sociálního dialogu v evropských podnicích a poskytne nové záruky pracovníkům v sedmadvaceti členských státech.

Tímto textem posílíme pravomoc evropské rady zaměstnanců tím, že přijmeme zvláště dlouho očekávanou novou definici projednání a informací.

Tímto textem podpoříme vznik nových evropských rad zaměstnanců, protože stejně jako v roce 1994 tu na dva roky máme prostor pro dohody, které se mohou odchýlit od nových nařízeních ve směrnici.

A konečně, tímto textem zlepšíme právní jistoty zaměstnanců a podniků, neboť odstraníme jakékoliv nejasnosti, které by mohly mít vážné následky.

Kromě tohoto cíle právní jistoty, je třeba také vzít v úvahu, že předložený text zaručuje dohody, ke kterým se dospělo v předchozím dvouletém uvolněném období mezi lety 1994 a 1996 poté, co v platnost vstoupila stávající směrnice.

Dnes se bude v Evropském parlamentu hlasovat o kompromisu, na kterém spolupracovaly všechny zúčastněné strany, a je důležité, aby se hlasovalo v jeho prospěch. Je důležité hlasovat ve prospěch kompromisu, neboť současná krize vystavuje podniky většímu riziku restrukturalizace, a v takovéto situaci evropští zaměstnanci očekávají, že jim poskytneme dodatečné záruky, které je ujistí ohledně budoucnosti.

Je důležité hlasovat ve prospěch kompromisu také proto, že evropští občané potřebují jasnou zprávu o tom, že sociální Evropa v roce 2008 znovu povstala z prachu, a že nebude plná prázdných slov, ale bude schopná opravdových kroků, které zlepší jejich každodenní život.

Konečně je důležité hlasovat ve prospěch kompromisu také proto, že je třeba v Evropě podporovat sociální dialog, a to závisí na zavádění nových rad zaměstnanců a rozvoji společných akcí všech sociálních partnerů, jako tomu bylo v této věci.

Jan Cremers, jménem skupiny PSE. – Pane předsedající, říká se, že kompromisy nikdy nevyhrávají soutěž krásy. Na první pohled se zdá, že by se toto dalo říci i o výsledku všech vyjednávání týkajících se přepracování směrnice o zřízení evropské rady zaměstnanců. Na základě zprávy pana Menrada, která byla Evropským parlamentem přijata před šesti lety a týkala se jurisprudence a zkušeností s managementem a prací za posledních 12 let, skupina PSE vždy usilovala o poměrně ambiciózní přezkum této směrnice.

Až příliš mnoha zástupcům pracovníků se stále nedostává základních práv na informace a konzultace, neboť jejich zaměstnavatelé jim tato práva odmítají zajistit. Dle našeho názoru jsou však tato práva nedílnou součástí formování všech průmyslových vztahů. Postavení pracujících jako zainteresované strany, která je stálou součástí podniku – na rozdíl od managementu, který často střídá pozice, a na rozdíl od nezúčastněného postoje finančních investorů – je třeba zohlednit při správě a řízení našich společností a podniků. Skupina PSE doufá, že díky radám sociálních partnerů, které byly do směrnice začleněny, a díky dodatečným úpravám, kterých jsme dosáhli při našem vyjednávání, položíme základní kameny nového dynamického vývoje.

Formální politický pracovní proces je téměř u konce. Nyní je pouze na managementu a pracovnících, aby začali jednat. Míra dodržování směrnice, v současné době se pohybující kolem 40 %, je stále příliš nízká. Skupina sociálních demokratů v Evropském parlamentu se domnívá, že toto není konec, nýbrž nový začátek. Evropští sociální partneři mají před sebou obrovskou výzvu, aby ke spolupráci přiměli podniky, které odmítají dodržovat směrnici.

Apelujeme na Evropskou komisi, aby se přidala k tomuto úkolu. Je potřeba nové kampaně. Nedávný průzkum ukázal, že podniky s dostatkem informací, konzultací a účasti pracovníků, fungují lépe, zejména v dobách krize. Ekonomická krize a restrukturalizace, kterým budeme nuceni v brzké budoucnosti čelit, činí více než kdy jindy aktuálním zapojení pracovníků do rozhodovacích procesů našich podniků.

Rád bych poděkoval svému protějšku, panu Bushillovi-Mathewsovi, za profesionální vedení vyjednávání, svým kolegům z dalších skupin za jejich politickou asistenci a francouzskému předsednictví za sofistikovaný přístup. Puštěme se do práce.

Bernard Lehideux, jménem skupiny ALDE. – (FR) Pane předsedající, vážená paní úřadující předsedkyně Rady, pane komisaři, dohoda o radách zaměstnanců, ke které se s Rada dospělo, dokazuje, že sociální Evropa, kterou tak potřebujeme, je budována kámen po kameni. Dále také tato dohoda dokazuje, že v této nově vznikající sociální Evropě našel sociální dialog své místo.

Samozřejmě je obecně známo, že tento text je především výsledkem produktivní spolupráce mezi odbory a zaměstnavatelskými organizacemi. Zcela zjevně stávající směrnice dosáhla svých mezí, neboť za 14 let od jejího přijetí byla rada zaměstnanců zřízena pouze třetinou dotčených podniků a právní nejistota vyústila

v řadu zásahů Evropského soudního dvora. Nicméně stanovovat pravidla není úkolem soudců, nýbrž politiků, kteří by se měli ujmout svých povinností. Navíc nám současné okolnosti krutě připomínají, že je zde ještě větší potřeba konzultací s radami zaměstnanců, které je v případě restrukturalizací třeba provádět co nejdříve.

Z tohoto důvod je třeba, abychom učinili krok kupředu a podpořili tuto dohodu již v prvním čtení, až vzdáme zpravodaji díky za kvalitu odvedené práce a za umění naslouchat.

Elisabeth Schroedter, jménem skupiny Verts/ALE. – (DE) Pane předsedající, vážený pane komisaři, vážená paní úřadující předsedkyně Rady, když se management finské společnosti Nokia rozhodl uzavřít svou továrnu v Bochumi a přestěhovat ji do Rumunska, dva tisíce zaměstnanců, kteří tak ztratili svou práci, se to dozvěděli až z novin.

Chceme-li, aby se takováto situace již neopakovala, je naléhavě nutné – a ráda bych zdůraznila slovo naléhavě – aby byla uvedena v platnost přepracovaná směrnice o zřízení evropské rady zaměstnanců, jež obsahuje novou definici společností, které překračují hranice států, a jejich činností. Je velmi smutné, že to Evropské radě tak dlouho trvalo, a že až do teď bojkotovala tento kompromis.

To jen znovu dokazuje, že sociální Evropa je na jednom z posledních míst agendy Evropské komise. Pokud by k těmto změnám došlo již dříve, případy, jako byla kauza Nokia, by se nestaly.

Tyto změny jsou naléhavě nutné, abychom odčinili předchozí nečinnost, a pokud vezmeme v úvahu nové struktury podniků, které překračují hranice států, a jejich činnost, měly být tyto změny již dávno provedeny. Kompromisem nejsem nijak zvlášť nadšena, přesto jako členka parlamentního vyjednávacího výboru hlasuji pro tento kompromis, neboť tuto směrnici bezodkladně potřebujeme.

Ještě jednou apeluji na ty z vás, kteří se snažíte tento kompromis znovu zmařit. Zahráváte si s ohněm. Znamenalo by to totiž, že bychom navždy uvízli ve fázi vyjednávání a že případy, jako byla kauza Nokia, by se znovu opakovaly. Proto je nezbytně nutné, abychom tyto minimální demokratické požadavky, které jsou nyní ve směrnici obsaženy, uvedli v platnost.

Z politického hlediska je přezkum směrnice stále na pořadu dne. Ráda bych ještě jednou Komisi zopakovala, že to, co zde máme před sebou, je pouze úprava směrnice. Přezkum je třeba stále udělat a jsme toho názoru, že tento přezkum musí být řádnou revizí, která bude v dlouhodobém horizontu zabezpečovat potřeby rady zaměstnanců. Nyní máme před sebou opravdu pouze její úpravu.

Dimitrios Papadimoulis, jménem skupiny GUE/NGL. – (EL) Pane předsedající, naše skupina konfederace Evropské sjednocené levice a Severské zelené levice by se nerada pouštěla do jakýchkoliv oslav, neboť je nám známo, že sociální Evropa nepatří mezi priority Evropské komise a Evropské rady. Dámy a pánové, společný kompromis mezi Evropou, a. s. a odbory, je daleko za tím, o čemž jsme v Parlamentu debatovali již v roce 2001. Dále také postup přepracování omezuje roli Evropského parlamentu. Budeme předkládat pozměňovací návrhy, které podporují a zdůrazňují požadavky předložené odbory při vyjednávání. Zejména se jedná o lepší, včasné a smysluplné informace, publicitu a průhlednost dohod a posílení účasti odborníků z odborových svazů. Bohužel nevyužíváme příležitost na podstatnější zlepšení a touto revidovanou realpolitikou přijímáme mnohem méně, než by zaměstnanci potřebovali.

Jean Louis Cottigny (PSE). – (FR) Pane předsedající, vážená paní úřadující předsedkyně Rady, pane komisaři, na úvod bych rád poblahopřál panu Bushillovi-Matthewsovi, který nám během trialogu jako posel zprávy Výboru pro zaměstnanost a sociální věci uštědřil důležitou lekci z demokracie. Dnes došlo k trialogu, ve kterém se jednotliví partneři pokusili dospět k dohodě.

Rád bych také poblahopřál vám, pane komisaři, protože se vám v daném okamžiku podařilo zajistit nám částečné popření role Parlamentu jako spoluzakonodárce, protože jste prostřednictvím dohody mezi sociálními partnery způsobil, že zde můžeme projednávat pouze body, které jimi byly navrženy.

Nyní je důležité zajistit pro tento trialog úspěch. Trialog proběhl a je nyní na nás, abychom tento text přijali již při prvním čtení. To však ale nesmí znamenat, že bychom měli odmítnout přezkum, a nesmí to znamenat, že bychom se následně vzdali myšlenek, jak dospět ke kompletnímu přezkumu směrnice, za pomoci všech, nebo alespoň téměř všech, sociálních partnerů.

Jsem přesvědčen, že musíme jednat v tomto duchu. Samozřejmě že musíme zítra uspět již při prvním čtení, přesto je také jasné, že se musíme podívat i na to, jak proběhne samotná aplikace a jak bude možné zajistit, aby proběhl řádný přezkum.

Siiri Oviir (ALDE). - (ET) Pane předsedající, vážená paní úřadující předsedkyně Rady, dámy a pánové. Na úvod bych ráda poděkovala panu zpravodaji za jeho konstruktivní přístup k revizi směrnice.

Přeformulování diskutované směrnice vzneslo také určité právní otázky týkající se našich možností jednat. Zdá se, že za pomoci pana zpravodaje se nyní tyto otázky vyřešily.

Již dlouhou dobu byla revize směrnice o zřízení evropské rady zaměstnanců důležitou záležitostí jak pro podniky, tak také pro odborové svazy. Je chvályhodné, že obě dvě strany na trhu práce, dospěly letos v létě k dohodě. Tato dohoda nám v Parlamentu usnadní úspěšně dokončit práci na tomto tématu.

Aniž bych jakkoliv pochybovala o potřebě přeformulovat směrnici v současné době a za současné situace, domnívám se, že by revidovaná a aktualizovaná podoba směrnice měla být předložena legislativnímu procesu až v budoucnu. Jinými slovy, měla by být předložena až následujícímu Evropskému parlamentu.

Jako zástupkyně malé země, však v současné době nemohu souhlasit s návrhem Komise, aby členství ve zvláštní komisi bylo založeno na počtu zaměstnanců v podniku. Takovéto pravidlo by mohlo vést k tomu, že by některé členské země zůstaly bez jakéhokoli zástupce, který by reprezentoval jejich zájmy při vyjednáváních.

Proinsias De Rossa (PSE). - Pane předsedající, vítám dohodu v prvním čtení o přepracování evropské rady zaměstnanců, ke které nemalou měrou přispěly i schopnosti našeho stínového zpravodaje pana Cremerse. Nacházíme se v prohlubující se ekonomické krizi, která není pouze krizí v systému, ale krizí celého systému.

„Obvyklé praktiky“ nejsou možné, a jak zaměstnavatelé, tak i vlády se musí smířit s tím, že v této době krize, musí mít zaměstnanci větší slovo v tom, co se děje na jejich pracovišti. Jakýkoliv jiný přístup není přijatelný.

Slepá víra v neregulovaný trh a konkurenci skončila totálním neúspěchem. Nyní přichází čas, kdy by Evropa měla být mnohem odvážnější při vytváření nové společenské smlouvy mezi pracovníky a podniky, a kdy by se členské země a Evropa měly podílet na vybudování nového sociálního tržního hospodářství, tak jak je uvedeno v Lisabonské smlouvě.

Harald Ettl (PSE). - (DE) Pane předsedající, na revizi směrnice o evropské radě zaměstnanců čekáme již od roku 1999. To také vedlo k procesu přepracování směrnice – což je však příliš málo pro rychle se měnící ráz průmyslu. Je přirozeně třeba zlepšit kvalitu informací a konzultací, které jsou nástrojem pro vytváření podnikové kultury, jež snižuje množství konfliktů. To je velmi důležité. Nadnárodní rozhodování spadá do kompetence poradního výboru evropské rady zaměstnanců. Provádění této z podstaty bezzubé směrnice je třeba právně posílit. Proto by měly být stanoveny i příslušné sankce, které zajistí, že bude možné tuto směrnici provést. Musí se tak stát, aby už nadále nebylo možné prostě ignorovat rozhodnutí Evropského soudního dvora.

Navzdory drobnému pokroku, který jsme udělali, bude třeba provést revizi, a to nejpozději do tří let. Mohli a měli jsme to udělat již nyní, abychom do určité míry vyrovnali průmyslovou politickou realitu a rychlé tempo změn. Je však velmi důležité, že se děje alespoň něco.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). - (RO) Evropská rada zaměstnanců a postup při informování zaměstnanců a projednávání se zaměstnanci v podnicích nebo skupinách podniků jsou nepostradatelnými nástroji pro ochranu zaměstnanců.

Rady zaměstnanců musí být velmi aktivní, a to zejména v situacích, kdy jsou podniky restrukturalizovány. V případě nadnárodních společností či skupiny podniků je nezbytné, aby se zaměstnanci podniku v členské zemi, kde probíhá propouštění, stali také součástí jednání a spolupodíleli se na vyjednáváních. V situaci, kdy skupina podniků činí významná rozhodnutí ovlivňující budoucnost podniku a jeho zaměstnanců, musí být zaměstnanci podniku z členské země, kde probíhá restrukturalizace, informováni a musí mít možnost účastnit se a ovlivňovat tato rozhodnutí.

Až dosud Evropské společenství poskytovalo finanční podporu pouze podnikům, které prodělávají restrukturalizaci. Domnívám se, že by se tato podpora měla vztahovat také na zaměstnance, kteří byli propuštěni.

Stephen Hughes (PSE). - Pane předsedající, v první řadě bych rád poděkoval panu zpravodaji. I přesto, že pozměňovací návrhy, které prošly výborem, nebyly tím, co chtěl – ve skutečnosti nechtěl vůbec žádné pozměňovací návrhy – obhajoval stanovisko výboru při vyjednáváních, které vedly k dohodě při prvním čtení.

Děkuji také našemu stínovému zpravodaji, panu Cremersovi, který byl skutečným strůjcem obsahu této dohody. Všechny tři dodatky – ohledně sankcí, nadnárodnosti a odstranění prahu pro speciální vyjednávací orgán – k bodům, na kterých se dohodli sociální partneři ve svém oznámení, jsou sice důležité samy o sobě, přesto, jak již bylo řečeno, řada z nás se stále cítí být podvedena tímto přepracováním.

Kompletní revize směrnice nám byla slíbena již před téměř deseti lety. Je třeba se zabývat dalšími závažnými nedostatky, a budeme trvat na tom, aby Komise předložila kompletní revizi směrnice během svého příštího mandátu.

Další vážná obava týkající se zvládnutí tohoto přepracování směrnice vyplývala ze střetu sociálního dialogu a legislativy. V konzultacích, které probíhaly dle článku 139, sociální partneři nakonec projevili neschopnost či neochotu vyjednávat o rámcové dohodě. Jakmile jsme však začali s naší legislativní činností, přišel od nich signál, že by rádi zahájili vyjednávání. Následně se pak dohodli na oznámení, které nebylo žádným způsobem ukotveno ve Smlouvách, které však umožnilo našemu zpravodaji, panu Bushillovi-Matthewsovi, zaujmout zdánlivě smírný postoj, kdy souhlasil s obsahem oznámení, a nic víc.

Spíše než podnětem pro naši práci se toto oznámení stalo téměř svěrací kazajkou. Postupy obsažené v článku 139 a 138 musí být zřetelně odděleny. Je chybou pokud se vzájemně podrývají či omezují a je úkolem Komise, aby zabezpečila jejich nezávislost. Právě nyní se obdobnému střetu umožňuje, aby narušil průběh procesu přijímání legislativních změn, po kterých jsme už dlouho volali, změn k řešení problému poranění infekčními jehlami.

Znovu opakuji, že to je nebezpečné a zákonitě to povede k vzájemné nedůvěře a zášti mezi sociálními partnery a Parlamentem. Nicméně pokud se jedná o práva zaměstnanců na informace a konzultace, představuje to krok kupředu, což vítám.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Pane předsedající, v době svého přijetí znamenala směrnice o zřízení evropské rady zaměstnanců významný krok vpřed, pokud jde o vytvoření sociálního dialogu v ekonomice. Dále také tato směrnice usnadnila zvýšení produktivity při současném zachování sociálního smíru.

Dnes, po několika letech praxe, sociální partneři identifikovali způsoby, jak by se směrnice dala přepracovat a více upřesnit. Měla by se více upřesnit úloha členů rady zaměstnanců při procesu informování zaměstnanců a při konzultacích s nimi. Zejména v dobách krize jsou nezbytně nutné spolehlivé informace, vzájemné porozumění mezi sociálními partnery a vyjednávání založená na dobré víře. Význam sociálního dialogu, význam řešení, kterých bylo dosaženo za pomoci diskuse a vyjednávání, význam povědomí o tom, co je dobré pro druhou stranu, a o jejích zájmech, to vše poukazuje na nutnost respektovat výsledky tohoto dialogu. Proto je třeba přijmout dohodu, která byla dosažena na evropské úrovni mezi zaměstnavateli a odborovými svazy.

Blahopřeji panu zpravodaji a těším se na přezkoumání dopadu této směrnice v budoucích letech.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Je mi líto, že marníme tuto příležitost na důkladnější a smysluplnější zlepšení této směrnice o evropské radě zaměstnanců, což již bylo vlastně předpovězeno v roce 2001, kdy byla přijata zpráva pana Menrada, na které jsem se také osobně podílela. Proto jsme trvali na předložení některých pozměňovacích návrhů a na hlasování o nich. Tyto návrhy mají za cíl posílit právo zástupců zaměstnanců na informace a konzultace, a to ve všech případech, včetně práva veta, zejména pokud zrovna probíhají pokusy o restrukturalizaci a o přemístění podniku, obzvláště v případě nadnárodních společností, v nichž se nerespektují práva zaměstnanců.

Bylo by dobré, kdyby tyto pozměňovací návrhy mohly být přijaty, neboť by se tak posílila směrnice o evropské radě zaměstnanců.

Karin Jöns (PSE). – (DE) Pane předsedající, moje skupina i já bychom taktéž rádi viděli více, než kolik se zatím udělalo. Přesto se domnívám, že i tak jsme dosáhli řady věcí a že jsme přivedli dohodu na evropské úrovni zase o krok kupředu. Jedna věc je jasná: V budoucnu bude muset být evropská rada zaměstnanců předem informována a konzultována před jakýmkoliv rozhodnutím – a toto je důležité –, před jakýmkoliv rozhodnutím o restrukturalizaci. Pak se již nikdy více o takovýchto rozhodnutích nedozví až z novin.

Nicméně bych ráda Komisi jasně vzkázala jednu věc: Již nikdy více nesmí dojít k takovému zmatku, jakého jsme byli svědky při rozhodování o tom, kdo bude vyjednávat. Musí být jasný rozdíl mezi sociálním dialogem a Evropským parlamentem. Někdy jsme měli pocit, že se práva této sněmovny ignorují. To se již v budoucnu nesmí opakovat.

Valérie Létard, *úřadující předsedkyně Rady*. – (FR) Pane předsedající, dámy a pánové, přepracování směrnice o evropské radě zaměstnanců je dobrou zprávou.

Ukazuje, že sociální Evropa dělá pokroky a že pokrok je možný, pokud se zlepší práva evropských zaměstnanců na informace a konzultace. Dále také se ukazuje, jak důležité je zapojení sociálních partnerů. Bez nich bychom nepochybně nedosáhli takovýchto výsledků. A konečně se také ukazuje kvalita práce a spolupráce tří orgánů – Evropské komise, Evropského parlamentu a Evropské rady – protože, pokud se tak zítra Parlament rozhodne, dosáhneme dohody již při prvním čtení, z čehož můžeme mít jenom radost.

Pokud ano, budu vám za to velmi vděčná, pane předsedající.

Vladimír Špidla, *člen Komise*. - Pokrok je obtížný, ale je možný. Myslím si, že historie tohoto návrhu směrnice o podnikové radě je toho důkazem. Nebyla to lehká cesta a chtěl bych zvláště zdůraznit úlohu sociálních partnerů a úlohu pana zpravodaje Bushilla Matthewse stejně tak jako jeho sociálně demokratického kolegy pana Cremerse. Myslím si, že debata jasně ukázala, že předloha je zralá ke hlasování, a myslím si také, že to je opravdu dobrá zpráva pro sociální Evropu.

Philip Bushill-Matthews, *zpravodaj*. - Pane předsedající, jak je o mě mezi mými kolegy známo, jsem velkým zastáncem sociálního dialogu a rad zaměstnanců. Jsem potěšen, že bylo dosaženo dohody při prvním čtení, takže zvítězí právní jistota pro všechny sociální partnery.

Dle mého názoru, i kdybychom si neprošli tímto konkrétním procesem, stejně bychom dosáhli dohody již při prvním čtení. Vzhledem k tomu, že pan Stephen Hughes podal spíše zkreslenou verzi toho, jak jsme k dohodě dospěli, rád bych vše uvedl na pravou míru, aby příští generace měly představu, jak jsme se dostali tam, kde jsme. Sociální partneři nás všechny samozřejmě požádali, abychom nepředkládali žádné pozměňovací návrhy, a odborové svazy mi samozřejmě jasně potvrdily, že pokud je jim známo, ostatní skupiny toto budou respektovat. Co jsem však nečekal a o čem jsem neměl zdání, bylo to, že zatímco vyzývaly naši skupinu, abychom nepředkládali žádné pozměňovací návrhy, současně vyzývaly socialisty, aby pozměňovací návrhy předložili. Proto jsme ve výboru měli velmi narušenou rovnováhu. Domnívám se, že kdybychom předstoupili před Parlament jako první a kdyby všichni kolegové měli možnost promluvit, i tak bychom dospěli k dohodě. Tato dohoda by však byla poněkud odlišná.

Po těchto slovech bych rád uklidnil své kolegy: Nesnažím se navrhnout, abychom roztrhali dohodu, ke které jsme dospěli. To, že jsme dospěli k dohodě, je velmi důležité a jsem si jist, že ji zítra přijmeme. Nicméně je značnou ironií, že v otázkách vzájemné důvěry mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem a v otázkách harmonie a spolupráce mezi oběma stranami průmyslu, jeden ze sociálních partnerů přistupoval k věcem velmi odlišným způsobem.

Doufám, že se jednalo o ojedinělý případ, neboť sociální dialog je třeba založit na vzájemné důvěře obou stran. V tomto směru jsme tedy učinili krok zpátky a proto doufám, že se podobný případ již nikdy nebude opakovat.

President – Rozprava je ukončena.

Hlasování proběhne v úterý.

16. Bezpečnost hraček (rozprava)

President – Dalším bodem je zpráva (A6-0441/2008) paní Thyssenové, jménem Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů o návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o bezpečnosti hraček (KOM(2008)0009 – C6-0039/2008 – 2008/0018(COD)).

Marianne Thyssen, *zpravodajka*. – (NL) Pane předsedající, pane komisaři, paní úřadující předsedkyně Rady, dámy a pánové, již několikrát jsme ukázali, že na vnitřním trhu jednoznačně preferujeme vysokou úroveň ochrany spotřebitele. Jak v několikaletém programu na ochranu spotřebitele, tak v usnesení a následné rozpravě o stažení nebezpečných, zejména čínských, hraček z trhu jsme vášnivě hájili, aby ochrana našich nejmenších a nejzranitelnějších spotřebitelů, tedy dětí, byla jednou z priorit.

Jako zpravodajka pro nový právní předpis o bezpečnosti hraček jsem potěšena, že mohu oznámit, že pokud vše půjde podle plánu, přijmeme pravděpodobně v nejbližších dnech novou velmi striktní směrnici o bezpečnosti hraček.

Ráda bych poděkovala Evropské komisi za reakci na naši výzvu, aby předložila návrh nové směrnice. Ráda bych také poděkovala navrhovatelům stanoviska, stínovým zpravodajům, předsedovi a členům Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů za výbornou spolupráci, díky níž mohla být má zpráva 6. listopadu jednohlasně schválena. Dále jsem také zavázána Evropské radě, Komisi a všem našim zaměstnancům za jejich obětavé nasazení a za jejich konstruktivní přístup, což nám během deseti měsíců umožnilo dokončit tuto velmi důležitou část právních předpisů na ochranu spotřebitele.

Dámy a pánové, máme hned několik důvodů, proč být hrdí na naši práci. Požadavky na bezpečnost hraček se jednoznačně zlepšují a zpřísňují, což je právě to, co od nás veřejnost očekává. V zásadě tak zde bude zákaz používat karcinogenní, mutagenní a reprotoxické látky při výrobě povolených součástí hraček. Dále budou také zavedena přísnější pravidla pro nevyhnutelné stopy těžkých kovů. Toho bude dosaženo nejen tím, že se stanoví maximální hodnoty pro obsah více typů látek, ale také tím, že se stanoví mnohem přísnější mezní hodnoty pro nevyhnutelné stopy olova, kadmia, rtuti, šestimocného chromu a organického cínu.

Dalším, zcela novým aspektem jsou ustanovení týkající se alergenních vonných látek, u kterých určitě nechceme, aby jim byly vystaveny děti. V tomto se bude proti návrhu Komise zpříšňovat, přinejmenším 55 alergenních vonných látek by mělo být zakázáno a 11 dalších povoleno pouze v případě, že budou doprovázeny etiketou s upozorněním. Pokud se jedná o varovná upozornění a o soulad s další příslušnou legislativou, jsme v případě vzdělávacích aromatických a chuťových her o něco shovívavější.

Dalším důležitým bodem je zlepšení preventivních opatření proti riziku zadušení, vyjasnění základních bezpečnostních požadavků a kompletně nová pravidla pro hračky v cukrovinkách. Bude také rozšířen a posílen systém varovných upozornění, kdy nestačí pouze jasně viditelné upozornění v jazyce, kterému spotřebitel rozumí, ale také musí být toto upozornění umístěno na viditelném místě v místě prodeje. Konečně dáváme principu prevence jeho právoplatné místo v právním předpise.

Samozřejmě že pokud nejsou pravidla řádně prosazována, ztrácí svůj účinek. Jejich prosazování zajistíme integrací nového politiky do balení nového zboží, zavedením přísnějších požadavků na dokumentaci a požadavků na větší dohledatelnost původu. Následovat by měly i další kroky. Proto bych vás ráda, pane komisaři, jménem Parlamentu požádala, abyste při kontrole směrnice pečlivě dohlédli na způsob, jakým jednotlivé členské státy vykonávají svůj dohled, a to jak ve své zemi, tak i za hranicemi. Pro úplný klid duše bychom také byli rádi, kdybyste nám mohl potvrdit, že nové, přísnější, harmonizované normy budou vypracovány i pokud jde o hluk u hraček, a to jak maximální, tak trvalý hluk, i pro knihy vyrobené pouze z papíru a lepenky, pro které v současné době neexistuje jasná právní úprava.

Nakonec jsme se jednoznačně postavili proti systému certifikací třetí stranou u hraček splňujících normy. Diskutovali jsme o tomto problému dlouhou dobu a většina byla proti. Proto bychom také byli rádi, kdyby nám pan komisař potvrdil, že během kontroly bude i tomuto aspektu věnována zvláštní pozornost. Můžeme tedy někdy v budoucnu na svém stole očekávat postupy pro posuzování shody.

Valérie Létard, úřadující předsedkyně Rady. - (FR) Pane předsedajícím, pane komisaři, paní Thyssenová, dámy a pánové, předsednictví vítá význam, který Evropský parlament přisuzuje bezpečnosti hraček, obzvláště v tomto předvánočním období. Musíme mít o bezpečnosti hraček jistotu, neboť tyto produkty jsou určeny dětem.

Z tohoto důvodu kladla Rada zvláštní důraz na návrh Komise, který byl předložen na konci ledna 2008. Cílem tohoto návrhu je zvýšit bezpečnost hraček při současném zachování jejich svobodného pohybu v rámci vnitřního trhu. Trh s hračkami je díky své dynamice, schopnosti inovací a díky své struktuře obzvláště citlivý a komplikovaný, a proto spoluzákonodárci budou muset najít vyvážený přístup, jak zajistit bezpečnost hraček, aniž by se zvýšila jejich cena a aniž by byly kladeny až příliš velké nároky na výrobce a dovozce renomovaných hraček.

V poslední době jsou pro spotřebitele kromě ceny a inovace důležité i další nové prvky. Ohled na životní prostředí či neexistence jakýchkoliv látek představujících toxické či alergenní riziko byly jádrem veřejné diskuse. To se také projevilo již tím, že se některé společnosti rozhodly opustit tento trh nebo stáhnout z oběhu výrobky, které by nemusely být stoprocentně bezpečné.

V tomto duchu se již od roku 1980 snaží Evropská unie zvolit takový přístup k technické harmonizaci, který by zabezpečil volný pohyb zboží na vnitřním trhu a současně stanovil vysokou úroveň bezpečnostních požadavků, které zajistí, že se na trhu budou pohybovat pouze vyhovující výrobky. Dodržování těchto pravidel je garantováno označením CE.

Stejně jako 80 % zboží, které se pohybuje v rámci Evropské unie, i hračky jsou předmětem této technické harmonizace, která je uspořádána podle dobře známé architektury: Evropské právní předpisy – v tomto případě návrh nové směrnice – stanoví základní bezpečnostní požadavky, které se přeloží a technicky vybrousí do norem. Evropská komise spolu s členskými zeměmi dále také stanoví dokumenty, které určí pokyny pro provádění právních předpisů Společenství.

A je to právě tato architektura, kterou posílíme, přijmeme-li znění návrhu, které nám spoluzákonodárci předkládají. Přehodnocení bezpečnosti hraček společně s těmito novými právními normami symbolizují závazek spozákonodárců chápat tuto oblast jako jednu z priorit, neboť se jedná o první sektorové použití těchto horizontálních ustanovení.

V textu sjednaném mezi institucemi – který je podporován velkou většinou členských zemí a který je tudíž pro Evropskou radu přijatelný – byla kromě dohledu nad trhem posílena také celá řada základních bezpečnostních požadavků, včetně posílení návrhů zaměřených na snížení možného rizika chemikálií obsažených v hračkách.

Během vyjednávání mezi zákonodárci byla dále také posílena ustanovení týkající se karcinogenních a toxických látek, aby se tak minimalizovala, respektive úplně vyloučila přítomnost těchto látek, zejména u všech volně přístupných součástí hraček, a dále také byla posílena preventivní opatření proti možným reakcím, ke kterým dochází, když se hračka dostane dítěti do úst, což se u takovýchto produktů nutně stává.

Také byla posílena a vyjasněna opatření, jejichž účelem je zabránit riziku uškrcení či udušení, které mohou způsobit hračky či jejich části.

Stejně tak, abychom zajistili, že se rodiče těchto spotřebitelů budou moci rozhodnout v důležitých otázkách, byla zlepšena varovná označení na hračkách, která upozorňují na potenciální rizika, a dále také doporučení o minimální či maximální věkové hranici. Tato varování a doporučení musí být dostupná již před samotným nákupem, a to i včetně nákupu přes internet.

Pokud se jedná o schopnost výrobků splňovat základní bezpečnostní požadavky, architektura systému Společenství zůstává zachována, to znamená, že v případě, kdy bude existovat příslušná evropská norma, mohou výrobci sami prohlásit své hračky za vyhovující a opatřit je označením CE. Je zřejmé, že pokud by došlo k chybě, všechny hospodářské subjekty mají v rámci své úrovně v dodavatelském řetězci určitou odpovědnost, a orgány, které jsou odpovědné za dohled nad trhy v jednotlivých členských zemích, budou prosazovat dodržování souladu s normami a trestat jakýkoliv nesoulad.

Pokud neexistují příslušné evropské normy, certifikaci poskytuje třetí strana, což zajišťuje vysokou úroveň bezpečnosti. Tato naše architektura není imunní vůči riziku zneužití označení CE, avšak díky ostrážitosti orgánů dohlížejících na trh a posílení jejich spolupráce na evropské úrovni se toto riziko sníží.

Konečně, směrnice také obsahuje zásadu předběžné opatrnosti a má schopnost přizpůsobit se novým rizikům, budou-li nějaká identifikována. Francouzské předsednictví je proto velmi vděčné za konstruktivní spolupráci s Evropským parlamentem během vyjednávání o této důležité záležitosti, a dále je jménem Rady také velmi vděčné všem členům těchto tří orgánů, kteří přispěli k velmi dobrému výsledku, jež by nám měl umožnit dosažení dohody při prvním čtení.

Günter Verheugen, místopředseda Komise. – (DE) Pane předsedající, vážená paní úřadující předsedkyně Rady, dámy a pánové. Během druhého pololetí roku 2007 jsme byli svědky toho, jak jeden velký výrobce hraček sám dobrovolně stáhl vadné výrobky z trhu. Nicméně to ale vyvolalo určitou nejistotu.

Přestože všichni víme, že nikdo nemůže stoprocentně zaručit bezpečnost výrobků, s nimiž se každý den setkáváme, občané zcela po právu očekávají nejen to, že si jejich děti mohou v klidu hrát, ale také bezpečnost hraček, se kterými si hrají.

Ve svém usnesení o bezpečnosti hraček ze dne 26. září 2007 Evropský parlament vyzval Evropskou komisi, aby byla neprodleně provedena revize směrnice o bezpečnosti hraček, která by obsahovala vhodné, efektivní a detailní požadavky na bezpečnost výrobků.

Komise představila svůj návrh v lednu 2008 a jsem velmi potěšen, že dnes – pouze o jedenáct měsíců později, a navíc v tomto velmi vhodném, předvánočním období – zde máme nový právní předpis EU, který přináší rozsáhlá zlepšení v souvislosti s bezpečností hraček. Rád bych co nejsrdečněji poblahopřál zpravodajce, paní Thyssenové, za její úspěšnou práci. Rád bych také poděkoval paní McCarthyové za její obrovskou

obětavost, kterou projevila při jednáních s předsednictvím a Komisí. Děkuji francouzskému předsednictví za to, s jakým nadšením předneslo v Radě toto téma.

Nová evropská směrnice o bezpečnosti hraček zaručí větší bezpečnost hraček v Evropě. Tato směrnice je založena na myšlence, že za bezpečnost hraček by měly nést společnou odpovědnost všechny zúčastněné strany, každá z trochu jiného úhlu pohledu.

Za prvé, jsou zde povinnosti pro hospodářské subjekty, to znamená výrobce, dovozce a obchodníky. Nicméně současně návrh také obsahuje srozumitelná pravidla pro kontrolní orgány, a to jak na vnější hranici Evropské unie, tak na trzích jednotlivých členských zemí. Tato směrnice samozřejmě nezbavuje zákonné zástupce dětí jejich odpovědnosti. Ti také mají odpovědnost za to, že si jejich děti budou bezpečně hrát.

Nová pravidla týkající se požadavků na bezpečnost hraček jsou přísná. To platí zejména o používání chemických látek v hračkách, na což směrnice zavádí úplně nové normy. Tato směrnice je jediným právním předpisem na celém světě, který obsahuje přímý zákaz karcinogenních látek či látek, které mohou škodit reprodukci nebo které způsobují genetické změny. Tyto látky mohou být použity pouze v případě, kdy byla jejich bezpečnost jednoznačně vědecky prokázána.

Nová směrnice také přináší nejnižší limitní hodnoty pro toxické látky, jako je olovo a rtuť, které platí po celém světě. Také alergenní vonné látky jsou v podstatě zakázány. V tomto směru směrnice přináší ještě přísnější pravidla, než jaká se vztahují na kosmetické výrobky.

Kromě části o chemikáliích směrnice také obsahuje řadu dalších, mnohem přísnějších bezpečnostních požadavků týkajících se konstrukce a výroby hraček. To se vztahuje zejména na opatření, která mají předcházet nebezpečí vdechnutí a malých částí a udušení. To je u dětí velmi vážným nebezpečím a nyní se bude proti tomu bojovat mnohem účinněji. Úplně poprvé jsme také do směrnice zahrnuli předpisy týkající se potravin v hračkách.

V budoucnu budou mít výrobci hraček mnohem větší odpovědnost, aby byli v souladu s předpisy. Budou muset provést komplexní posouzení všech možných rizik, která by mohla v sobě hračka ukrývat, a to bez ohledu na to, kde byla hračka vyrobena. Tato analýza musí být řádně zdokumentována a musí být také přístupná příslušným orgánům vykonávajícím dozor nad trhem, vyžádají-li si ji. Povinnosti dovozců hraček byly ještě více zpřísněny. To je důležité zejména proto, že velké množství hraček je do Evropské unie dováženo. Dovozeči musí zkontrolovat, zda výrobce správně posoudil soulad s předpisy, a případně sami musí provádět námatkové testy. Povinné testy třetí stranou stanovuje směrnice pouze v případě, kdy neexistují žádné harmonizované evropské normy. O certifikaci třetí stranou jsme velmi podrobně diskutovali a posuzovali její výhody a nevýhody.

Není možné otestovat každou hračku, která byla uvedena na evropský trh. Náhodné testy jsou sice samozřejmě možné, ale drahé. Evropská komise je toho názoru, že testování pomocí soukromého certifikačního orgánu by vedlo k takovým nákladům, které by vzhledem k rozsahu navýšení ochrany, nebyly odůvodněné. To platí zejména u malých a středně velkých podniků. Komise bude při přezkoumávání uplatňování směrnice věnovat zvláštní pozornost pravidlům týkajícím se testování shody s předpisy. V tomto ohledu vezme v potaz zkušenosti jednotlivých členských zemí s dohledem nad trhem, které pak bude prezentovat Evropskému parlamentu. Odpovídající údaje pak poskytne Radě pro její záznamy.

Kromě zvýšené odpovědnosti hospodářských subjektů směrnice také obsahuje velmi podrobná pravidla, která stanovují, jak mají členské země provádět dohled nad trhem, aby byl v souladu s balíčkem týkajícím se vnitřního trhu, který byl přijat v červenci tohoto roku. To se vztahuje jak na řádné celní kontroly na vnějších hranicích, tak na kontroly v jednotlivých členských zemích. Dobře fungující dohled nad trhem je velmi důležitou součástí této směrnice. Celková koncepce bezpečnosti evropských hraček se stane skutečností pouze v případě, budou-li přísné požadavky na konstrukci a výrobu hraček náležitě monitorovány nestrannými veřejnoprávními subjekty.

Předkládaný text je příkladem toho, že evropské orgány jsou schopny ve velmi krátkém čase přijít s dobrými, srozumitelnými, celosvětově unikátními evropskými právními předpisy. Jsem přesvědčen, že jsme touto směrnicí vytvořili dobrý základ pro bezpečnost hraček v Evropě.

Anne Ferreira, *navrhovatelka stanoviska Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin.* – (FR)
Pane předsedající, pane komisaři, paní ministryně, dva základní body vedly Evropský parlament k přezkoumání svých právních předpisů o bezpečnosti hraček: značné množství hraček představujících bezpečnostní hrozbu, jež bylo před rokem staženo z trhu, a studie dokazující negativní dopad chemických látek na dětské zdraví.

Bohužel právní předpis, která dnes máme přijmout, není v žádném případě dostatečný vzhledem k závažnosti problémů, které zde řešíme, a proto nesdílím nadšení předchozích řečníků.

Opravdu lituji, že jsme upustili od toho, být více nároční v některých bodech, zejména v těch, které se týkají přítomnosti chemických a alergenních vonných látek. Znovu opakuji: děti patří mezi nejzranitelnější členy společnosti a jejich rychle se rozvíjející organismus je velmi křehký.

To však nejrůznější normy týkající se chemických látek neberou v úvahu. Proč byly mutagenní nebo toxické látky pro reprodukci (CMR látky) zakázány jen z části? Proč nebyly zakázány endokrinní disruptory? Proč bylo přijato tolik odchylek?

Dále také lituji znovuzavedení těžkých kovů. Nechápu, jak může být kadmium a olovo zakázáno v určitých výrobcích a přesto povoleno v hračkách, když víme, jak je děti používají.

Má druhá poznámka se týká dohledu nad trhem. Zásada předběžné opatrnosti, která se ve směrnici objevuje, se vztahuje na členské země, jaký však bude mít skutečný rozsah pro výrobce?

Dalším problémem je, že informace pro spotřebitele musí v jazyce či jazycích, jimž budou snadno rozumět, není však jasné, zda spotřebitelé budou moci získat informace ve svém rodném jazyce nebo v jazyce své země. Proč zůstáváme tak nejednoznační v otázkách opatření pro vrácení nebo stažení s ustanoveními, která nejsou vhodná pro naléhavé situace? Proč odmítáme myšlenku nezávislé třetí strany, která by výrobcům udělovala certifikaci?

Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin hlasoval ve prospěch pozměňovacích návrhů, které braly větší ohled na zdraví a bezpečnost dětí. Lituji, že se nedočkal větší podpory.

David Hammerstein, *navrhovatel stanoviska Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku*. – (ES) Je pravdou, že byly podniknuty určité kroky, aby byly hračky bezpečné. Nicméně se domníváme, že tyto kroky mohly být mnohem zásadnější. Není nám jasné, proč lze látky, jakými jsou například olovo, rtuť nebo kadmium, stále najít v hračkách. Právě jsme promarnili možnost zakázat tyto látky, které se tak budou i nadále hromadit v tělích evropských dětí, a které budou způsobovat řadu zdravotních problémů.

Současně bychom také chtěli poukázat na další problém s touto směrnicí, která nestanoví žádné decibelové limity pro hluk, který hračky vydávají. Hluk je významně škodlivý, má negativní vliv jak na děti, tak na dospělé a řada hraček je až příliš hlučná.

Vyzývám Evropskou komisi a Radu, aby v této otázce zaujaly stanovisko a zavázaly se co nejdříve předložit Parlamentu nějaké limity pro hluk, neboť ten taktéž ovlivňuje zdraví našich dětí.

Andreas Schwab, *jménem skupiny PPE-DE*. – (DE) Pane předsedající, vážená paní úřadující předsedkyně Rady, pane komisaři Verheugene, dámy a pánové. V prvé řadě bych chtěl velmi a upřímně poděkovat naší zpravodajce ze Skupiny Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) a Evropských demokratů, paní Thyssenové. Během několika posledních měsíců se s enormním odhodláním věnovala mimořádně náročnému a také politicky kontroverznímu tématu a velmi úspěšně zastávala postoj Evropského parlamentu při vyjednáváních s Komisí.

Pane komisaři Verheugene, to, co jste právě popsal jako kvintesenci směrnice o bezpečnosti hraček – stejně jako připomínky paní Thyssenové – můžeme pouze zdůraznit. Díky nové směrnici o bezpečnosti hraček budou hračky v Evropské unii mnohem bezpečnější. Nicméně žádná směrnice nemůže úplně vyloučit určité riziko zneužití. Musíme si uvědomit, že v současné době hračky představují pouze 14 % předmětů, se kterými si děti hrají. Se zbývajících 86 % předmětů, si děti hrají stejným způsobem jako s hračkami, přesto se na tyto předměty opatření směrnice o bezpečnosti hraček nevztahují. Z tohoto důvodu se musíme vyvarovat falešného pocitu bezpečí a velmi pečlivě zvážit, zda by například neměly být v budoucnu v hračkách obsaženy baterie, a zda opravdu slouží vzdělávacím účelům to, pokud má hračka pouze součásti, které splňují určité konkrétní požadavky. Bez jakýchkoliv pochyb – také pro skupinu PPE-DE je bezpečnost hraček prvořadá.

Již bylo zmíněno několik bodů, a rád bych se proto zaměřil na jeden konkrétní. V Evropské unii je řada členských zemí, ve kterých knihy velkou měrou přispívají ke vzdělávání dětí. V případě, že tato směrnice vstoupí v platnost ve své současné podobě, budou se tyto knihy, zejména knihy pro malé děti, potýkat se značnými obtížemi – a to ne díky samotné směrnici, ale díky technickým normám, které se na směrnici zakládají. Z tohoto důvodu bych vám, pane komisaři, byl velmi vděčný, pokud byste vyzval Evropský výbor pro normalizaci nebo příslušné průmyslové odvětví, aby co možná nejrychleji začaly hledat možné způsoby

jak formulovat předpisy týkající se různých testů dětských knih a odolnosti lepenek obsažených v dětských knihách, aby stávající zásoba dětských knih mohla být zachována i do budoucna.

Rád bych poděkoval paní zpravodajce a těším se na další diskusi.

PŘEDSEDAJÍCÍ: PAN ONESTA

Místopředseda

Anna Hedh, jménem skupiny PSE. – (SV) Ráda bych poděkovala paní Thyssenové, svým kolegům, Evropské Radě a Komisi za jejich mimořádně konstruktivní spolupráci. Jak již paní Thyssenová a někteří další členové této sněmovny poznamenali, směrnici jsme vylepšili v celé řadě oblastí. Pro nás, sociální demokraty, byla trvale vysoká úroveň bezpečnosti hlavní prioritou a cílem. Domnívám se, že se nám podařilo dosáhnout vysoké úrovně bezpečnosti, aniž bychom na toto průmyslová odvětví kladli nepřiměřené nároky. V některých oblastech jsme samozřejmě doufali, že bychom mohli zajít i dále, přesto se domnívám, že dosažený kompromis vyústil z velké části v konstruktivní text.

Naše skupina chtěla, aby pro určité druhy hraček poskytovala certifikaci třetí strana, žádné podpory ať již ze strany některé další skupiny ve výboru, či ze strany Evropské rady nebo Komise jsme se však nedočkali. Samozřejmě že nás to zklamalo, protože se však domníváme, že i tak nová směrnice znamená zlepšení té stávající, podpoříme ji v plénu. Jsem obzvláště potěšena tím, že budeme mít přísnější pravidla pro používání karcinogenů, mutagenů a látek toxických pro reprodukci – o čemž Skupina sociálních demokratů v Evropském parlamentu nehodlala uzavírat žádný kompromis.

Oproti návrhu Rady tak zde před sebou máme mnohem lepší základnu pro hodnocení a odstranili jsme výjimky ze zásady nahrazení, což bude mít za následek omezené používání těchto látek. Pro nejnebezpečnější těžké kovy jsme snížili migrační limity na polovinu a úplně zakázali používání ve všech částech hraček, se kterými děti přicházejí do styku.

Jedním z nejvýraznějších zlepšení byla také zásada předběžné opatrnosti. Tato zásada je nyní přímo uvedena v článku, což znamená, že se na tuto zásadu mohou orgány vykonávající dohled nad trhem odvolávat, pokud existuje důvod se domnívat, že je hračka nebezpečná, a to i bez jakýchkoliv vědeckých důkazů.

Vytvořili jsme lepší definici toho, jak by měly být hračky navrženy, aby nebyly příčinou udušení. Udušení je jednou z nejčastějších příčin úmrtí způsobených hračkami a považujeme za velký pokrok, že nyní máme v této oblasti mnohem jasnější pravidla. Vítáme skutečnost, že nová směrnice vyžaduje, aby hračky nijak nepoškozovaly sluch. Evropská komise přislíbila vypracovat novou normu a doufám, že své slovo i dodrží. Chtěli jsme přísnější regulaci alergenních vonných látek, kde by byly všechny alergeny zakázány, vyjma velmi specifických případů. Evropský parlament zakázal alespoň jejich používání ve větším rozsahu, než obsahoval návrh Komise, a doufáme, že tento seznam bude pravidelně aktualizován, pokud se nějaké další alergenní vonné látky začnou v hračkách používat.

Dále také vítáme skutečnost, že byla více vyjasněna pravidla týkající se upozornění na nebezpečí, a že mnohem více druhů hraček musí nést tato varovná upozornění přímo na samotné hračky, neboť je velmi snadné na tato upozornění zapomenout, jakmile byl z hračky odstraněn obal. Varovná upozornění jsou také velmi důležitá při rozhodování, zda si hračku koupit, a proto musí být pro spotřebitele viditelná, bez ohledu na to, zda si hračku kupuje v obchodě, nebo přes internet.

Doufám, že po hlasování, které proběhne tento týden, budeme moci vše uzavřít, a být si jisti, že v budoucnu budou pod vánočním stromečkem čekat bezpečné hračky. Děkuji vám.

Karin Riis-Jørgensen, jménem skupiny ALDE. – (DA) Pane předsedající, v první řadě bych ráda srdečně poděkovala naší paní zpravodajce pro směrnici o bezpečnosti hraček, paní Thyssenové. Marianne, odvedla jste velmi profesionální, účinný a účelný kus práce. Ráda bych také poděkovala Radě a naší dívce z francouzského předsednictví: dobrá práce! Mé díky patří taktéž Evropské komisi za její flexibilitu, kdy velmi rychle našla společný zájem pro text, který zde před sebou dnes máme.

Celý proces přípravy směrnice o bezpečnosti hraček byl velmi poučný, a to jak pro mne, tak také pro mé kolegy, kteří jsou zde dnes přítomní. Z postojů, kdy jsme chtěli prosadit zákaz všech chemických a všech vonných látek, jsme se jistě všichni ponaučili, že nic není pouze černé či bílé. Já jsem si začala mnohem více uvědomovat, co vše je možné, a co naopak znemožní výrobu hraček. Takže mým východiskem pro práci na této směrnici byl fakt, že bychom měli být přísní, ale současně také spravedliví. Jsem toho názoru, že návrh směrnice, který právě držíme v rukou, je velmi rozumný. Přináší významná zlepšení stávajících pravidel

pro hračky, i když se tato pravidla datují do roku 1988. Domnívám se, že jsme s Radou a Komisí dosáhli kompromisu, což znamená, že můžeme být spokojeni, a co je nejdůležitější, že si děti dál mohou hrát a výrobci dál mohou vyrábět hračky, které však budou bezpečné.

Ze všech významných zlepšení, které nový návrh přináší, bych ráda vyzvedla skutečnost, že zde nyní máme jasná pravidla pro používání chemických a vonných látek. Bylo velmi důležité ujasnit, které látky mohou být používány, protože se může jednat o endokrinní disruptory, karcinogeny nebo alergen. Nicméně pokud to není ze zdravotních důvodů nezbytně nutné, nemůžeme jen tak zakázat všechny látky, neboť by jsme tak naprosto znemožnili například výrobu dětských kol. Ano, slyšeli jste dobře! Pokud bychom měli zakázat veškeré chemické látky, pak by již nadále nebylo možné dávat na dětská kola pneumatiky, což určitě nikdo z nás nechce. Proto znovu opakuji: musíme být přísní, ale spravedliví.

Ráda bych také zmínila naše vyjednávání v rámci dialogu, při kterých jsme nebyli schopni dosáhnout dohody o právním základu, který by se týkal hluku, knih a certifikace třetí stranou. Proto, pane komisaři, očekávám, že velmi jasné prohlášení Komise týkající se těchto tří problémů bude dotaženo do konce a že na něj v Parlamentu navážeme. Doufám a těším se, že budeme mít ve Sněmovně ve čtvrtek jasnou většinu.

Heide Rühle, jménem skupiny Verts/ALE. – (DE) Pane předsedající, taktéž bych ráda poděkovala paní zpravodajce a svým kolegům. Nicméně jako skupina litujeme, že jsme byli nuceni pracovat pod ohromným časovým tlakem. Zejména litujeme skutečnosti, že v Evropském parlamentu neproběhlo žádné řádné první čtení, při kterém by také i dalším výborům, které se podílely na práci na této směrnici, jako byl například Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin a Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku, musela být dána možnost promluvit. Byly tak prakticky vyloučeny z rozhodování. To považuji za určitý demokratický nedostatek, kterým by se měl Evropský parlament zabývat. Potřebujeme mnohem jasnější pokyny týkající se dohody během prvního čtení, než jsou ty, které v současné době máme.

Pokud se podívám na všechny pozitivní věci, kterých se nám podařilo dosáhnout, nezbyvá mi než poznamenat, že jsme všeobecně přivodili významné zlepšení. Opět se nám podařilo vylepšit zprávu Evropské komise, a výsledky, kterých jsme při prvním čtení chtěli dosáhnout, jsou v mnoha ohledech velmi dobré. Nicméně jsme i z tohoto důvodu mohli postupovat dle řádného postupu.

Nedostatky existují zejména ve třech oblastech, které bych ráda dále objasnila. Prvním nedostatkem je problematika udělování certifikací nezávislým certifikačním orgánem. V této oblasti jsme byli zcela otevření dalším kompromisům, například k tomu, že pokud by byl určitý podnik několikrát nahlášen v informačním systému RAPEX, musel by se podrobit speciální certifikaci. Byli jsme připraveni v této věci provést šetření, dále ji pečlivě zvážit a nakonec dospět ke kompromisnímu řešení. Žádná diskuse s Komisí a Radou však na toto téma neproběhla. To považuji za velmi politováníhodné, neboť věřím, že pokud bychom zavedli alespoň pro určité druhy hraček certifikaci třetí stranou, přispěli bychom tak k jejich větší bezpečnosti.

Dalším problémem – kterého se zde již pan Schwab dotkl – je, že jsme na druhou stranu v jiných oblastech až příliš opatrní. Není mi znám jediný případ, kdy by se dítě zadusilo, nebo utrpělo nějaké jiné zranění způsobené obrázkovou knihou z lepenky. Proto nemůžu pochopit, proč se s těmito lepenkovými obrázkovými knihami zachází jako s hračkami a proč se na ně vztahují speciální postupy Evropského výboru pro normalizaci. To je nepochopitelné. Bylo by dobré, pokud bychom se rozhodli vyjmout dětské obrázkové knihy z lepenky z této směrnice – což mimochodem podporoval celý výbor. To by bylo správné rozhodnutí.

Domnívám se, že v důsledku časového tlaku, není formulace v oblasti CMR látek, kam spadají také karcinogeny, na některých místech dostatečně jasná. Také v tomto případě předložíme pozměňovací návrh, aby bylo znovu zřejmé, kterým směrem se musíme ubírat.

Znovu zdůrazňuji: mohli jsme odvést lepší kus práce, pokud bychom na ni měli více času a pokud by se do ní zapojily i další výbory.

Seán Ó Neachtain, jménem skupiny UEN. – (GA) Pane předsedající, vánoční období je pro obchod s hračkami a pro výrobce hraček nejrušnější dobou. Je s podivem, že právě naše děti, které jsou nejzranitelnějšími členy naší společnosti, jsou velmi často ohrožovány výrobky, které neodpovídají normám. Tyto výrobky jsou k nám dováženy z daleka a velmi často nám není známo, jak byly vyrobeny nebo co obsahují.

Za posledních pět let bylo po celém světě vráceno více než 22 milionů hraček. V mé vlastní zemi, Irsku, bylo za toto období vráceno asi 1 20 000 hraček.

Zdrojem obav je to, že hračky, které se v Irsku prodávají, jsou dováženy z daleka a není zde žádná záruka jejich kvality. Tomu je třeba učinit přítrž. Tato směrnice představuje určité zlepšení, ale to je jen začátek. Musíme pokračovat i nadále a zajistit, aby tyto výrobky byly bezpečné.

Eva-Britt Svensson, jménem skupiny GUE/NGL. – (SV) Znovu a znovu se dozvídáme o výrobcích, které jsou staženy z oběhu, protože jsou nebezpečné pro naše děti. Abychom zjistili, jaká je situace na švédském trhu s hračkami, se svými kolegy ze švédské Levicové strany jsme ve Stockholmu koupili 17 různých náhodně vybraných hraček a poté požádali o laboratorní otestování. Jedna z nich obsahovala nelegální množství olova a pět dalších hraček obsahovalo bromované zpomalovače hoření. Toto je samozřejmě naprosto nepřijatelné. Tato skutečnost poukazuje na nutnost zlepšit legislativu, ale také zlepšit kontrolu. Nové hračky by měly být předmětem povinných nezávislých testů.

Jak jistě všichni víme, děti jsou velmi vynalézavé a mají velkou představivost. To vede k tomu, že nepoužívají hračky pouze způsobem, jakým výrobce zamýšlel. Je těžké, ne-li nemožné, odhadnout, jak bude dítě určitou hračku používat. Proto se legislativa musí vztahovat i na poškozené hračky, které mohou uvolňovat některé nebezpečné látky. O bezpečnosti a ochraně dětí nelze vyjednávat. Kompromis není řešením. Směrnici vítám, Skupina konfederace Evropské sjednocené levice a Severské zelené levice by si však přála, abychom šli ještě dále, zejména v otázce úplného zákazu látek způsobujících alergie, karcinogenních látek, mutagenních látek a látek toxických pro reprodukci. Bezpečnost dětí je mnohem důležitější než krátkodobé ekonomické zisky. Děkuji vám.

Hélène Goudin, jménem skupiny IND/DEM. – (SV) Pro mne a mnoho dalších, kteří jsou zde dnes večer přítomni, je zřejmé, že hračky by měly být bezpečné, neboť malé děti samy neumějí číst varování nebo zhodnotit rizika, která mohou nastat. Výrobky by taktéž neměly obsahovat chemické látky, které mohou ohrožovat zdraví. Červnová kandidátka se tudíž domnívá, že aktualizace stávajících právních předpisů v této oblasti je žádoucí, zároveň bych ale chtěla varovat před špatně skrývaným protekcionismem. Musí být umožněno, aby se hračky, které splňují bezpečnostní požadavky, mohly dovážet a prodávat v Evropské unii, a to bez ohledu na to, zda byly vyrobeny v Evropské unii nebo v Asii. Děkuji vám.

Zita Pleštinová (PPE-DE). – (SK) Dámy a pánové, tato rozprava probíhá v předvánočním čase, kdy hračky zaujímají první místo mezi vánočními dárky.

Rodiče a vychovatelé potřebují jistotu, že hračky nabízené na evropském trhu vyhovují přísným bezpečnostním požadavkům, a děti, které jsou nejzranitelnějšími spotřebiteli, musí být chráněny co nejlépe. Problémy největšího výrobce hraček, společnosti MATTEL, soustředily pozornost veřejnosti na význam agendy Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů. Již je tomu více než rok, co Evropský parlament přijal prohlášení o bezpečnosti výrobků, zejména hraček, které odstartovalo práci na balíčku týkajícím se bezpečnosti výrobků, který byl schválen v březnu roku 2008.

Oceňuji, že paní zpravodajka respektovala kompromis dohodnutý v balíčku o bezpečnosti výrobků týkajícím se zavádění výrobků na trh, na kterém jsem jako jedna ze zpravodajů za Skupinu Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) a Evropských demokratů spolupracovala. Tato směrnice reflektuje vědecké poznatky posledních dvaceti let a zakazuje v hračkách používat nebezpečné materiály. Taktéž výrobci budou muset jasně označit alergenní látky, které mohou mít negativní účinky na děti, které jsou mladší než tři roky. Výrobci budou muset uvádět upozornění na hračkách viditelným a vhodným způsobem v jazyce, kterému spotřebitel bude rozumět. V této směrnici jsou stanoveny pravidla pro umístění označení CE, které je viditelným výsledkem celého procesu zahrnujícího posuzování shody s předpisy v širším slova smyslu.

Umístěním označení CE na hračku výrobce prohlašuje, že výrobek splňuje všechny uplatnitelné požadavky a nese za něj plnou zodpovědnost. Stejná zodpovědnost se také vztahuje na dodavatelský řetězec, úřad pro dohled nad trhem v něm bude provádět kontroly kvality a bude zajišťovat, aby se prodávaly pouze výrobky, které budou plně splňovat vysoké bezpečnostní požadavky.

Chtěla bych vyzvednout práci paní Marianne Thyssenové, které se podařilo dosáhnout dohody již při prvním čtení. Jsem přesvědčená, že dosažený kompromis zabezpečí vyšší úroveň bezpečnosti hraček a zároveň neomezí činnost podniků vyrábějících hračky, zejména malých a středně velkých výrobců.

Evelyn Gebhardt (PSE). – (DE) Pane předsedající, karcinogenní chemické látky v dětských chřestítkách? Olovo v autíčkách? Plyšová zvířátka způsobující alergie? Rodiče mají důvod k obavám o bezpečnost hraček pro své děti.

Proto bylo nezbytné, aby byla předcházející směrnice, která byla stará více než 20 let, nahrazena aktuálními právními předpisy, které budou korespondovat s nejnovějšími poznatky. To bylo nutné v zájmu bezpečnosti a zdraví našich dětí. Něco jsem dosáhli a jsem velmi ráda, protože se nám podařilo dosáhnout větší ochrany. Máme mnohem přísnější pravidla, která se týkají látek, které by mohly být karcinogenní, mutagenní nebo toxické pro reprodukci. Zřetelně viditelná a jasně formulovaná varování upozorňují rodiče za jakých okolností může být hračka nebezpečná. Dále se nám podařilo odpovědět na výzvu zakázat používání vonných látek v hračkách, které mohou způsobovat alergie. To vše jsou úspěchy, kterých jsme jako Evropský parlament dosáhli spolu s dalšími orgány – Radou a Komisí.

Nicméně je zde ještě jeden zakopaný pes: požadovali jsme, aby certifikaci hraček prováděly nezávislé zkušební ústavy, abychom si mohli být opravdu jistí. Nestačí, aby hračky, které se nacházejí na pultech, tam byly pouze náhodně testovány. Ne, je nezbytné, abychom v tomto případě jednali konzistentnějším způsobem. Ve skutečnosti bychom měli udělat to, co jsme učinili v případě automobilů. Sami také neprovádíme certifikaci, že naše auto je způsobilé k jízdě. Potřebujeme u hraček obdobu testů TÜV – které by měly být stejně samozřejmé, jako jsou samozřejmé testy TÜV u aut.

Evropská komise to nechtěla, Rada ministrů to nechtěla, většina konzervativců a liberálů to nechtěla. Připadá mi velmi politováníhodné, že se nám v této záležitosti doposud nepodařilo uspět a toto prosadit. Je zde však pozměňovací návrh, o kterém budeme hlasovat ve čtvrtek. Možná přeci jen nakonec uspějeme a něčeho v této oblasti dosáhneme.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Loni v září jsem na YouTube, ale i jinde varovala před rostoucím výskytem nebezpečných hraček a slíbila jsem, že se tady zasadíme, aby náš trh byl do Vánoc bezpečnější. Mnozí novináři se tomu smáli, ale jiní se tématu chopili a pak se spustila tak mocná lavina kontrol, že do Vánoc byly staženy z trhu miliony nebezpečných hraček. A to ještě před Vánocemi. Oceňuji, že Evropská komise rychle reagovala na náš požadavek a předložila novou přísnější směrnici. Také si velice cením efektivní práce paní Thyssen. A samozřejmě flexibility francouzského předsednictví.

Tato směrnice reaguje na nové poznatky v oblasti chemických látek, ale také i na zjištění, co se týče mechanického poškození dětí atd. Je tedy přísnější na výrobce, ale také dává větší bič do ruky kontrolním orgánům. Já považuji za velice důležité, že také zvyšuje nebo spíše přenáší právní odpovědnost na dovozce. Vždyť ten hlavní problém se týká ne evropských výrobců, ale právě dovozu. Z 80 % jde o hračky z Číny. A já jsem přesvědčena, že už příští rok, tzn. ještě než bude směrnice účinná, tak si dovozci začnou velice pečlivě vybírat, ze které čínské či jiné továrny ty hračky k nám do Evropy dovezou. A že si budou vybírat jenom ty výrobce, kteří budou splňovat evropské standardy. Kéž by se to podařilo i u jiných výrobců.

Já jsem se dneska dopoledne opět setkala s výrobcí hraček v České republice a musím vám říct, že oni velice vítají tuto směrnici, vítají harmonizaci norem. Přejí si ovšem, abychom zvýšili právní odpovědnost akreditovaných zkušeben. Setkávají se totiž s tím, že zaplatí za přezkum, a přesto inspekce později nebo dříve odhalí určité nedostatky. A pro ty malé výrobce to jsou to nemalé finanční náklady, které jsou naprosto zbytečné.

Také vás chci upozornit na obcházení směrnice, už té současné a pravděpodobně i té dnešní nové, kterou tento týden schválíme. Sice říkáme, že se nebude moci uvádět, že „toto není hračka“ na výrobky, které se jako hračka tváří, ale bohužel budou vyráběny hračky pod názvem „dekorace“. Tato směrnice je tedy prvním krokem a máme před sebou ještě hodně práce.

Arlene McCarthy (PSE). - Pane předsedající, ve světle loňských bezpečnostních hrozeb a následného stažení hraček z trhu během předvánočního období je zřejmé, že náš stávající zákon o bezpečnosti hraček z roku 1988 nedokáže čelit rizikům a hrozbám ohrožujícím bezpečnost dětí. Po dvaceti letech je 80 % hraček v Evropské unii a 95 % v mé vlastní zemi dováženo ze třetích zemí, především z Číny. Po dvaceti letech jsme lépe informovanější o rizicích a nebezpečích, která skýtají určité chemikálie a látky. Po dvaceti letech se změnila konstrukce hraček a hračky nyní obsahují silné magnety a více elektronických součástek, používají lasery a vydávají větší hluk. Z tohoto důvodu bezpečnostní hrozby a stažení hraček z trhu byly pro Evropu výzvou, aby se probudila a radikálně přezkoumala, aktualizovala a posílila své normy dané právními předpisy o bezpečnosti hraček.

Náš nový předpis učiní více pro to, aby ujistil rodiče, že hračky na našich pultech jsou bezpečnější: ne bezpečné, ale bezpečnější. Nejen výrobci, ale také dovozci budou odpovědní za to, že hračky přivezené do Evropy budou vyhovovat našim novým přísným normám. Faktem je, že výrobci mají ve svých hračkách zakázáno používat zdraví nebezpečné látky, jakými jsou například olovo, látky CRM a vonné látky, které mohou vyvolat nebo způsobit u dětí různé alergie.

Zpřísnili jsme pravidla týkající se nebezpečí udušení hračkou. Zavedli jsme jasná a mnohem účinnější varování na hračkách. Tento právní předpis bude funkční pouze v případě, bude-li důsledně prosazován, a proto je dobré, že jsme v něm dali orgánům zodpovědným za dohled v 27 členských zemích více pravomocí, aby mohly požadovat všechny nezbytné informace, které potřebují pro kterýkoliv ze zúčastněných subjektů v rámci dodavatelského řetězce, a bude-li to nutné, provádět razie. Kromě toho všechny orgány zodpovědné za dohled v Evropské unii jsou ze zákona povinny spolupracovat a vyměňovat si informace za účelem řešení rizik souvisejících s nebezpečnými hračkami.

Proto blahopřeji paní Thyssenové. Díky kvalitní spolupráci s Komisí a francouzským předsednictvím jsem dosáhl tří věcí. Splnili jsme náš termín týkající se schválení nového právního předpisu o bezpečnosti hraček stanovený v usnesení Evropského parlamentu z loňského roku na Vánoce 2008. Jsem toho názoru, že pokud budeme dále čekat, tato legislativa se již nijak nezlepší. Můžeme rodiče ujistit o tom, že hračky na pultech v Evropské unii budou v budoucnu mnohem bezpečnější, a také dnes vysíláme směrem k výrobcům, majitelům obchodních značek a dovozcům silný signál, že musí splňovat naše vysoké bezpečnostní standardy, jinak nebudou moci uvést své výrobky na naše pulty.

Hlasováním pro tento právní předpis jasně říkáme, že nejsme ochotni tolerovat toxické a nebezpečné hračky na Evropském trhu.

Emmanouil Angelakas (PPE-DE). - (EL) Pane předsedající, pane komisaři, rád bych ze všeho nejdřív poblahopřál paní zpravodajce za její vynikající práci na tomto složitém a citlivém tématu, jakým je bezpečnost hraček. Paní Thyssenová postupovala velmi metodologicky při jednání s Radou a francouzským předsednictvím a při práci v našem Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů. Souhlasila s celou řadou kompromisů, aby bylo nakonec dosaženo konečného textu, který bude prosazovat bezpečnost hraček, a který současně zajistí rovnováhu mezi ochranou spotřebitele a životaschopností výrobců hraček. Možná že směrnice z roku 1988 mohla po dvacet let odpovídat očekáváním a zajišťovat vysokou úroveň bezpečnosti hraček, nyní je však nezbytně nutné ji revidovat a aktualizovat, neboť se na trhu objevují nové druhy hraček, používají se nové materiály a postavily se nové továrny, které jsou umístěny v zemích mimo Evropskou unii.

Hlavním cílem bylo poskytnout dětem nejlepší možnou ochranu, dát rodičům lepší záruky toho, že hračky, které kupují pro své děti, splňují vysokou úroveň bezpečnostních standardů, a zavést mnohem přísnější postihy pro výrobce, kteří tyto požadavky nebudou splňovat. Věřím, že se nám podařilo dosáhnout pokroku v několika otázkách, jako je zákaz používat při výrobě hraček chemické karcinogenní látky, které jsou zdrojem značných obav o zdraví dětí, postupné snižování obsahu těžkých kovů, které jsou používány při výrobě hraček, jako je například kadmium a olovo, zúžení seznamu aromatických a alergenních látek, samostatné označování hraček obsažených v potravinách a přísnější bezpečnostní normy pro všechny výrobce hraček.

Závěrem bych chtěl poukázat na to, že odpovědnost za bezpečnost hraček má mnoho podob, a proto dovozci a distributoři hraček musí zajistit, že budou splňovat příslušné normy. Věřím, že všechny zainteresované strany, zejména sdružení spotřebitelů, budou využívat kontrolní mechanismy, které mají k dispozici, aby pozorně sledovaly uplatňování nové směrnice. Dnes se chystáme učinit velký krok kupředu a jsem si jist, že v budoucnu budou následovat i další kroky.

Christel Schaldemose (PSE). - (DA) Pane předsedající, současná podoba návrhu o bezpečnosti hraček bude znamenat, že za dva až čtyři roky si evropské děti budou moci hrát s mnohem bezpečnějšími hračkami, než s jakými si hrají v současné době. To je nejen dobré, ale i nezbytné a proto plně podporuji tento návrh. Je dobré a bylo nezbytné, že jsme vzhledem k současnému stavu zvýšili úroveň bezpečnosti. Na druhou stranu se však domnívám, že vzhledem k současné situaci nejen marníme možnost udělat věci dobře, ale především možnost udělat to, co je opravdu dobré pro naše děti. Mnozí se již dotkli řady problémů ohledně tohoto návrhu a proto se budu soustředit pouze na jednu věc a tou jsou vonné látky.

Jsem toho názoru, že vůně a vonné látky v hračkách představují problém. Jsem si dobře vědoma skutečnosti, že dosavadní práce vedla k tomu, že jsme rozšířili seznam vonných látek, které jsou zakázány. Domnívám se však, že toto rozšíření seznamu jednoduše nestačí. Věřím, že bychom měli mít úplný zákaz. Pokud jste alergičtí na ořechy, můžete se vyhnout konzumaci ořechů. Pokud jste alergičtí na nikl, můžete se vyhnout používání výrobků, které obsahují nikl, pokud ale budete alergičtí na vůně nebo vonné látky, bude pro vás velmi těžké navštěvovat veřejná místa, neboť nemůžete zabránit ostatním lidem, aby je používali. Z tohoto důvodu se prostě domnívám, že jsem měli být v tomto ohledu mnohem přísnější a v zájmu našich dětí zavést úplný zákaz vonných látek. Vonné látky nejsou v ničem dobré ani pro děti, ani pro hračky. Chcete-li vědět, jak voní květina nebo ovoce, je mnohem lepší koupit přírodní zboží.

Nicméně tento návrh samozřejmě představuje značné zlepšení v porovnání se současnou situací a je opravdu velmi dobré, že jsme také zpřísnili pravidla týkající se dohledu nad trhem a odpovědnosti jednotlivých členských zemí. Proto věřím, že jsme dnes k členským zemím vyslali velmi silný signál. Nelze dostatečně zdůraznit, že jsou to právě ony, kdo nese zodpovědnost, a že musí dohlížet nad trhem mnohem lépe, než tak činily doposud. Nezbyvá nám než trvat na tom, že musí vynaložit více finančních a dalších prostředků na to, aby zajistily dohled nad trhem, který umožní novým přísnějším pravidlům fungovat v plném rozsahu.

Colm Burke (PPE-DE). - Pane předsedající, vítám výsledek jednání v rámci trialogu a domnívám se, že text, o němž budeme hlasovat, je vyvážený a přináší všem pozitivní výsledky.

Bezpečnost hraček je nanejvýš důležitá jak teď, tak během celého roku, neboť je v sázce zdraví a bezpečí našich dětí. V současném návrhu oceňuji přísnost nových opatření, jakými jsou například zákaz CMR látek a alergenních vonných látek.

Dále také vítám vyváženou povahu návrhu. V Evropské unii je přes dva tisíce výrobců hraček. Velká většina z nich je velmi opatrná, aby výrobek, který vypustí na trh, byl bezpečný. Tito výrobci by neměli trpět kvůli malé menšině, která si osvojila nízké standardy, nebo kvůli některým dovozcům a distributorům uplatňujícím taktéž nízké standardy.

Co nás nedávne strašidelné příběhy naučily je, že bychom neměli přehnaně reagovat a úplně zakazovat určitý druh hraček, ale spíše zajistit, aby se zintenzivnit prosazování platných pravidel. Věřím, že tento text představuje takovou rovnováhu, a proto bych rád poblahopřál své kolegyni, paní Thyssenové, a všem, kdo se podíleli na tom, aby tato směrnice byla úspěšná.

Hiltrud Breyer (Verts/ALE). – (DE) Pane předsedající, toxické hračky nepatří do rukou dětí a nikdo z nás si nepřeje, abychom je našli pod vánočním stromčkem. Nicméně Komise přišla v rámci evropské směrnice o bezpečnosti hraček pouze s polovičatým začátkem, který se tímto kompromisem bohužel nezlepšil.

Záměrem není klamat nás o bezpečnosti nebezpečných chemických látek, protože v tomto kompromisu stále zeje řada obrovských mezer, protože, za prvé, neexistuje žádný jasný zákaz toxických těžkých kovů. Je nevysvětlitelné, proč kadmium a olovo jsou v dětských hračkách stále povoleny. Totéž platí pro chrom, rtuť a organický zinek. Tyto látky nepatří do dětských rukou, a to ani v minimálním množství. Proto jste se, pane Verheugene, dopustil přikrášlování, když jste v době, kdy byly z trhu stahovány nebezpečné hračky, prohlásil, že olovo je zakázáno používat v dětských hračkách.

Tento kompromis umožňuje další mezní hodnoty vysoce rizikových látek, i když jsou tyto hodnoty pouze z poloviny tak vysoké jako ty, které navrhovala Komise. Pouze jasný zákaz těchto látek zajistí bezpečnost. Bohužel, Evropská unie se zbavila své odpovědnosti za ochranu dětí.

Totéž se vztahuje i na alergenní vonné látky. V tomto případě se nám nepodařilo úplně zakázat všechny alergenní vonné látky, jak jsme to ve Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin navrhovali. Mezní hodnoty pro hluk jsou také neuspokojivé, neboť jsme se nedohodli na žádném konkrétním cíli.

Jacques Toubon (PPE-DE). – (FR) Pane předsedající, dámy a pánové, rád bych jen v tomto případě zdůraznil, jak schopně dokáží orgány Společenství reagovat, aby úspěšně vyřešily problémy našich spoluobčanů.

Bylo to v létě roku 2007, kdy se objevila řada skandálů. Parlament vyzval, aby byla přijata opatření. Komise vyvinula určité úsilí a dnes jsme připraveni přijmout směrnici o bezpečnosti hraček, která značí významný krok kupředu.

Je samozřejmě potřeba zdůraznit, že v první řadě za toto vdčíme naší zpravodajce a vynaloženému úsilí, kdy jsme sladili původně rozporuplné a protichůdné postoje. Dnes zde máme před sebou účinný a vyvážený text, který mimo jiné umožní znovu prozkoumat normu vztahující se na dětské knihy – k čemuž se právě Evropská komise zavázala –, která se velmi vyváženým způsobem zabývá vonnými látkami, které jsou přítomné v celé řadě hraček.

To je vynikajícím příkladem právních předpisů od Evropanů pro Evropany, a je třeba zmínit, že tato sněmovna v tom hrála rozhodující roli.

Günter Verheugen, místopředseda Komise. – (DE) Pane předsedající, dámy a pánové. Rád bych se zabýval některými z problémů, které v této rozpravě sehrály důležitou roli.

Zaprvé, k chemickým látkám. Pravidla, která jsme zde stanovili, již nemohou být přísnější, než je tomu nyní. Úplný zákaz chemických látek není možný, protože se v přírodě nacházejí ve stopovém množství. Paní Breyerová, nemohu vám bránit v ignorování přírodních zákonů, ale to, co jste právě udělala, je nezodpovědné šíření paniky: to musím jasně dát najevo. Vytváříte dojem, že evropští zákonodárci dávají dětem jedovaté hračky, když opak je pravdou. Jsem zásadně proti narážkám, které se objevily ve vašem příspěvku.

Čeho jsem zde právě dosáhli, nikdy před tím dosaženo nebylo. Obvykle bývá pravidlem, a to jak v tomto Parlamentu, tak kdekoli jinde, že látky bývají zakázány pouze v případě, že se u nich prokáže škodlivost. V tomto případě, jdeme opačnou cestou: látky jsou primárně zakázány a jsou povoleny pouze v případě, pokud se u nich s konečnou platností prokáže nezávadnost. Zajímalo by mne, co víc se od nás může očekávat. Nic víc, než již zde bylo učiněno, udělat nemůžeme a kdokoli, kdo zde vytváří dojem, že dětem nezabezpečujeme dostatečnou ochranu – a je mi líto, že to musím říci – úmyslně klame evropskou veřejnost. Neumím si představit, proč byste něco takového dělala.

Vaše připomínky týkající se hluku – hračky samozřejmě nesmí nijak poškozovat sluch – jsou naprosto správné. Proto směrnice v tomto směru stanovuje příslušná pravidla. Mezní hodnoty hluku, jinými slovy hladina decibelů, jsou stanoveny tak, jak je to v evropských právních předpisech obvyklé. Směrnice o bezpečnosti hraček v tomto směru nepředstavuje žádnou výjimku. Technické předpisy jsou součástí procesu normalizace, a stejně je tomu i v tomto případě. Hladina decibelů proto bude stanovena v průběhu procesu normalizace, k čemuž tato směrnice poskytuje právní základ.

K tématu knih: byl jsem velmi překvapen, když se v posledních dnech udělal z tohoto problém. Slovo „knihy“ se v textu, který právě držíme v rukou, ani jednou neobjevuje. Z hlediska současného stavu se nic nemění. Zdá se, že jeden z německých výrobců spustil na toto téma tiskovou kampaň a tvrdě loboval v Evropském parlamentu. Jediné slovo není pravdivé: vůbec nic se na současném stavu nemění. Nicméně Komise je poměrně ochotná zajistit – protože je správné jednat, jak si přeje Parlament – aby platné normy byly vylepšeny a modernizovány. V této souvislosti hodlá Komise vydat příslušné instrukce.

Pokud se jedná o certifikace třetí stranou – a nyní se obracím na skupinu TUV v této sněmovně – víra, že hračka nebo jakýkoliv jiný produkt na evropském trhu bude bezpečnější, pokud mu bude udělena certifikace třetí stranou, je bohužel neopodstatněná. Evropská komise má výsledky z oblasti bezpečnosti produktů za celou řadu let. Není zde nic – opravdu nic – co by naznačovalo, že certifikace třetí stranou učiní jakýkoli výrobek bezpečnějším. Vyžadujeme certifikaci třetí stranou pouze v případě, pokud se jedná o velmi složitý výrobek – a to je také princip evropských právních předpisů, který tato sněmovna dodržuje již řadu let.

Vážená paní Gebhardtová, musím znovu zopakovat, že existuje určitý rozdíl ve složitosti high-tech výrobků, jakými jsou moderní automobily, a ve složitosti plyšových medvídků. Myslím, že je poněkud absurdní tyto dvě věci srovnávat.

Jako obvykle, tato směrnice taktéž vyžaduje certifikaci třetí stranou v případech, kdy neexistují žádné normy. Chtěl bych vás důrazně varovat, abyste nevěřili tomu, že vše, co musíte udělat pro to, aby byly hračky bezpečnými, je svěřit certifikaci do rukou třetí strany. S nebezpečími, které se v praxi objevují, nelze vůbec bojovat prostřednictvím certifikací. Stačí se podívat na případy, které jsme zde zmínili: problémy nespočívaly v prototypu výrobku, který byl předán třetí straně k certifikaci, ale v dodavatelském řetězci – v nespolehlivých výrobcích. Pouze výrobce, který výrobek vyrábí, může zajistit naprostou spolehlivost a bezpečnost svého dodavatelského řetězce. Chtěl bych vás důrazně požádat, abyste se odklonili od této zásady a abyste dali výrobcům plnou zodpovědnost za bezpečnost výrobků. Není to tak, že by výrobci stačilo jednoduše prohlásit „můj výrobek je bezpečný“, nebo „moje hračka je bezpečná“. Výrobci musí být schopni kdykoliv, kdy o to orgán pro dohled nad trhem požádá, zdokumentovat tento fakt, a to v plném rozsahu bez jakýchkoliv mezer. To se kontroluje, to je třeba kontrolovat, a totéž platí i pro dovozce.

Toto jsou pravidla, která dle mého názoru nemohou být již více přísná, protože už teď zajišťují největší možnou úroveň efektivity. Nicméně souhlasím se všemi, kdo prohlásili, že ve velké míře záleží na samotných členských zemích, jak moc vezmou tyto kontroly vážně a jak rozšíří možnosti pro dohled nad trhem.

Pokud se jedná o problematiku vonných látek, i v tomto případě úplně nechápu logiku tohoto argumentu. Opravdu mi uniká smysl toho, proč by měly být v hračkách zakázány vonné látky, které jsou povoleny v kosmetických přípravcích určených dětem a které se přímo aplikují na jejich pokožku. Povolit vonné látky v takovýchto přípravcích a zakázat je ve hračkách, jen aby příliš nezapáchaly, jednoduše postrádá smysl. Nicméně tato směrnice jde ve skutečnosti nad rámec směrnice týkající se kosmetických přípravků, a to tak, že jsou zde přímo zakázány vonné látky, které ve směrnici o kosmetických přípravcích pouze podléhají povinnosti být označeny. I v tomto případě tak nevím, co více bychom mohli udělat.

Dovolte mi na závěr říci: Byly zde předloženy pozměňovací návrhy a Evropský parlament má samozřejmě možnost je zcela svobodně přijmout. Musím však upozornit na skutečnost, že tento dokument představuje souhrnný kompromis mezi Radou, Parlamentem a Komisí, a pozměňovací návrhy, například návrh paní Gebhardtové týkající se certifikace třetí stranou, tomuto kompromisu zabrání. Jinými slovy, pokud Evropský parlament přijme tyto pozměňovací návrhy, tato směrnice neuspěje a přijdeme o ni.

Nemůžete vždycky dostat vše, co si přejete. Máme zde – a znovu to zopakuji – souhrnný kompromis, který je vyvážený a vytváří takovou úroveň bezpečnosti hraček, která je nejen nezbytná, ale i dosažitelná. Chtěl bych vás důrazně požádat, abyste s tímto souhrnným kompromisem vyslovili souhlas.

místopředseda Komise. -

Prohlášení Evropské komise k přijetí směrnice Evropského parlamentu a Rady o bezpečnosti hraček (zpráva zpravodajky Thyssenové)

Prohlášení Evropské komise ke sledování bezpečnostních aspektů (článek 47)

Po vstupu revidované směrnice o bezpečnosti hraček v platnost bude Komise pečlivě sledovat veškerý vývoj v souvislosti s jejím prováděním, zejména pokud jde o použití postupů posuzování shody stanovených v kapitole IV, s cílem posoudit, zda zajišťuje odpovídající úroveň bezpečnosti hraček.

Revidovaná směrnice o bezpečnosti hraček stanoví povinnost členských států podávat zprávy o situaci, pokud jde o bezpečnost hraček, účinnost směrnice a dozor nad trhem prováděný členskými státy.

Hodnocení Komise bude mimo jiné vycházet ze zpráv členských států, které mají být předloženy tři roky po datu počátku použitelnosti směrnice, se zvláštním zřetelem na dozor nad trhem v Evropské unii a na jejích vnějších hranicích.

Komise podá zprávu Evropskému parlamentu nejpozději jeden rok po předložení zpráv členskými státy.

Prohlášení Evropské komise k požadavkům na hračky navržené tak, aby vydávaly zvuk

(příloha II část I bod 10)

Na základě nových základních bezpečnostních požadavků na hračky, které jsou navržené tak, aby vydávaly zvuk, stanovených směrnicí o bezpečnosti hraček pověřil Komise CEN, aby stanovil revidovanou normu omezující maximální hodnoty impulzního a nepřetržitého hluku, který vydávají hračky, s cílem chránit odpovídajícím způsobem děti před riziky poškození sluchu.

Prohlášení Evropské komise ke klasifikaci knih (příloha I bod 17)

S ohledem na obtíže, s nimiž jsou spojeny příslušné testy požadované dle harmonizovaných norem pro hračky EN 71:1 pro knihy vyrobené z kartonu a papíru, pověřil Komise CEN stanovením revidované normy pro odpovídající zkoušky dětských knih.

Marianne Thyssen, zpravodajka. – (NL) Pane předsedající, pane předsedo Komise, paní úřadující předsedkyně Rady, dámy a pánové. Ráda bych všem poděkovala za jejich příspěvky a ráda bych také vyjádřila svou spokojenost nad způsobem, jak se v této věci chovaly i ostatní politické instituce.

Chtěla bych poukázat na fakt, že to ve skutečnosti není prostě o kompromisu, ve kterém Evropský parlament musel učinit řadu ústupků, spíše naopak. Prakticky se nám ohledně všech klíčových prvků podařilo prosadit vše podstatné. Podařilo se nám uzavřít dobrou dohodu s Komisí a Radou. Podařilo se nám přesvědčit ostatní orgány, aby v řadě oblastí přijaly naše velmi přísné návrhy, a podařilo se nám postoupit o krok dále, nad rámec původního návrhu Komise. S vědomím, že se nám podařilo dosáhnout dohody, jsem jako zpravodajka nadmíru spokojena.

Naslouchala jsem také vašemu prohlášení, pane komisaři. Slyšela jsem vás říkat, že máte velká očekávání od dohledu nad trhem, a předpokládám, že během monitorovacího procesu bude Komise věnovat zvláštní pozornost způsobu, jakým se jednotlivé členské země zbavují své odpovědnosti za dohled nad trhem. Dále jsem také znovu naslouchala vašemu postoji vůči postupu posuzování shody. Netřeba snad připomínat, že do monitorovacího procesu můžeme zahrnout vše, co jen bude potřeba. Je ale pravdou, že certifikace třetí stranou v žádném případě nenabízí takový přírůstek bezpečnosti a že problémy nelze hledat v prototypu, na kterém je založen výrobní řetězec, ale někde jinde.

Také jsem vás slyšela říkat, pane komisaři, že si přejete dále upravovat hlukové normy a zpřesnit je za pomoci normalizace – totéž se týká i knih, které jsou taktéž upraveny normami – a že bychom měli zkoumat, jakým způsobem poskytnout této oblasti více právní jistoty. Domnívám se, že jako Parlament můžeme být vděční za velmi dobré vztahy, jaké jsme měli s ostatními orgány, důsledkem čehož by měly evropské rodiny obdržet nádherný vánoční dárek, kterým od nynějška budou bezpečné, nebo lépe řečeno ještě bezpečnější hračky.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

Hlasování proběhne ve čtvrtek 18. prosince 2008.

Písemná prohlášení (článek 142)

Adam Bielan (UEN), písemně. – (PL) Pane předsedající, všichni chceme zabezpečit, že hračky, které jsou na trhu dostupné, nebudou ohrožovat bezpečnost našich dětí. Plně souhlasím s názorem, že rodiče potřebují mít jistotu, že koupí hračky neohrozí zdraví svých dětí. Přesto se domnívám, že zavedení dodatečných požadavků na certifikaci třetí stranou, která by byla naprosto nezávislá na výrobci hraček, nijak výrazně bezpečnost vyráběných hraček nezvýší. Za to však určitě zvýší náklady na jejich výrobu, což bude mít negativní dopad na průmyslová odvětví výroby hraček v mnoha členských státech.

Například v Polsku existuje řada podniků, které vyrábí velmi kvalitní hračky ze dřeva nebo syntetických látek. Naprostá většina těchto podniků jsou malé a středně velké podniky, které zaměstnávají méně než 10 zaměstnanců. Přísnější pravidla by vedla k významnému navýšení ceny hraček, na které by se tato osvědčení vztahovala. To by mělo za následek uzavření mnoha malých a středně velkých podniků a ztrátu tisíců pracovních míst.

Povinnost získat nezávislé posouzení výrobku nezaručí, že si všechny naše děti budou hrát s bezpečnějšími hračkami, protože spotřebitelé by si v každém případě koupili nejlevnější zboží. Proto jsem přesvědčen, že kompromis, kterého bylo dosaženo s Radou, je dobrý a že si zaslouží naši podporu, jak uvedla zpravodajka.

Šarūnas Birutis (ALDE), písemně. – (LT) Tato směrnice nijak podstatně nemění současný systém právní úpravy, nýbrž jej vylepšuje a činí jej ještě přísnějším. Naprosto souhlasím s paní zpravodajkou, že při diskusi o tomto právním aktu byla největší pozornost věnována:

otázce používání karcinogenních, chemických a vonných látek v hračkách,

postupům pro hodnocení bezpečnosti hraček, požadavkům na zvláštní varování,

oblasti působnosti této směrnice, její flexibilitě a vztahu k ostatním právním předpisům Společenství.

Naprostý zákaz karcinogenních, mutagenních, toxických, alergenních a vonných látek by měl být posouzen z hlediska praktického provádění této směrnice. Odstranit přirozené zbytky některých škodlivých látek, které se nacházejí v dalších materiálech, může být obtížné nebo velmi nákladné, a proto v praxi velmi obtížné proveditelné. Na druhou stranu nějaké kategorické pravidlo, které by zakazovalo všechny látky, které jsou karcinogenní, alergenní a podobně, by bylo těžké provést z jednoduchého důvodu, a sice že neexistuje konečný seznam takovýchto látek, a ani existovat nemůže, protože je velmi obtížné udělat tlustou čáru mezi látkami, které jsou škodlivé a které ne.

Úplný zákaz všech vonných látek by bylo nepřiměřené opatření, které by mělo negativní dopad na některé výrobce hraček.

Jsem rád, že v průběhu hlasování Výbor pro průmysl, výzkum a energetiku ukázal pochopení a přispěl k nezpřísnění požadavků této směrnice, jelikož ani podniky, ani sami spotřebitelé by z toho neměli žádný prospěch. Pokud se zavedou nepřiměřeně vysoké požadavky, zvýší se pokušení je nedodržovat, a pokud se dodržují, pak vznikají negativní vedlejší účinky. Nezapomínejme, že ten, kdo v konečném důsledku za všechno platí, je obvykle spotřebitel.

Małgorzata Handzlik (PPE-DE), písemně. – (PL) Dnešní rozprava je vzhledem k nadcházejícím Vánocům obzvláště důležitá. Při spěšném vánočním nakupování se ne vždy pozastavíme nad bezpečnostní úrovní hraček, které pro své nejmladší přátele a příbuzné nakupujeme. Bohužel, hračky, které nejsou zcela bezpečné pro děti, jsou na evropském trhu i nadále dostupné.

Cílem navrhovaných změn ve směrnici je zlepšit tuto situaci. Tyto změny mají zvýšit bezpečnost hraček na trhu, a co je nejdůležitější, zabránit zbytečnému riziku, které hračka může představovat pro děti, které si s ní hrají. Vítám zejména ustanovení vyjednaná v souvislosti s chemickými látkami a přechodnou dobou.

Směrnice přináší mnohem vyšší úroveň norem, než jaká platí v současné době, a to zejména v otázce chemického složení hraček, včetně CMR, vonných a alergenních látek. Domnívám se, že dohoda, které paní zpravodajka v této oblasti dosáhla, je nejlepší možnou. Zajistí, že hračky, které se nakonec dostanou dětem do rukou, budou zcela bezpečné.

Směrnice navíc nevytváří žádné nepřiměřené náklady a překážky, zejména pro malé a středně velké podniky, které představují převážnou většinu hračkářského sektoru. V průběhu našich rozhovorů s nimi tyto podniky opakovaně zdůrazňovaly potenciální potíže, kterým mohou při svém podnikání čelit. Jedním z uvedených problémů byla příliš krátká doba na přizpůsobení se novým požadavkům. Tato doba byla nyní prodloužena, aby bylo možné provést nezbytné změny.

Katrin Saks (PSE), písemně. – (ET) Jsem opravdu velmi ráda, že se nám podařilo přijmout směrnici o bezpečnosti hraček. Existuje zde velmi naléhavá potřeba aktualizovat stávající bezpečnostní pravidla. Stará směrnice vzhledem k měnícím se okolnostem zaostává a nezabezpečuje dostatečnou ochranu. Ráda bych poděkovala i zpravodaji a jeho kolegům ze Skupiny sociálních demokratů v Evropském parlamentu za tvrdou práci při zajišťování bezpečného prostředí pro naše děti.

Je nanejvýš důležité, aby potraviny a hračky byly od sebe dostatečně odděleny, aby se zabránilo nebezpečí, kdy si děti nechtěně něco dají do pusy a hrozí, že se tím zadusí. Musíme udělat vše pro to, abychom předešli takovýmto zbytečným nehodám, o kterých přesto stále čas od času slyšíme.

Je nezbytné, aby hračky neobsahovaly karcinogenní látky. To je naprosto samozřejmé a já věřím, že jsme účinně zapracovali, abychom toto nebezpečí odstranili.

Vzhledem k tomu, že ne vždy je na vině design výrobku a že se hračka může stát nebezpečnou díky chybám při výrobním procesu, je důležité provádět dohled v továrnách a kontrolní operace jak na trhu, tak na celních úřadech, kudy do Evropské unie proudí hračky od obchodních partnerů. Osobně doufám, že se nyní – krátce před Vánocemi – tyto kontroly ještě více zintenzivní.

Vzhledem k tomu, že většina hraček na evropských trzích pochází z Číny, je nezbytné spolupracovat se třetími zeměmi, zejména s Čínou. V této věci bych ráda uvítala nedávné úsilí a memorandum o vzájemném porozumění mezi Evropskou komisí a čínskými představiteli. Zlepšením výměny informací a spolupráce můžeme učinit hračky na našich pultech mnohem bezpečnější.

Richard Seeber (PPE-DE), písemně. – (DE) Stále užší propojení světových trhů ústí v rychlé inovace a změny výrobků, přičemž dětské hračky nejsou žádnou výjimkou. Evropská směrnice o bezpečnosti hraček (88/378/EHS) však pochází z roku 1988, a není proto vhodná pro řešení současných problémů. Revize těchto ustanovení je proto velmi vítaným krokem. Zejména složky hraček musí být posuzovány dle nejnovějších poznatků a musí se na ně vztahovat současné právní předpisy Evropské unie o chemických látkách. To samozřejmě také znamená, že látky CMR 1 a CMR 2 musí být v dětských hračkách zakázány. Předkládaný text také náležitě bere v úvahu nárůst alergií u dětí a zpřísňuje pravidla pro používání vonných látek v hračkách. Důležitým aspektem, který je třeba kontrolovat, jsou srozumitelná upozornění a jasné označování výrobků: Zejména u hraček, které jsou dodávány spolu s potravinami, je potřeba poskytovat jednoznačné informace. Z tohoto důvodu mají mít snadno čitelná a srozumitelná varování přednost před přebytkem sekundárních informací.

Marian Zlotea (PPE-DE), písemně. – (RO) Stávající právní předpisy, které jsou platné od roku 1988, již nadále nejsou aktuální, neboť moderní hračky obsahují elektronické součástky a vydávají zvuk. Bezpečnost našich dětí je hlavní prioritou. Tato nová směrnice to reflektuje a znamená výrazné zlepšení oproti předchozí směrnici. Abychom naše děti nevystavovali zbytečnému nebezpečí, je třeba zakázat používání nebezpečných látek. Děti neumí číst varovné nápisy a nejsou si vědomy nebezpečí, kterému čelí.

Domnívám se, že zlepšení směrnice, ke kterým se dospělo při vyjednáváních, nekladou ani neopodstatněné nároky na průmysl. Dovozci musí zajistit, aby hračky dovážené ze třetích zemí byly bezpečné a nijak neohrožily bezpečnost našich dětí. Musí vybírat pouze takové hračky, které budou splňovat evropské normy. Nad trhem musí také přísně dohlížet příslušné orgány. Je třeba aktualizovat právní předpisy, abychom ochránili blaho našich dětí.

17. Transfery produktů pro obranné účely (rozprava)

Předsedající. – Dalším bodem je zpráva paní Rühleové jménem Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů (A6-0410/2008) o návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o zjednodušení podmínek transferů produktů pro obranné účely uvnitř Společenství (KOM(2007)0765 – C6-0468/2007 – 2007/0279(COD)).

Heide Rühle, zpravodajka. – (DE) Pane předsedající, bohužel se jedná o další dohodu v prvním čtení – ale předpokládám, že o tom bude paní Weilerová mluvit později.

Musíme využít příležitosti k dosažení kompromisu během francouzského předsednictví. V současnosti se na výzbroj nevztahují pravidla vnitřního trhu, což znamená, že je třeba všem produktům vydávat licence jednotlivě: všechny produkty vyžadují zvláštní licenci, od jednoduchých produktů, jakými jsou šrouby či součásti uniforem, až po vysoce složité zbraně. Tyto licence vydává 27 různých vnitrostátních systémů a my se nyní snažíme tuto problematiku zjednodušit a zharmonizovat, abychom zajistili větší přehlednost a aby se skutečná práce – totiž kontroly – mohla zaměřit na komplexní systémy. Jinými slovy, abychom se místo provádění kontrol všeho ve stejné míře prostřednictvím jednotlivých licencí mohli skutečně zaměřit na to, co je podstatné.

Nicméně je zcela zřejmé, že jakékoli takovéto zjednodušení nesmí zmenšit odpovědnost členských států za vývoz zbraní a jejich kontrolu: to v žádném případě. Tato odpovědnost hraje největší roli zejména v postupu udělování licencí. Licence stanovují omezení týkající se užívání a koncového užití, jež jsou nedílnou součástí produktu a jeho dodávek a jež musí příjemce splňovat. Evropské právní předpisy musí tuto odpovědnost na straně členských států posílit a stejně tak ode všech požadovat, aby uplatňovaly stejný postup.

Zjednodušení v tak citlivé oblasti, jako je tato, musí rozhodně zohlednit skutečnost, že v rámci Evropské unie dochází k opakovanému porušování omezení týkajících se vývozu do třetích zemí. Zbraně z EU jsou používány v zemích známých porušováním lidských práv. Jako příklad uvádím 82 obrněných vojenských vozidel, jež byla v září 2006 v rozporu s evropským právem vyvezena přes Francii a Belgie do Čadu. Dříve, ačkoli členské státy mohly na papíře požadovat, aby příjemce splňoval doložky o koncovém užití, neměly možnost podniknout praktické kroky vůči příjemci v jiném členském státě, který zboží znovu vyvezl v rozporu s tímto omezením.

Například, nevládní organizace Saferworld s politováním konstatovala, že Rumunsko nemá účinné sankce pro případ porušení vnitrostátního systému transferu zbraní. Touto směrnicí to chceme změnit. Touto směrnicí posilujeme povinnosti členských států. Nicméně musím připomenout, že směrnice je založena na právních předpisech vnitřního trhu, na článku 95 Smlouvy o ES – jinými slovy, na prvním pilíři smlouvy, což naneštěstí znemožňuje přímé zařazení dohod v oblasti zahraniční politiky, jako je např. Kodex chování EU pro vývoz zbraní, do druhého pilíře. I tak však máme jasně formulovaný bod odůvodnění, jenž jednoznačně uvádí, že je to členský stát, kdo v této oblasti nese odpovědnost.

Mým hlavním zájmem, coby zpravodajky Evropského parlamentu, bylo zvýšení transparentnosti a demokratických kontrol, abychom předcházeli porušování a abychom porušování v případě, že k němu dojde, trestali. Podmínky pro umožnění transferů zbraní jsou zvýšená odpovědnost všech stran a větší vzájemná důvěra.

Posilujeme zejména dva hlavní povolovací postupy – zaprvé souhrnné povolení a zadruhé všeobecné povolení – čímž jasně stanovujeme povinnosti podniků, které o všeobecné povolení usilují. V budoucnu budou tyto podniky muset získat osvědčení, což bude jediný způsob, jak získat všeobecná povolení. Osvědčení bude vyžadovat naprostou odpovědnost od samotných podniků až po nejvyšší úroveň řízení s ohledem na soulad se zavedenými vývozními omezeními. Je třeba, aby členské státy podnikům, které tato omezení nesplňují, nejen odebraly osvědčení, ale aby je rovněž potrestaly. V budoucnu bude ve veřejně přístupných rejstřících zveřejněn seznam podniků se všeobecnými povoleními, který veřejnosti poskytne větší transparentnost a možnosti sledování. Všeobecná povolení budou také zveřejněna se všemi povinnostmi, které zahrnují.

Všechny členské státy musí používat stejná kritéria pro vydávání osvědčení podnikům: Toto je velmi důležitý bod. Směrnice bude tudíž zvyšovat tlak na členské státy, které dosud schvalovaly a řídily vývoz zbraní nepřehledně. To znamená, že oblast, která je podle organizace Transparency International obzvláště náchylná ke korupci, bude poprvé zcela transparentní.

Günter Verheugen, místopředseda Komise. – (DE) Pane předsedající, dámy a pánové, dnes činíme velký krok na cestě k vnitřnímu trhu produktů pro obranné účely. Přitom však zachováváme právo členských států na

vlastní rozhodnutí ve věci vývozních politik v tomto citlivém odvětví. To je jediné možné řešení velice složité otázky a rád bych chtěl poděkovat především zpravodajce paní Rühleové za těžkou a přínosnou práci. Rovněž děkuji stínovým zpravodajům, kteří mají na dnešním úspěchu významný podíl.

Rád bych poděkoval také francouzskému a slovinskému předsednictví, která zajistila to, že jednání v Radě tak rychle pokročila: Je skutečně pozoruhodné, že jsme dokázali přijmout tak obtížný návrh za necelý rok – již dnes.

Kdo by před deseti lety, kdy Komise poprvé přišla s myšlenkou vnitřního trhu s produkty pro obranné účely, věřil, že tuto myšlenku opravdu uskuteční? Nemyslím si, že by tomu mnoho lidí věřilo, ale naše vytrvalost se vyplatila. Dosáhli jsme zlomového okamžiku: Členské státy již nebudou jiné členské státy za účelem vývozu zbraní považovat za třetí země, ale za partnery, což bude jasné a politicky významné prohlášení o evropské integraci.

Nelze rovněž podceňovat hospodářský význam této věci. Peníze daňových poplatníků budou v budoucnu využívány účinněji, protože stávající běžné zdvojení činnosti, které je nákladnější, nahradí specializace. Náš průmysl bude na mezinárodní úrovni konkurenceschopnější: To se týká zejména malých a středních podniků, které budou mít snazší přístup na tento trh díky jasnějším a předvídatelnějším pravidlům.

Konečně, ozbrojené síly členských států budou mít lépe zabezpečené dodávky a větší výběr, co se týče kvality výzbroje – dosti snadno, pokud budou nakupovat v rámci Evropské unie, což by mělo sloužit rovněž jako pobídka pro nákup výrobků z EU namísto výrobků z mimoevropských zemí.

Závěrem také přepokládám, že tato směrnice bude pro nás všechny přínosem v oblasti bezpečnosti. V oblasti interních kontrol Společenství dosahujeme skutečných úspor, jež členským státům poskytnou dodatečné zdroje pro zefektivnění kontrol vývozu do třetích zemí. Rád bych znovu zdůraznil, co právě uvedla paní Rühleová ohledně současné praxe, a souhlasím s ní, že je v tomto ohledu zapotřebí více kontrol. Mnoho lidí velmi tvrdě pracovalo na tom, abychom dosáhli tohoto výsledku, a dnes se nám to společně podařilo. Jsem vám všem za to velmi vděčný.

Hannes Swoboda, *navrhovatel stanoviska Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku*. – (DE) Pane předsedající, pane komisaři, paní Rühleová, dovoluji mi srdečně paní Rühleové poděkovat. Stejně jako pan komisař se i já – jménem Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku – domnívám, že musíme pro zbrojní průmysl zlepšit počáteční podmínky. Vzhledem k úrovni konkurence, zejména ze strany Spojených států amerických, potřebujeme rovné konkurenční podmínky stejné úrovně.

To neznamená – jak už bylo řečeno – že nepotřebujeme, aby různé členské státy měly vlastní pravidla týkající se vývozu zbraní, potřebujeme však zjednodušené postupy, pokud je to nutné a možné, v neposlední řadě v zájmu zmírnění byrokracie.

Je záhodno opětovně zdůraznit, že potřebujeme transparentnost. Zvýší se tak pocit bezpečnosti, zjednoduší postup a rovněž bude možné jednodušším způsobem odhalovat případná porušování předpisů, než je tomu za současných podmínek.

Je samozřejmě nezbytné provádět pravidelné kontroly, abychom zajistili, že jsou dodržovány dohodnuté principy a pravidla, což je přirozené třeba zaznamenat v různých obchodních dokladech.

Na závěr bych jen rád zdůraznil, že se neobejdeme bez sankcí, nikoli proto, že chceme sankce nutně uvalovat, ale protože chceme dát jasně najevo, že pokud máme mít zjednodušená pravidla odpovídající danému odvětví, potřebujeme na druhou stranu i větší tlak, abychom zajistili dodržování těchto pravidel. Domnívám se, že v tomto smyslu je toto velmi kvalitní zpráva a že podnikáme významný krok na cestě k vnitřnímu trhu produktů pro obranné účely.

Jacques Toubon, *jménem skupiny PPE-DE*. – (FR) Pane předsedající skutečně mě potěšilo přijetí tohoto návrhu směrnice, neboť právní akt Společenství poprvé zjednoduší transfery mezi členskými státy v nesmírně citlivé oblasti, jakou je oblast produktů pro obranné účely.

Jedná se o skutečný krok vpřed pro vnitřní trh s obranným materiálem. Vděčíme za to jak práci Parlamentu, zejména práci naší zpravodajky paní Rühleové, tak úsilí vynaloženému Radou a Komisí od našich jednání, která se konala před měsícem, kdy jsme hlasovali ve Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů.

Tento text má dvojí cíl: cíl v oblasti průmyslové politiky – což je výborné pro evropský zbrojařský průmysl – a cíl v oblasti vnitřního trhu, kterým bylo umožnit pohyb těchto produktů a přitom zohledňovat jejich specifika.

Opravdu jsme dosáhli rovnováhy, která nám umožňuje zajistit zachování bezpečnostních zájmů členských států, vzhledem k opakovaným odkazům na článek 30 a 296 Smlouvy, a toho, že členské státy budou moci rozvíjet probíhající typ mezivládní spolupráce, který je založen na prohlášení o úmyslu. Tento text značně přispěje ke zvýšení vzájemné důvěry mezi členskými státy, pokud se týká transferů, prostřednictvím certifikace a rozvoje souhrnných a všeobecných licencí. Vývoz do třetích zemí je z tohoto textu velmi jasně vyloučen a existuje zřetelný rozdíl mezi prvním pilířem, vztahujícím se k vnitřnímu trhu, a druhým pilířem.

V podstatě jsem přesvědčen, že by tuto směrnici měli všichni přivítat tím spíš, že Rada současně, tedy minulý týden, 8. prosince přijala společný postoj ke kodexu chování, čímž se tento kodex chování stal závazným poté, co byl tři roky na mrtvém bodě. Toto byl požadavek Parlamentu, který se dnes splnil.

Stejně tak je tento text součástí oživení evropské bezpečnostní a obranné politiky, o kterém Evropská rada rozhodla právě v pátek, a například uspějeme v dosažení známého cíle, nasazení 60 000 osob do 60 dnů. Je zřejmé, že tímto dosahujeme značných úspor i kvalitní vnější politiku.

PŘEDSEDAJÍCÍ: PAN BIELAN

Místopředseda

Manuel Medina Ortega, jménem skupiny PSE. – (ES) Domnívám se, že paní zpravodajka a předchozí řečníci vyzvedli hlavní body tohoto návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady.

Návrh řeší uznání skutečnosti, že zbraně a munice rovněž spadají do oblasti vnitřního trhu, ačkoli pochopitelně podléhají řadě omezení. Nejedná se o běžné zboží – nejsou to cukrovinky nebo produkty pro volný čas – nýbrž předměty, které je nutno pečlivě kontrolovat.

Existují samozřejmě omezení v samotné Smlouvě v článcích 30 a 296, jež členským státům v této oblasti ukládají značné povinnosti. Skutečnost, že máme společný trh, neznamená, že členské státy nemají povinnost dodržovat bezpečnostní normy, a přicházejí o právo je prosazovat, je-li jejich bezpečnost ohrožena.

Práce, kterou odvedl Výbor pro právní záležitosti a výbory vydávající stanoviska, které s ním spolupracovaly, se souhlasem Rady a pod odborným vedením zpravodajky paní Rühleové, byla velmi přínosná.

Podle mého je text, který dnes předkládáme, vyvážený. V podstatě, ačkoli se na papíře objevuje velké množství pozměňovacích návrhů, se dnes zaměřujeme pouze na jeden – pozměňovací návrh 63, který shrnuje duch kompromisu. Obsah a formulace tohoto pozměňovacího návrhu jsou konzistentní a umožní účinné fungování celého tohoto trhu.

Pan Toubon poukázal v tomto ohledu na souvislost s dalšími mezinárodními texty. Ty zahrnují přijetí, či spíše podpis úmluvy z Osla o zákazu používání kazetové munice, k němuž došlo tento měsíc, stejně tak úmluvu o omezení použití protipěchotních min a celý soubor mezinárodních dohod a dokonce právní předpisy Evropské unie vypracované za účelem omezení používání zbraní. Jsem přesvědčen, že náš model nebude prosazovat volný pohyb zbraní v jakékoli době, ale regulovaný trh kontrolovaný členskými státy a od nynějška také samotnými orgány EU.

Leopold Józef Rutowicz, jménem skupiny UEN. – (PL) Pane předsedající, stanovisko ke směrnici Evropského parlamentu a Rady o zjednodušení podmínek transferů produktů pro obranné účely uvnitř Společenství je nepochybně nutný dokument. Rád bych poděkoval paní Rühleové za její usilovnou práci při jeho vypracování.

Tato směrnice zjednodušuje činnost společného trhu. Rovněž posiluje jeho konkurenceschopnost, aniž by omezovala ustanovení odvozená od specifických podmínek určité země. Chrání mezinárodní závazky Evropské unie a jejích členských států v oblasti obchodu s produkty pro obranné účely. Přijatá ustanovení mohou brzdit činnost malých a středních podniků vzhledem k formálním požadavkům, které jsou s nimi spojeny. Měli bychom tuto otázku tudíž mít na zřeteli při hodnocení provádění směrnice. Vzhledem k významnému technickému pokroku a přijetí nových závazků, například v oblasti protipěchotních min a kazetové munice, je třeba neustále aktualizovat Společný vojenský seznam Evropské unie.

Předložené pozměňovací návrhy jsou opodstatněné. Měli bychom se vyhnout opakování.

Tuto směrnici podporujeme.

Tobias Pflüger, jménem skupiny GUE/NGL. – (DE) Pane předsedající, hlavním cílem návrhu směrnice Komise je „hladké fungování vnitřního trhu“. Jeho záměrem je umožnit vývoz zbraní uvnitř EU, což má také samozřejmě vliv na vývoz zbraní mimo EU. To v podstatě znamená, že se zvýší vývoz zbraní a zpráva paní Rühleové nemění nic na základním směru, kterým se směrnice ubírá. Existují jisté pozitivní pozměňovací návrhy, které se týkají například vyloučení používání protipěchotních min a kazetové munice. V tomto případě jde – jak uvádí dokonce i tiskové prohlášení Evropského parlamentu – jednoznačně o posílení evropského zbrojního průmyslu proti vnější konkurenci. Vzhledem k tomu, že pouze šest států EU má velký vojensko-průmyslový komplex: Německo, Francie, Spojené království, Švédsko, Itálie a Španělsko, dochází k opětovnému posílení trendu oligopolizace zbrojního průmyslu EU. Jde především o to poskytnout těmto zemím podporu exportu. Vývoz zbraní uvnitř Společenství znamená rovněž vývoz zbraní do válčících zemí, jako v případě Spojeného království přítomného v Iráku a Německa v Afghánistánu.

Když se podíváme na body odůvodnění 24 směrnice, pak dokonce i kodex chování, který se nyní, a je to dobře, stal právně závazným, je ponechán na rozhodnutí členských států. Uvádí se v něm: „Rozhodnutí o povolení či zamítnutí vývozu je a mělo by zůstat v pravomoci každého členského státu, a proto by taková spolupráce měla vyplynout pouze z dobrovolné koordinace vývozních politik.“ Nepotřebujeme pomoc v rámci trhu se zbraněmi a vojenským materiálem, potřebujeme směrnici o odzbrojování a konverzi zbraní.

Nils Lundgren, jménem skupiny IND/DEM. – (SV) Pane předsedající, jsem velkým zastáncem myšlenky vnitřního trhu EU, avšak produkty pro obranné účely se od ostatního zboží a služeb liší. Pokud nějaká země vyváží produkty pro obranné účely, zaujímá tím určitý postoj k otázkám zahraniční a bezpečnostní politiky, a musí být schopna za to přijmout odpovědnost. Odůvodnění pro návrh Komise týkající se nového systému transferů produktů pro obranné účely jsou efektivita a bezpečnost dodávek a zpravodajka paní Rühleová v hlavních bodech Komisi podporuje. To je zcestný argument. Pokud bude Lisabonská smlouva prosazena evropskou vládou elitou navzdory pravidlům demokracie, což se zdá pravděpodobné, tento návrh, který právě projednáváme, bude představovat významný krok na cestě k vojenské unii. Nedovolme, aby k tomu došlo. Cestu vpřed v této oblasti představují mezivládní řešení, která jsou slučitelná s nezávislou zahraniční a bezpečnostní politikou členských států. Takováto řešení fungují. Severské země se v současnosti nacházejí v procesu zahájení jednání o těchto otázkách. Děkuji vám za příležitost hovořit.

Malcolm Harbour (PPE-DE). - Pane předsedající, jako koordinátor Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů, s radostí vítám tento návrh a děkuji Jacquesu Toubonovi a Heide Rühleové. Tito dva lidé, zejména Heide Rühleová jako vedoucí, zastupovali nesmírně dobře zájmy naší skupiny.

Jak mnoho z vás ví, jsem vášnivým zastáncem vnitřního trhu. Jsem však rovněž vášnivým zastáncem skutečnosti, že členské státy musí mít plnou kontrolu v oblasti obrany a získávání obranného materiálu podle vlastních národních zájmů. Přínos tohoto návrhu tkví v tom, že tyto dvě věci obratně spojuje. Děkuji paní zpravodajce a Komisi jako takové za přijetí pozměňovacích návrhů, které posílily skutečnost, že členské státy budou nadále mít plnou kontrolu nad podmínkami udělování vývozních licencí, nad dotyčným produktem, nad tím, jak je produkt používán a kam směřuje.

Na druhou stranu, jako nadšenec pro vnitřní trh, a zejména osoba zastupující oblast s mnoha malými výrobními podniky, které jsou velmi aktivní v odvětví obrany – Británie má největší odvětví výroby produktů pro obranné účely v Evropské unii – musím říct, že tento návrh bude značným přínosem pro společnosti pracující na plnění velkých, komplexních zakázek v oblasti obrany. Nebude zapotřebí oné byrokracie, na kterou Komise zcela oprávněně poukázala. Podle jejích statistik, které jste už slyšeli, se v současnosti vydává ročně okolo 11 000 licencí a od roku 2003 nebyla žádná zamítnuta. Prakticky má to, co děláme, za cíl zjednodušit proces, abychom mohli skutečně řešit řádnou kontrolu namísto toho, abychom vydávali papíry, které pro dotyčné malé a střední podniky nepředstavují žádnou změnu. Takže v době, kdy jsme schválili také iniciativu na podporu malých a středních podniků „Small Business Act“, se chystáme učinit pokrok v rámci jednotného trhu a zlepšit průmyslovou základnu.

Toto je velmi přínosný návrh a jsem si jist, že ho Parlament zítra podpoří.

Jan Cremers (PSE). – (NL) Pane předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, také já bych rád poděkoval zpravodajce paní Rühleové. Pro Skupinu sociálních demokratů v Evropském parlamentu bylo při jednání prvořadé, aby směrnice nejen vytvořila rovnější podmínky v rámci průmyslu, ale také aby zajišťovala větší transparentnost, kontrolu a řádné dodržování.

A co víc, pro mou skupinu má klíčový význam to, že při zjednodušování podmínek pro transfery produktů pro obranné účely uvnitř Společenství by měly být řádně zváženy důsledky, které toto může mít pro třetí země, v tomto případě s ohledem na možnou přepravu zbraní do rozvojových zemí.

Z tohoto důvodu jsme během jednání o novém režimu udělování licencí na produkty pro obranné účely argumentovali ve prospěch zlepšení kontrol na vnějších hranicích EU a systému, který by v žádném případě nemohl stát v cestě spolupráce členských států v rámci kodexu chování o vývozu zbraní.

V průběhu jednání Rada sdílela přání Parlamentu, aby bylo jasné, kdo kupuje a prodává produkty pro obranné účely a jaká pravidla a podmínky by produkty měly splňovat, a aby byly uplatňovány jednoznačné sankce, pokud společnosti nejsou schopny dodržovat dohody, včetně zákazu činnosti na trhu.

Během předchozí rozpravy na plenárním zasedání v Bruselu jsem prosazoval změnu dobrovolného kodexu chování na právně závazný dokument. Potěšilo mě, když jsem minulý týden zjistil, že Rada rozhodla ve prospěch této věci spolu s přísnějšími pravidly pro vývoz součástí zbraní. Při tomto tempu bude Evropa brzy moci jít příkladem, co se týče tranzitu produktů pro obranné účely, což je zoufale zapotřebí.

Charlotte Cederschiöld (PPE-DE). – (SV) Zlepšením trhu, k němuž tato směrnice povede, podporujeme možnosti zbrojního průmyslu na evropském trhu. Předchozí licenční režimy jsou, jak jsme slyšeli, složité a představují z administrativního hlediska zátěž a také ztěžují rozlišení mezi spolehlivými partnery pro spolupráci v našich sousedních zemích a novými aktéry z třetích zemí. To se nyní v důsledku odstraňování překážek transferů a harmonizace a zjednodušení pravidel mění, což samozřejmě přinese užitek zemím, které jsou na trhu tahouny.

Má země má vysoce konkurenceschopný obranný průmysl a v mezinárodním kontextu máme značnou důvěryhodnost s ohledem na mírové operace a snahy o podporu demokracie. Z tohoto důvodu je pro nás Švédsko, pro mě i pro naši vládu, nesmírně důležité abychom si udrželi stoprocentní kontrolu nad švédským vývozem do třetích zemí. Za žádných okolností nemůžeme přijmout situaci, kdy země s tolerančnějším přístupem vůči nedemokratickým a agresivním zemím nakupují zbraně ze Švédska, aby je vyvážely dále, mimo kontrolu Švédska.

Chceme záruky, že se produkty pro obranné účely, které prodáváme, nedostanou do nesprávných rukou, což zajistí zavedení takzvaných osvědčení pro koncové uživatele. Z tohoto důvodu s velkou důvěrou podporuji kompromis předložený na plenárním zasedání a ráda bych poděkovala všem zúčastněným za vynikající práci.

Barbara Weiler (PSE). – (DE) Pane předsedající, dámy a pánové, velmi si cením úsilí paní Rühleové, stále však mám jisté obavy ohledně obsahové i procesní stránky věci.

Společný trh s produkty pro obranné účely a podpora konkurenceschopnosti nejsou cíli samy o sobě. My ve Skupině sociálních demokratů v Evropském parlamentu nechceme opětovnou militarizaci Evropské unie: Snažíme se prostřednictvím těchto právních předpisů dosáhnout něčeho jiného. Chceme větší transparentnost a té se nám také dostává. Chceme účinnější spolupráci mezi členskými státy, která povede rovněž ke snížení nákladů v rámci vnitrostátních rozpočtů na obranu. A neměli bychom podceňovat – obrácím se zejména k jedné straně Parlamentu – to, že tato závazná pravidla především pomohou předcházet korupci. Všichni víme, jak je toto odvětví náchylné ke korupci.

Dalším pozitivním výsledkem jednání bylo to, že nejsou porušována přísná vývozní omezení některých zemí, jakými jsou Švédsko a Německo.

Stále tu však jsou dvě hořké pilulky: Můj návrh, že by demokratická kontrola měla být poprvé prováděna prostřednictvím monitorování parlamenty, byl bohužel zamítnut Výborem pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů; a druhým důvodem zklamání je to, že jsme nemohli tento návrh opětovně předložit, protože jsme neměli řádnou parlamentní rozpravu. Nejednáme o teniskách, ale o nebezpečném, rizikovém zboží, a já se tudíž domnívám, že neformální dialogy – jak jsou neškodně nazývány, ať už se vztahují k otázkám balíčku opatření proti změně klimatu, nebo k hračkám a jiným právním předpisům – na půdě moderního parlamentu nepatří.

Marian Złotea (PPE-DE). – (RO) Nejprve bych rád poděkoval zpravodajce paní Rühleové a stínovému zpravodaji ze Skupiny Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) a Evropských demokratů panu Toubonovi za skvělou práci, kterou odvedli, s ohledem na technickou povahu této zprávy.

Pane předsedající, v současnosti máme 27 vnitrostátních trhů s obranným materiálem; jinými slovy, jsme konfrontováni s neefektivním užíváním zdrojů. Hlasování pro tento návrh směrnice může představovat významný krok pro členské státy, co se týče aspektů spojených s obranou. Vedlo by to k zavádění nového režimu standardizovaných licencí pro produkty pro obranné účely.

Členské státy se musí rozhodnout stanovit podmínky pro každý typ licence, včetně typů produktů, které mu podléhají, s ohledem na společnosti, které licence používají. Pokud si společnost přeje zakoupit produkt na základě licence vydané v jiném členském státě, je třeba, aby daný produkt získal licenci od členského státu dané společnosti. Vytváření různých typů licencí pro transfery produktů a služeb pro obranné účely uvnitř EU by zmenšilo překážky, které v současnosti brání volnému pohybu a výměně produktů pro obranné účely v rámci vnitřního trhu, a hospodářská soutěž by se stala transparentnější.

Provádění těchto opatření je pouze jedna část rozsáhlé iniciativy, která má za cíl zvýšit a zlepšit frekvenci, s níž budou prováděny projekty veřejných zakázek v oblasti bezpečnosti a obrany, pochopitelně v souladu s mezinárodními úmluvami.

Rád bych na závěr vyjádřil svou důvěru v to, že kompromisní pozměňovací návrhy, kterých bylo dosaženo v návaznosti na jednání, budou výborným prostředkem, který bude pro všechny užitečný. Děkuji vám.

Geoffrey Van Orden (PPE-DE). - Pane předsedající, zatímco můžeme vítat řadu prvků efektivního jednotného trhu, obrana a tedy i obranný průmysl jsou velmi zvláštní případ: Mají jedinečný národní strategický význam.

Jak už uvedli jiní, šest z 27 zemí EU vydá více než 80 % z celkových nákladů na obranu a 98 % nákladů na výzkum a vývoj. Těchto šest zemí už vypracovává společné licenční režimy na základě dobrovolného rámce. Musím se tudíž ptát, proč se Komise domnívá, že je důležité mít směrnici takového povahy.

Musím připustit, že se to zdá neškodné. Pokud vím, nevytváří se tak pravomoci Společenství v rámci trhu s obranným vybavením. Zájmovým skupinám z oblasti obranného průmyslu, které jsem konzultoval, to podle všeho nevadí, ale paní Rühleová si myslí, že jde jen o sankce a vývozní kontroly a komisař Verheugen tento postoj podpořil. Pan Toubon zdůrazňuje, že se na vývoz text nevztahuje.

Všiml jsem si, že Komise bude pověřena hodnocením provádění směrnice a bude posuzovat její vliv na rozvoj evropského trhu s obranným materiálem a evropskou obrannou technologickou a průmyslovou základnu. Bylo by mimořádné, pokud by Komise věnovala tolik času takovémuto projektu, kdyby měl za cíl pouhé zjednodušení pravidel a postupů.

Zdá se mi zvláštní, že zatímco Spojené království disponuje největším obranným průmyslem ze všech zemí EU, obsah této směrnice pro něj představuje jen nepatrný přínos. V podstatě povede k nárůstu byrokracie a bude třeba zavést nový koncept certifikovaných společností. Nejsem si jistý, zda to, že je určitá směrnice jen poměrně neškodná, je pro ni dostatečným odůvodněním.

Jistě je to krok na cestě k většímu podílu EU na obraně. Měli bychom mít záruku, že komerční a průmyslové zisky jsou natolik důležité, aby takovéto právní předpisy měly opodstatnění a aby neexistovaly žádné další skryté překážky pro obchod s obranným materiálem se zeměmi mimo EU, zatímco se ruší překážky obchodu uvnitř Společenství. Rád bych v tomto bodě získal záruky ze strany Rady a Komise.

Ioan Mircea Pașcu (PSE). - Pane předsedající, rád bych vyzvedl tuto směrnici jako významný krok ke zmírnění byrokracie vnitrostátních režimů upravujících transfery produktů pro obranné účely v rámci Společenství.

Oceňuji to, že směrnice dosáhne svého cíle, zmenšení nejasností týkajících se oběhu tohoto typu produktů v rámci Společenství, přičemž budou zachovány vnitrostátní rozhodovací pravomoci.

Směrnice rovněž pomůže dosáhnout, i když nepřímo, sjednocení a standardizace velmi rozmanitého trhu, čímž nakonec pomáhá integraci v oblasti obrany, bezpečnosti a zahraniční politiky v rámci Unie. Problémem bude její praktické uplatňování. To znamená, že nyní zavedené standardy by neměly být rušeny prostřednictvím výjimek, čemuž se naopak není možné zcela vyhnout vzhledem k citlivé povaze věci.

Závěrem uvádím, že daná směrnice, či spíše její budoucí zlepšení, bude rovněž užitečná pro určení mezi další integrace v oblasti obrany a bezpečnosti, která bude pro členské státy v daném časovém okamžiku přijatelná.

Bogusław Liberadzki (PSE). – (PL) Pane předsedající, nesouhlasím s přístupem prezentovaným panem Van Ordenem a chtěl bych vysvětlit proč. Zvažujeme regulaci určitého hospodářského odvětví, harmonizaci, zjednodušení procesů, soudržná pravidla pro podniky a také pravidla postupu pro vnější trhy. Toto je tudíž důležitá oblast, i co se týče hospodářství jednotlivých členských států. Poskytnutí větší svobody dává zemím větší možnost zneužívat tyto potenciální možnosti. Navíc je všechno toto důležité také v souvislosti s naším

postavením na mezinárodních trzích. Rád bych zdůraznil, že Evropský parlament, jehož členy jsme, ani samotná Evropská unie nejsou lhostejní vůči všeobecné situaci ve světě a jeho jednotlivých regionech. Neopomíjíme ani otázky míru a konfliktu.

Günter Verheugen, *místopředseda Komise*. – (DE) Pane předsedající, dámy a pánové, chtěl bych učinit dvě krátké poznámky.

Otázky vyvstávající v souvislosti s kontrolou vývozu zbraní do zemí mimo Evropskou unii, odzbrojením a kontrolou zbrojení všeobecně nelze řešit směrnicí o vnitřním trhu. Bylo by možné je řešit pouze, pokud bychom v Evropské unii neměli jen společnou zahraniční a bezpečnostní politiku, ale kdyby tato oblast skutečně spadala do pravomocí Společenství – což nepatří. Z tohoto důvodu se musíme držet toho, co je proveditelné, k čemuž se vztahuje má druhá poznámka.

Dokud v členských státech Evropské unie považujeme ozbrojené síly za nezbytné a dokud věříme, že svou bezpečnost můžeme zajistit jen udržováním – nebo bychom měli říci spíše mimo jiné udržováním – ozbrojených sil, evropské daňové poplatníky budou mít právo očekávat, že za své peníze budou dostávat co nejefektivnější služby. Evropský trh s produkty pro obranné účely je prostě neefektivní: vynakládá neuvěřitelné sumy peněz, které by bylo možné využít lépe, na nákup modernějších, zbraní vyšší úrovně, které by byly pro ozbrojené síly lepší, a které by se mohly lépe využít ke zlepšení evropské bezpečnosti. Pokud se zeptáte sami sebe, jak je možné, že výdaje na evropskou obranu se celkově rovnají téměř 40 % rozpočtu na obranu Spojených států, a přesto je efektivita a výkonnost evropských ozbrojených sil nižší než 10 %, pak vám bude jasné, v čem je problém. Problém je mimo jiné ve skutečnosti, že máme zbytečně komplexní a nákladný licenční systém v oblasti trhu se zbraněmi uvnitř Společenství.

Pokud jednoduše zrušíme licence, které v současnosti stále ještě máme, budeme schopni ušetřit 450 milionů eur za rok, jen díky tomuto jedinému kroku. Pro členský stát, o němž mluvil pan Van Orden a který by v budoucnu mohl utratit významnou část úspor na vlastní rozpočet na obranu, to byl každopádně dostatečný důvod, proč návrh Komise podporovat. Musíme poukázat na lepší výkon evropského trhu s produkty pro obranné účely, jinými slovy na větší účinnost naší obrany a bezpečnosti – protože právě o to ve skutečnosti jde – a na snížení naší závislosti na zbraních z mimoevropských zemí. K této směrnici existuje paralelní směrnice, jmenovitě směrnice o zadávání zakázek v oblasti obrany, která teprve bude projednávána v Parlamentu. Komise záměrně předložila tyto dvě směrnice jako balíček, protože tato dvě opatření budou plně účinná, jen pokud bude přijata druhá část. Rád bych vás tedy na závěr požádal o to, abyste přijali nejen tento návrh, ale také chystaný návrh o evropských veřejných zakázkách v oblasti obrany.

Heide Rühle, *zpravodajka*. – (DE) Pane předsedající, i já bych ráda znovu zdůraznila, že je to směrnice o vnitřním trhu a nikoli směrnice o zahraniční politice: Domnívám se, že to je velmi důležitý bod. V oblasti zahraniční politiky bychom prostě neměli možnost směrnicí přijmout: V takovýchto záležitostech je Parlament pouze konzultován a nemůže se podílet na spolurozhodování. Co se týče směrnice opírající se o vnitřní trh, máme plné spolurozhodovací pravomoci, a jsme tudíž schopni vnést transparentnost do odvětví, v němž bylo předtím až příliš mnoho nesrovnalostí.

Chtěla bych jen reagovat na slova pana Pflügera, který zmiňoval hrozbu oligopolizace: Jaká je situace v tuto chvíli? Máme Mezinárodní organizaci práce, v rámci níž už větší státy spolupracují a zjednodušily přepravu mezi svými územími. My nyní otevíráme celý vnitřní trh na základě transparentních pravidel, se závazky vůči členským státům a podnikům, čímž v podstatě bojujeme proti oligopolizaci. Váš argument tedy neobstojí.

Abych zodpověděla také druhou otázku, jmenovitě, co děláme pro zajištění toho, aby tato směrnice byla prováděna, jinými slovy prosazována, a co uděláme v otázce odchylek: S ohledem na provádění bude Komise podávat Parlamentu pravidelné zprávy, protože je nám všem jasné, že v tomto případě vstupujeme do neznámých vod a tento krok musí být rovněž podporován pravidelnými kontrolami a vytvářením důvěry mezi členskými státy.

To vše je ve směrnici stanoveno. Co se týče změn, trváme jako výbor – a já se domnívám, že to je velmi důležité – na tom, aby bylo možné zavést změny pouze se souhlasem Komise a Parlamentu, takže výjimky budou existovat, jen když je odsouhlasí Parlament. Tím získáme regulativní postup s kontrolami a já si myslím, že i toto je důležitý krok vpřed, protože přesně toto chceme dosáhnout: standardizace tohoto odvětví, jednoznačná, transparentní pravidla, srozumitelnost a lepší kontroly.

Podle mého toto všechno můžeme dosáhnout na základě vnitřního trhu a jiným způsobem jsme toho dosáhnout nemohli, což znamená, že vůbec nerozumím základní kritice pana Pflügera.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat v úterý 16. prosince 2008.

Písemná prohlášení (Článek 142)

Bogdan Golik (PSE), písemně. – (PL) Chtěl bych vyjádřit podporu návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o zjednodušení podmínek transferů produktů pro obranné účely uvnitř Společenství (KOM(2007)0765).

Je třeba připomenout, že členské státy EU důsledně vyloučily transfer produktů pro obranné účely z evropského integračního procesu na základě rozdílnosti vnitrostátních předpisů. Následně se trhy s obranným materiálem neotevřely, což mělo negativní dopad na všechny členské státy. Zintenzivnění procesu integrace a reformního procesu ve zbrojním odvětví ovšem také posiluje účinnost evropské bezpečnostní a obranné politiky.

Ustanovení směrnice o zjednodušení podmínek pro transfer produktů pro obranné účely budou mít pozitivní účinek, co se týče zvýšení transparentnosti postupů prostřednictvím zavedení jednotných a jednodušších zásad pro transfer produktů pro obranné účely v rámci Společenství. To bude znamenat větší bezpečnost a spolehlivost dodávek, vyšší konkurenceschopnost evropského obranného průmyslu a větší důvěru mezi členskými státy Evropské unie.

Přesvědčivá politika potřebuje náležité zdroje. Z finančního a operačního hlediska je žádoucí konsolidovat zásady transferu produktů pro obranné účely jako součást procesu zjednodušování podmínek a postupů pro udělování povolení. Podporuji návrh směrnice, která harmonizuje vnitrostátní ustanovení v této oblasti. Je to krok správným směrem. Tato směrnice pomůže otevřít trhy členských států, posílit obchodní vztahy mezi EU a třetími zeměmi a také umožní spolupráci malých a středních podniků v rámci vnitřního trhu Společenství.

Daniel Stroj (GUE/NGL), písemně. – Jedním z principiálních důvodů, pro které se velké množství občanů Evropské unie staví proti tzv. Lisabonské smlouvě, je zakotvení a s tím spojené posilování militarizace EU namísto toho, aby byla Unie utvářena jako projekt ryze mírový. Proti militarizaci EU rozhodně vystupuje především evropská levice. Zpráva o návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o zjednodušení podmínek transferu produktů pro obranné účely uvnitř Společenství (A6-0410/2008) je právě jedním z charakteristických příkladů militarizace EU. Pod zástěrkou uhlazených a zavádějících pojmů „obrné vybavení“ či „evropský obranný průmysl“ má dojít k radikálnímu zjednodušení a posílení obchodu se zbraněmi a zbrojní výroby v rámci Evropské unie, přičemž je tato skutečnost prezentována jako ekonomický prospěch pro malé a střední podniky. Taková argumentace je v tak závažné a citlivé problematice nepřijatelná. Militarizace EU včetně zbrojní výroby je cestou, jakou by se EU rozhodně ubírat neměla.

18. Schvalování typu motorových vozidel a motorů (rozprava)

Předsedající. – Dalším bodem je zpráva (A6-0329/2008) pana Grooteho jménem Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin o návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o schvalování typu motorových vozidel a motorů s ohledem na emise z těžkých nákladních vozidel (Euro VI) a o přístupu k informacím o opravách a údržbě vozidel (KOM(2007)0851 – C6-0007/2008 – 2007/0295(COD)).

Matthias Groote, zpravodaj. – (DE) Pane předsedající, pane komisaři Verheugene, dámy a pánové, nejdřív bych rád poděkoval stínovým zpravodajům za výbornou a konstruktivní spolupráci během legislativního procesu. Chtěl bych poděkovat francouzskému předsednictví za to, že nyní můžeme uzavřít tento legislativní postup kompromisem díky významnému přispění předsednictví.

Evropský parlament bude zítra hlasovat o kompromisním balíčku k emisním normám pro těžká nákladní vozidla Euro 6. Nové emisní normy pro těžká nákladní vozidla se vztahují na snížení množství znečišťujících látek, nikoli skleníkových plynů. Tyto dva pojmy někdy bývají zaměňovány.

Euro 6 je důležitým nástrojem pro zlepšení kvality ovzduší v Evropě. Euro 6 snižuje především množství jemných částic a oxidů dusíku: samotné jemné částice jsou odpovědné za více než 348 000 předčasných úmrtí v Evropě, což je důvod, proč jsem v tomto případě možná trochu doufal v ambicióznější omezení. Technické studie toto podporují. Nicméně zítřejší hlasování a celý balíček představují, jak jsem řekl, kvalitní kompromis. Ve srovnání se stávající emisní normou 6, která se používá od 1. října 2008, dosáhneme u

samotných jemných částic snížení o 66 % a o více než 80 % v případě oxidů dusíku. Oxidy dusíku jsou obzvláště nebezpečné pro děti a starší lidi, protože vedou k tvorbě ozonu nízko nad zemí.

Rád bych také této příležitosti využil ke zmínce o datu zavedení. Dokázali jsme posunout datum zavedení dopředu, tak abychom k normě Euro 6 dospěli dříve, čímž se zlepší kvalita ovzduší. Celkově jsme dosáhli uspokojivý kompromis; tento nástroj nepochybně zlepší jak kvalitu ovzduší, tak kvalitu života.

Téměř přesně před dvěma roky jsme zde v Parlamentu vedli rozpravu o emisních limitech Euro 5 a Euro 6 pro osobní automobily a přijali jsme je. Při přípravě návrhu prováděcích opatření se ukázalo, že v této souvislosti dochází ke zdržením. Musím opět naléhavě požádat o to, aby se totéž nestalo při tomto legislativním postupu – výrobci musí mít k dispozici veškeré informace včas. Proto mě těší, že nyní Komise jistě učiní prohlášení, podle nějž můžeme počítat s prováděcími opatřeními nejpozději koncem března 2010, přesněji 1. dubna.

Na posledním plenárním zasedání jsme s panem Verheugenem diskutovali o krizi v automobilovém průmyslu. Všimli jsme si přitom, že došlo k drastickému snížení počtu jednotek prodaných v odvětví užitkových vozidel, a mě tudíž těší, že jsme dokázali prostřednictvím právních předpisů, které nyní máme před sebou, vytvořit nástroj, který členským státům umožní poskytovat daňové pobídky pro brzké zavedení emisní normy Euro 6. To nepochybně posílí hospodářství a také to pomůže zlepšit kvalitu ovzduší, kvalitu života a zdraví nás všech.

Znovu bych rád poděkoval všem zúčastněným a těším se na rozpravu, která bude jistě zajímavá.

Günter Verheugen, místopředseda Komise. – (DE) Pane předsedající, dámy a pánové, dovoluji mi, abych nejprve srdečně poděkoval zpravodaji panu Grootemu za obětavou spolupráci v souvislosti s tímto návrhem.

Řešíme důležité nařízení, které představuje rozhodující krok pro zavedení všeobecně harmonizovaných ustanovení vztahujících se na emise znečišťujících látek z těžkých nákladních vozidel a autobusů. Chtěl bych hovořit o něčem, co zmínil pan Groote, jmenovitě o tom, že tak činíme na pozadí nanejvýš kritického propadu trhu s užitkovými vozidly v Evropské unii, protože trh s užitkovými vozidly je zasažen daleko více, než je tomu v případě osobních vozidel. Veřejnost tuto skutečnost pociťuje v menší míře, neboť většina občanů těžká nákladní vozidla nekupuje. Nicméně to má rozsáhlé hospodářské následky a tato situace je pro Komisi zdrojem velkého znepokojení. V tomto světle je také důležité poskytnout výrobcům právní jistotu a jednoznačný právní rámec, aby věděli, co se od nich očekává. To je důvod, proč o normě Euro VI rozhodujeme už nyní, v době, kdy norma Euro V prakticky právě vstoupila v platnost.

Tento návrh normy Euro VI byl vypracován společně s programem Čistý vzduch pro Evropu neboli CAFE a tématickou strategií o znečišťování ovzduší. V souvislosti s touto strategií je zapotřebí další snižování emisí znečišťujících látek v oblasti silniční dopravy všeobecně a v dalších oblastech, aby EU dosáhla svých cílů ve zlepšení kvality vzduchu. Chceme udržet škodlivé vlivy na zdraví občanů na co nejnížší úrovni a obecně lépe chránit životní prostředí.

Limitní hodnoty v rámci norem Euro VI, které představují část této celkové strategie, opět významně snižují emise sazí a oxidů dusíku ve srovnání s fází Euro V, která vstoupila v platnost 1. října letošního roku. Naprostá novinka je zavedení limitní hodnoty pro množství vypouštěných částic, čímž se monitoruje velmi jemná složka vypouštěná motorem. Kromě toho se zavádí další ustanovení týkající se monitorování emisí z těžkých užitkových vozidel ve skutečných provozních podmínkách a o přístupu k informacím o opravách a údržbě. To odpovídá ustanovením, která jsme již zavedli v rámci předpisů týkajících se lehkých užitkových vozidel.

Přijetí tohoto návrhu je rovněž významné, protože povede k realizaci několika důležitých doporučení z procesu CARS 21. Především „zdokonalení tvorby právních předpisů“. Návrh zohledňuje postoje dotčených stran, jak bylo zjištěno při veřejné konzultaci na internetu. Technická ustanovení navíc vycházejí z analýzy nákladů a přínosů na základě řádně provedeného posouzení dopadu. Dále dojde ke značnému zjednodušení rozhodného práva. Jakmile se návrh bude vztahovat na všechna nová vozidla, bude zrušeno šest předchozích právních aktů bude zrušeno. Za třetí, globální harmonizace. Bude zavedena nová metodika testování a měření, kterou vypracovala Evropská hospodářská komise OSN v Ženevě, zatímco limitní hodnoty pro částice a oxidy dusíku nyní budou stejné jako ty, které platí ve Spojených státech.

Úzká spolupráce mezi Parlamentem, Radou a Komisí byla zásadním faktorem pro úspěch vyjednávacího procesu a fungovala neobyčejně dobře. V tomto ohledu jsem obzvláště vděčný panu zpravodaji. Komise s radostí schvaluje všechny jím předložené kompromisní pozměňovací návrhy. S potěšením rovněž vydávám prohlášení, které pan zpravodaj požadoval, a v podstatě mu dokonce vyjdu vstříc trochu nad rámec jeho požadavků.

Günter Verheugen, *místopředseda Komise*. – „Komise prohlašuje, že technická opatření pro provádění nařízení Evropského parlamentu a Rady o schvalování typu motorových vozidel a motorů vzhledem k emisím z těžkých nákladních vozidel (Euro VI) a o přístupu k informacím o opravách a údržbě vozidel budou předána Evropskému parlamentu a Radě v rámci regulativního postupu s kontrolou do 31. prosince 2009.“

Anja Weisgerber, *navrhovatelka stanoviska Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů*. – (DE) Pane předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, nejprve bych chtěla co nejsrdečněji poděkovat zpravodaji panu Grootemu a stínovým zpravodajům za konstruktivní spolupráci. Jejich pomoc umožnila dosažení dohody o této velmi technické problematice hned při prvním čtení.

Jako stínová zpravodajka Skupiny Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) a Evropských demokratů si velmi dobře pamatuji naše hlasování o přezkumu směrnice o jemných částicích. Tehdy jsem byla stínovou zpravodajkou. Při té příležitosti jsme dokázali přesvědčit Komisi, aby podepsala prohlášení, v němž se zavázala navrhnout opatření pro boj proti jemným částicím v okamžiku, kdy dojde k jejich tvorbě. Nové nařízení Euro VI pro těžká nákladní vozidla a autobusy je jedním z opatření, která jsme požadovali. Nařízení bojuje proti jemným částicím, jakmile dojde k jejich vypuštění – u zdroje neboli tam, kde jsou tyto částice skutečně produkovány. Nová norma Euro VI tudíž sníží emise jemných částic u těžkých nákladních vozidel s naftovým pohonem a u autobusů o 66 % v porovnání s normou Euro V, zatímco u vozidel s benzínovým motorem dojde ke snížení emisí dusíku (NO_x) o dalších 80 %.

Aby bylo možné skutečně splnit tyto nové, ambiciózní emisní normy, je třeba v počáteční fázi zveřejnit prováděcí opatření, která detailně stanovují přesné technické parametry. Z tohoto důvodu mě také samozřejmě těší prohlášení, která právě učinil pan komisař Verheugen, v nichž se zavazuje, že velmi rychle předloží prováděcí opatření Parlamentu a Radě – rychleji než bylo původně plánováno.

Bod týkající se přístupu k informacím o opravách a údržbě vozidla pro nezávislé hospodářské subjekty je podle mě také důležitý. Nezávislé hospodářské subjekty jsou nezávislé dílny, motoristické organizace a záchranné služby v případech nehody. Pokud chceme zajistit fungující soutěž v oblasti oprav, musíme zaručit dostupnost informací a v tomto nařízení se nám to podařilo dosáhnout. Je to přínos v oblasti konkurenceschopnosti, ceny oprav, bezpečného provozu, a pro spotřebitele.

Johannes Blokland, *navrhovatel stanoviska Výboru pro dopravu a cestovní ruch*. – (NL) Pane předsedající, počátkem tohoto roku jsem formuloval postoj k normě Euro 6 jménem Výboru pro dopravu a cestovní ruch. Přeprava zboží prostřednictvím těžkých nákladních vozidel je odvětví, které bylo během posledních let nuceno několikrát snižovat emise škodlivých látek, včetně oxidu dusíku a jemných částic. Stanovení normy Euro 6 oprávněně klade dodatečné požadavky na motory.

Jako takové toto nařízení významně přispívá ke zlepšení kvality vzduchu a tím i ke zlepšení veřejného zdraví. Je nesmírně důležité, aby tyto nové emisní požadavky vstoupily v platnost co nejdříve. Není třeba říkat, že průmysl bude potřebovat čas k tomu, aby se přizpůsobil. Měli bychom mu potřebný čas poskytnout.

Během parlamentní diskuse o této problematice jsem zažil něco výjimečného. Výbor pro dopravu a cestovní ruch hlasoval s větším ohledem na životní prostředí než Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin, například v oblasti sběru dat. Naštěstí jednání nakonec vedla k tomu, že tento právní předpis vstoupí brzy v platnost.

Chtěl bych poděkovat panu Grootemu za úsilí o dosažení tohoto výsledku a panu komisaři za prohlášení.

Richard Seeber, *jménem skupiny PPE-DE*. – (DE) Pane předsedající, také bych chtěl poblahopřát kolegovi, panu Grootemu, k jeho zprávě. Jeho přístup při práci na ní byl velmi založen na spolupráci. Celkově vzato nesmí být ochrana životního prostředí obětována na oltář hospodářské krize, a je dobře, že před sebou máme zprávu, která ve velké míře ukazuje do budoucna a obsahuje velice ambiciózní cíle – např. snížení o 66 % v případě PM₁₀ a o 80 % v případě NO_x.

Chtěl bych také Parlamentu připomenout, že se silniční doprava všeobecně stává v Evropě problémem. Je to odvětví, které se neustále a nejrychleji rozrůstá. Stačí si vzpomenout na problémy s CO₂. Zítřka budeme mít možnost o tomto tématu diskutovat obšírněji. Víme, že všechny druhy dopravy nabývají na objemu a jsem přesvědčen, že nyní skutečně nadešel čas, aby Komise nejen stanovila důsledné ambiciózní plány v jednotlivých dokumentacích v této oblasti, ale aby také řešila obecnou otázku dopravy v moderním světě.

I když máme nyní mít k dispozici čistá těžká nákladní vozidla, která bezpečně zvládají produkovat menší množství emisí než v minulosti, stále prostě existují inherentní omezení v rámci infrastruktury. Podívejte se

na naše dálnice! V mnoha členských státech jsou tak přetížené, že v budoucnosti i ta nejčistší těžká nákladní vozidla podle normy Euro VI už nebudou moci projíždět, a to i když nepočítáme vysoký počet osobních vozidel, v nichž občané sedí v dopravních zácpách.

Z tohoto důvodu musíme myslet v širším kontextu a domnívám se také, že doprava všeobecně potřebuje zásadní a důkladnou reformu. Tato zpráva je pro mě pozitivní především v tom, že má ambiciózní cíle a, za druhé, že Komise má zavést realistické metody měření. U nás v Tyrolsku jsme zjistili, že stávající metody měření v podstatě selhávají a že v praxi byl rozdíl mezi těžkými nákladními vozidly podle normy Euro 0 a Euro III nebo Euro IV opravdu malý.

Rovněž považuji za pozitivní, že se také všeobecně zaručí přístup k informacím o opravách. Jsem přesvědčen, že zejména pro občany je to důležitý argument proto, aby souhlasili s touto dokumentací, neboť bude znamenat, že všichni občané pak budou mít možnost si svobodně zvolit servisní dílny.

Silvia-Adriana Țicău, jménem skupiny PSE. – (RO) Chtěla bych poblahopřát zpravodaji panu Grootemu. Komise navrhla snížení emisí částic o 60 % a snížení oxidů dusíku o 80 % u vznětových motorů. Abychom toho dosáhli, musíme zavést dieselové filtry nebo recyklovat výfukové plyny a zavést zařízení pro selektivní katalytickou redukci.

Návrh Komise se rovněž vztahuje na zážehové motory a uvádí požadavky na zavedení společné metodologie testování a měření emisí a palubních diagnostických systémů harmonizovaných na globální úrovni. Tyto systémy jsou důležité pro kontrolu emisí během provozu vozidel. Včasné stanovení hodnoty emisních limitů pro oxidy dusíku poskytuje výrobcům automobilů záruku dlouhodobého plánování na evropské úrovni.

Vítám skutečnost, že členské státy budou mít příležitost poskytnout finanční pobídky pro nová vozidla uváděná na trh, která budou splňovat ustanovení tohoto nařízení. Zejména s ohledem na změnu klimatu a hospodářskou krizi podpoří poskytnutí těchto pobídek výrobu energeticky účinnějších a zelenějších aut. Děkuji vám.

Holger Krahmer, jménem skupiny ALDE. – (DE) Pane předsedající, pokud zítra přijmeme Euro VI pro těžká nákladní vozidla, učiníme tak v návaznosti na velmi dobrou tradici. Není tomu dlouho, co jsme během tohoto funkčního období odhlasovali normy Euro 5 a Euro 6 také pro osobní vozidla, pokračujeme tedy v úspěšné sérii norem týkajících se výfukových plynů vozidel – v dnešním případě těžkých nákladních vozidel – v Evropě. Rád bych v tomto bodě vyjádřil zvláštní díky zpravodaji panu Grootemu, s nímž jsem mohl opět úspěšně spolupracovat. Znovu předkládáme právní předpis k prvnímu čtení společně, čímž zajišťujeme jistotu plánování pro průmysl a samozřejmě kvalitní ochranu životního prostředí.

Dohoda s Radou a Komisí vedla k realizovatelnému právnímu předpisu. Hodnoty pro škodlivé látky u výfukových plynů těžkých užitkových vozidel se ambiciózním způsobem posunují a časový plán zpřísňuje. Nové limitní hodnoty vstoupí v platnost dříve, než Komise původně navrhovala. Tím pozitivně přispíváme k ochraně prostředí a zdraví evropských občanů, aniž bychom nadměrně zatěžovali výrobce. Vstup tohoto nařízení v platnost se v porovnání s návrhem Komise posouvá téměř o rok dopředu, přitom jsou však na straně výrobců zohledňovány životní cykly produktů a plánovací termíny.

Vítám skutečnost, že se Komise poučila z minulých omylů a přijala lhůtu pro projednávání ve výborech a pro předložení prováděcích opatření. Tímto způsobem, jak doufám, předejdeme takovému zpoždění, k němuž došlo při zavádění normy Euro 5 u osobních vozidel.

Čísla v návrhu na snížení emisí jsou působivá: snížení emisí sazí o 66 % a emisí oxidů dusíku o 80 %. Co se týče snížení emisí škodlivých látek, výrobci pracují na samé hranici technických možností. Ačkoli můžeme vždy dosáhnout maximálních realizovatelných zlepšení – a já pevně věřím v tvořivost a vynalézavost evropských výrobců v tomto ohledu – čím více se blížíme nulové úrovni, tím nákladnější se technologie stává. V tomto ohledu má čím dál větší význam obnova vozového parku na silnicích. Staré rachotiny znečišťující okolí, které řadu let nesplňují platné normy, musí ze silnic zmizet. To by zlepšilo bilanci emisí rychleji a snadněji než nákladná úprava motoru.

Leopold Józef Rutowicz, jménem skupiny UEN. – (PL) Pane předsedající, zpráva pana Grooteho o návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o schvalování typu motorových vozidel a motorů s cílem snížit emise u těžkých nákladních vozidel je velmi důležitá jak pro ochranu životního prostředí, tak pro zdraví občanů.

Obsahuje závazek snížit emise na úroveň blízkou normě Euro VI u již užívaných vozidel a motorů. To znamená, že servisní dílny potřebují přístup k technickým informacím a k předpisům týkajícím se vybavení

motoru. Dílny musí mít vybavení potřebné k posouzení fungování motoru za chodu. Provádění směrnice vyžaduje systém nezávislých kontrol, který by zajistil to, že vozidla budou upravena tak, aby splňovala přijaté požadavky. Vytvoření takového systému potřebuje čas a vyžaduje zdroje, které se při současné krizové situaci budou obtížně hledat.

Podporuji předložené pozměňovací návrhy ke stanovisku Komise. Rád bych poděkoval zpravodaji za veškerou práci, kterou tomuto dokumentu věnoval. Tuto zprávu podporujeme.

Urszula Krupa, jménem skupiny IND/DEM. – (PL) Pane předsedající, návrh nařízení o schvalování typu motorových vozidel a motorů s ohledem na emise z těžkých nákladních vozidel si klade za cíl vytvoření jednotného souhrnu zásad pro konstrukci motorů, čímž by se zajistila vysoká úroveň ochrany životního prostředí. Ve skutečnosti navrhované unijní normy také prostě přimějí malé a střední podniky vyrábějící motory opustit evropský trh. Navíc mají být nové motory poháněny alternativními palivy, a výrobci budou povinni příslušným způsobem přizpůsobit všechna vozidla prodaná a registrovaná v rámci daného trhu nebo na daný trh uvedená. Veškeré vybavení použité k měření emisí znečišťujících látek bude také třeba přizpůsobit. Pouze velcí dopravci a korporace budou schopni se vyrovnat s tak rozsáhlými požadavky v oblasti výzkumu a organizace.

Co se týče nových vozidel, která neodpovídají ustanovením tohoto nařízení, vnitrostátní orgány už od 1. října 2014 nebudou přijímat osvědčení o shodě. Co se týče Polska, je vysoce pravděpodobné, že řada dopravců a podniků vyrábějících motory, jako např. *Andoria*, jednoduše zanikne. Představa právních předpisů EU, které mají stejný účinek ve všech členských státech a slouží zájmům všech, se ukazuje jako klamná. Z likvidace slabších a chudších podniků budou nepochybně těžit velké korporace, a ty jsou zejména německé.

Už je zřejmé, že většina dokumentů v celém energeticko-klimatickém balíčku může skutečně zajistit soudržnost a hospodářský rozvoj ve shodě se zásadami udržitelného rozvoje v případě velkých a bohatých zemí a podniků. Polští vědci ovšem odhadují, že tento balíček bude stát přinejmenším 500 miliard zlotých. To povede k hospodářskému kolapsu a obrovskému zvýšení nákladů a cen potravin z důvodu nutnosti výměny dopravních vozidel. V důsledku toho dojde ke zchudnutí obyvatelstva.

Bogusław Liberadzki (PSE). – (PL) Pane předsedající, v tomto parlamentním období vydáváme další nařízení, které v podstatě uzavírá cyklus nařízení týkajících se dopravy a dopravních prostředků v souvislosti s jejich dopadem na životní prostředí a ochranu kvality vzduchu. Šlo o velký projekt, který tento dokument uzavírá.

Nazýváme věci pravým jménem. Evropa bere ochranu přírody a životního prostředí vážně, ale musí za to také platit. Součástí toho je samozřejmě značné hospodářské úsilí, ačkoli možná ne v takové míře, jak naznačila předchozí řečnice. Od majitelů vozidel se v současnosti určitě vyžaduje velké hospodářské úsilí, právě když odvětví dopravy prochází tak dramatickou finanční krizí. Řešením by mohlo být nakupování menšího počtu vozidel, to by ale mohlo znamenat, že budou v důsledku nižší poptávky poškozováni výrobci. Je zapotřebí finančních pobídek, pokud má naše nařízení dosáhnout svého cíle a posloužit svému záměru, tedy, aby bylo možné kupovat a prodávat vozidla nové generace. Považuji tuto otázku za zásadní prvek dokumentu, který máme před sebou.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Je zřejmé, že nejen osobní, ale i těžká nákladní vozidla musí být vybavena moderními systémy, které zaručí snižování emisí jak oxidu uhelnatého, tak snížení oxidu dusíku o těch 80 % a jemných částic až třeba o těch 60 %. Vzhledem k tomu, že obnova těchto vozů v Evropě trvá cca 10 let, apeluji tady na Komisi, aby navrhla předpisy, které umožní vybavit také starší vozidla modernějšími systémy pro kontrolu emisí. Jinak Euro VI nebude mít přílišný vliv na zlepšení kvality ovzduší.

Plně podporuji požadavek, aby se Komise zasadila za rozvoj mezinárodní, tedy nejen evropské, harmonizace právních předpisů pro motorová vozidla, a to nejen pro ta nákladní. Je to jednak kvůli kvalitě ovzduší na této planetě, ale také samozřejmě kvůli konkurenceschopnosti v Evropě. A z tohoto důvodu také upozorňuji na potřebu nebo na nutnost, abychom neměnili emisní normu dříve než po pěti letech.

Malcolm Harbour (PPE-DE). - Pane předsedající, chtěl bych poděkovat panu Grootemu, a zejména kolegyni paní Weisgerberové, která hrála roli zpravodajky pro stanovisko Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů.

Dnes večer nebyla zmíněna jedna věc, kterou bych chtěl rozhodně zařadit na program. Je jí skutečnost, že evropští výrobci mají na trhu s těžkými užitkovými vozidly dominantní postavení. Tento návrh je zcela nezbytný, neboť připravuje půdu pro globální normu týkající se emisí z motorů těžkých vozidel. To je

důležité, protože na rozdíl od automobilů se těžká nákladní vozidla vyrábějí v malých množstvích a jsou velmi složitá.

Výrobci působící na globálním trhu jsou schopni mobilizovat zdroje a využít pokrok k výrobě globálního motoru pro nákladní vozidla. Nedávno jsem jednu takovou společnost navštívil a mohu vám sdělit, že plánuje investovat 1 miliardu eur do globální rodiny motorů pro nákladní vozidla.

Je třeba, aby námi navrhované právní prostředí toto podporovalo, a rovněž chceme, aby Komise zajistila to, že se toto nařízení stane také globální právní úpravou, což je součástí balíčku, který je dnes na stole.

Matthias Groote, zpravodaj. – (DE) Pane předsedající, rád bych poděkoval kolegům poslancům za tuto zapálenou rozpravu. Zaprvé bych chtěl poděkovat Komisi zastoupené panem komisařem Verheugenem za to, že dnes v Parlamentu přečetla prohlášení o prováděcích opatřeních. Tato problematika nám skutečně často působila bolesti hlavy a byla předmětem jistých obav. Je dobře, že zde byla veřejně znovu prezentována.

Řada poslanců hovořila o tom, jak by environmentální normy mohly vést, nebo jak jistě povedou k vyššímu prodeji v tomto specifickém průmyslovém odvětví, které se momentálně nachází v krizi. Paní Krupaová nám sdělila, že nejen klimaticko-energetický balíček, ale také tyto právní předpisy vytlačí malovýrobce z trhu a zničí je. Já to tak nevidím vzhledem k tomu, že norma Euro a norma Euro pro výfukové plyny se osvědčily a technické inovace vždy poháněly trh a byly impulsem pro spotřebitele k nákupu nových vozidel.

Paní Roithová hovořila o dodatečném vybavování. Dodatečné vybavování je dobrá věc, která však k realizaci vyžaduje harmonizovaný postup, a já bych chtěl znovu Komisi vyzvat, aby to uskutečnila. Pokud vybavíme vozidla diesellovými částicovými filtry, budou v konečném důsledku produkovat více oxidu dusíku, a s ohledem na to potřebujeme pro procesy dostatečného vybavování rozumnou kombinaci těchto dvou faktorů a jednotné nařízení pro dodatečné vybavování.

V dalších letech bude velice důležité něco zahájit, tak abychom i v této oblasti měli k dispozici jednotnou normu, aby těmito technologiemi, které jsou obzvláště šetrné k životnímu prostředí, mohla být vybavena nejen nová vozidla, ale aby existoval jednotný, standardizovaný postup i pro ojetá motorová vozidla.

Znovu děkuji všem zúčastněným stranám a všem, kdo se zapojili do diskusí. Jen s vaší pomocí se nám s největší pravděpodobností zítra při prvním čtení podaří tento legislativní postup uzavřít a poskytnout tak průmyslu, ale také evropským občanům, jistotu k plánování a vědomí, co mohou očekávat. Za to vám ještě jednou ze srdce děkuji!

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat ve čtvrtek 16. prosince 2008.

19. Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond, Fond soudržnosti (projekty vytvářející příjmy) (rozprava)

Předsedající. – Dalším bodem je zpráva pana Arnaoutakise (A6-0477/2008) jménem Výboru pro regionální rozvoj k návrhu nařízení Rady (ES), kterým se mění nařízení (ES) 1083/2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti, pokud jde o některé projekty vytvářející příjmy (13874/2008 – C6-0387/2008 – 2008/0186(AVC)).

Stavros Arnaoutakis, zpravodaj. – (EL) Pane předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, nová pravidla finančního řízení v obecném nařízení (ES) č. 1083/2006 obsahují ustanovení týkající se finančních příspěvků z fondů a zejména projektů vytvářejících příjmy (článek 55), projektů, které vyžadují vzhledem k jasnému nebezpečí nadfinancování zvláštní přístup, aby byl zohledněn příjem při výpočtu maximální procentuální částky financování Společenství. Je tudíž třeba stanovit metodu výpočtu příjmu z takovýchto projektů. Během předchozího období v letech 2000 až 2006 byla tato zásada uplatněna v praxi prostřednictvím paušální metody. V průběhu nového programového období je podle návrhu Komise, který Rada přijala, při výpočtu finančního příspěvku Společenství u projektů vytvářejících příjmy uplatňován přesnější a přísnější postup. Tento nový přístup je založený na výpočtu maximálních způsobilých výdajů místo na paušálním snížení procenta spolufinancování. V článku 55 se pro období let 2007-2013 projektem vytvářejícím příjmy rozumí jakákoli operace zahrnující investici do infrastruktury, za jejíž používání se účtují poplatky hrazené přímo uživateli, nebo jakákoli operace zahrnující prodej nebo pronájem pozemků či budov nebo jakékoli jiné poskytování služeb za úplatu. Důležitý rozdíl v novém období tedy tkví v tom, že podle definice v odstavci [...] se ustanovení článku 55 vztahují na široké spektrum projektů, které jsou klasifikovány jako projekty

vytvářející příjmy, a nejen na projekty pro investování do infrastruktury, které vytvářejí velký čistý příjem, jak tomu bylo v období 2000-2006.

Podle výsledku neformálních konzultací členských států a Evropské komise jsou ustanovení článku 55 očividně nevhodná pro projekty spolufinancované Evropským sociálním fondem, který spíše než projekty v oblasti infrastruktury financuje zejména nehmotné operace. Totéž platí pro menší projekty spolufinancované Evropským fondem pro regionální rozvoj a Fondem soudržnosti. Pro tyto projekty představují kontrolní pravidla, která je třeba dodržovat, jak např. skutečnost, že příjem může být zohledňován tři roky po ukončení operačního programu, nadměrnou administrativní zátěž s ohledem na předpokládané částky a představují vážné nebezpečí během provádění programu. To je důvod, proč po konzultacích s členskými státy Komise cítila potřebu, aby byla schválena změna nařízení (ES) č. 1083/2006, která se vztahuje pouze k čl. 55 odst. 5, a to pouze k těmto dvěma bodům: Vynětí operací spolufinancovaných Evropským sociálním fondem z působnosti článku 55 a definice prahu stanoveného na 1 milion eur, pod nímž by byly projekty financovány Evropským fondem pro regionální rozvoj nebo Fondem soudržnosti vyňaty z ustanovení článku 55, pokud se týká kontrol a výpočtu maximálních způsobilých výdajů. Zbývající ustanovení článku 55 zůstávají beze změny.

Dále, vzhledem k tomu, že je důležité zabezpečit zavedení prováděcích pravidel pro společné projekty během programového období, začleňuje se doložka o zpětné platnosti, aby revidované ustanovení vstoupilo v platnost 1. srpna 2006. Tato technická změna zjednoduší, kde je to možné, řízení projektů vytvářejících příjmy tím, že omezí administrativní zátěž v souladu se zásadou proporcionality.

Vladimír Špidla, člen Komise. – (CS) Vážený pane předsedo, vážené dámy, vážení pánové, dne 15. listopadu Komise přijala návrh revize článku 55 obecného nařízení o strukturálních fondech, který se týká podmínek pro zohlednění projektů vytvářejících příjmy v rámci programu politiky soudržnosti. Důvodem změny bylo výhradně zjednodušení správních postupů. První operace v praxi uskutečněné v souladu s ustanovením článku 55 totiž odhalily závažné obtíže, pokud jde o účinné provádění. Tyto obtíže, o nichž informovaly členské státy, ozřejmily nedostatek úměrnosti při uplatňování postupů stanovení maximální způsobilé částky nazývaného „funding gap“ a při monitorování projektu.

Cílem změny dotčeného nařízení je vynětí všech operací spolufinancovaných Evropským sociálním fondem a rovněž projektů malého rozsahu, které vyžadují celkové náklady nižší než 1 milion eur, spolufinancovaných Evropským fondem pro regionální rozvoj a Fondem soudržnosti z uplatňování ustanovení článku 55. Volba hranice 1 milion eur vyplývá z předběžných realizovaných studií, aby obecná povaha článku 55 mohla být zachována.

Doufáme, že díky tomuto zjednodušení, které představuje jakousi doložku de minimis, budeme moci urychlit uplatňování finančních prostředků pro členské státy a jejich regiony, zejména pokud jde o nejvíce inovační operace v oblastech, jako je výzkum, podpora obnovitelných zdrojů energie atd.

Bylo nicméně důležité vyhnout se právní nejistotě, která by neúměrně prodloužila postup přijímání. Taková nejistota by mohla manažery projektů vést k přerušení provádění operačních programů, čemuž bylo nutné se vyhnout za každou cenu.

S ohledem na to se Komise rozhodla navrhnout pouze jednu změnu technické povahy. Tato volba vedla k úspěchu, neboť díky práci Rady a parlamentních výborů pro regionální rozvoj a zaměstnanost jsme dospěli ke konci procesu revize za pouhé 3 měsíce. Dovolte mi, abych jménem Komise upřímně poděkoval vašemu zpravodajovi panu Arnaoutakisovi. Díky naší plodné spolupráci vyjadřuji naději v souhlas Evropského parlamentu, který umožní uzavřít uvedenou revizi do konce roku a řídicím orgánům umožní pokračovat v jejich činnosti, což je silná stránka uvedeného zjednodušení.

Revize článku 55 rovněž prokázala kvalitu práce uskutečňované v součinnosti generálního ředitelství pro regionální politiku a generálního ředitelství pro zaměstnanost, která je přínosem pro politiku soudržnosti. Tato spolupráce nikdy neochabla. Důkazem toho je, že v rámci plánu evropské hospodářské obnovy jsme s paní komisařkou Hübnerovou spojili své úsilí k navržení tří nových podstatných změn nařízení o strukturálních fondech, o nichž rovněž povedete diskuzi.

Jan Olbrycht, jménem skupiny PPE-DE. – (PL) Pane předsedající, máme před sebou v podstatě velmi krátké a pregnantní nařízení, které je však velmi důležité. Jeho význam se vztahuje ke kontextu této změny.

Za prvé touto změnou evropské orgány ukazují, že jsou schopny flexibilně reagovat na problémy vyvstávající během provádění určité politiky. Ochota opravdu zjednodušit a usnadnit postupy pro příjemce naznačuje,

že Evropská komise společně s Evropským parlamentem a Radou je skutečně připravena přizpůsobit ustanovení převládajícím podmínkám.

Za druhé, toto nařízení je také významné, neboť zahrnuje změnu nařízení během programového období. To je obzvlášť důležité, protože nejde o poslední změnu, a bude velmi podstatné vést debaty o změně tohoto nařízení v kontextu přípravy pozměňovacího balíčku v souvislosti s krizí.

Za třetí, Evropská komise opakovaně čelila kritice za způsob, jakým kontroluje přidělování prostředků. Kritika Účetního dvora se týkala hlavně přílišné složitosti postupů.

Dnešní nařízení naznačuje, že je zapotřebí odvážného a rozhodného kroku ke zlepšení efektivity a abychom dokázali, že je možné rozdělovat evropské fondy rychlým, účinným a účelným způsobem.

Jean Marie Beaupuy, jménem skupiny ALDE. – (FR) Pane předsedající, pane komisaři, jak právě uvedl kolega pan Olbrycht, jde především o zjednodušení – v to aspoň doufáme. Určitě je to předvánoční atmosféra, co nás inspiruje k tomu, abychom učinili takovýto pokrok, abychom mohli nabídnout Evropanům tento dárek.

Ovšem, jak právě řekl pan Olbrycht, doufáme především, že tento dar nebude jediný svého druhu, a v příštím březnu se budeme muset vyslovit k plánu hospodářské obnovy, abychom tváří v tvář finanční krizi měli k dispozici produktivnější iniciativy, od kterých budeme moci očekávat celoevropskou obnovu.

Jsme přesvědčeni, že nám Komise v rámci návrhů, o nichž budeme muset v březnu hlasovat, navrhne nové nástroje pro zjednodušení, zejména co se týče našich „menších aktérů“, malých a středních podniků. To je zcela nezbytné, neboť pokud politiky, které projednáváme a na nichž měsíce a roky pracujeme, mají mít skutečný účinek, pak tuto vůli, tuto dynamiku, o niž usilujeme, nesmí mařit odrazující administrativní aspekty.

Pane komisaři, před chvílí jste zdůraznil, jak dobrou práci odvedl zvláště Výbor pro regionální rozvoj Evropského parlamentu. Víte, že my, další poslanci Parlamentu, velmi ochotně spolupracujeme s Komisí. Proto bych rád znovu zdůraznil, že doufáme, že během příštího roku učiníme vytrvalý pokrok ve věci nových zjednodušení.

Ovšem, když ponecháme naši současnou práci stranou, je naším přáním, aby na evropské úrovni – zejména prostřednictvím vás, členů Komise – členské státy přijaly svůj díl odpovědnosti. Všichni víme, že na úrovni Evropského fondu pro regionální rozvoj a Evropského sociálního fondu a fondu společné zemědělské politiky atd., jsou to členské státy, kdo dále komplikuje už tak složitou evropskou administrativu.

Doufáme, že se prostřednictvím našich kroků a naší dnešní večerní rozpravy bude podle iniciativy Evropské unie jednat nejen na úrovni EU, ale že budeme mít také ohlas na úrovni členských států, a že i ony budou viditelně usilovat o zjednodušení.

Mieczysław Edmund Janowski, jménem skupiny UEN. – (PL) Pane předsedající, nařízení Evropského parlamentu, které dnes projednáváme, je v zásadě formální a technické povahy. Nicméně se vztahuje k důležitým otázkám týkajícím se využití podpory EU. Navrhované nařízení se týká článku 55 nařízení Rady o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti. Stávající znění odstavce 5 vztahující se k částce 200 tisíc eur coby maximálnímu nákladu na monitorovací postup je nahrazeno textem, kterým se ustanovení o projektech vytvářejících příjmy budou vztahovat pouze na operace financované Evropským fondem pro regionální rozvoj a Fondem soudržnosti, pokud jejich náklady nepřesáhnou 1 milion eur.

V souvislosti s tímto bych rád přednesl tuto otázku. Je uvedená částka adekvátní? Není příliš vysoká, nebo nízká? Jsem přesvědčen, že toto může být způsob, jak předejít zbytečné byrokratické zátěži ve spojitosti s velkými skupinami menších operací. Mělo by to vést k operativnějšímu řízení projektů, které často zahrnují místní orgány a týkají se například ochrany životního prostředí, inovace a energie. Jako příklad bych mohl uvést, že v Polsku máme přes sto různých typů institucí, které řídí realizaci evropských fondů. Efektivní využívání této pomoci závisí na účinném fungování těchto institucí.

Jsem také přesvědčen, že přijetí této iniciativy v budoucnosti povede k dalšímu zjednodušení, jak laskavě naznačil pan komisař. Jménem Skupiny Unie pro Evropu národů bych rád vyjádřil ocenění tohoto tvůrčího přístupu k ustanovením, což umožní co nejracionalnější využívání evropských zdrojů.

Lambert van Nistelrooij (PPE-DE). – (NL) Pane předsedající, pane komisaři, návrh pana Arnaoutakise jasně ukazuje, že je zjednodušení možné, což je otázka, kterou Parlament kladl při mnoha příležitostech.

V mnoha případech také dlouho trvá, než jsou projekty v členských státech dokončeny, a pro Skupinu Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) a Evropských demokratů to je dobrý příklad účinného zjednodušení.

Tentokrát touha po změně přichází ze strany členských států a Komise, tím však práce nekončí. Shodou okolností vím, že ve Výboru regionů byla vytvořena pracovní skupina regionů a měst, jejímž posláním je identifikovat a řešit tyto nesnáze a která si klade za cíl v tomto směru předložit návrhy. Domnívám se, že bychom v podstatě měli zužítkovat právě tyto zkušenosti a v roce 2009 pokračovat v dalších změnách.

Komise dále představila celý balíček, včetně plánu hospodářské obnovy, v jehož kontextu mohou mimo jiné být prostředky rychleji utraceny. Tento týden bude Parlament v rámci rozpočtu diskutovat o zprávě paní Haugové, v níž se vyjadřuje přání, aby práce pokračovala tímto směrem a urychlilo se zkoumání dalších aspektů spojených s kontrolou a řízením.

Na závěr bych se rád zmínil o tématu, které rovněž uvedl pan Beaupuy: Členské státy se mohou významným způsobem přispět například tím, že vypracují prohlášení o finančním řízení, nebo tím, že přijmou politickou odpovědnost za využití finančních prostředků. V důsledku toho bychom ve svých usneseních mohli postupy ještě víc zjednodušit. Výzva ke změně ze strany aktivně zapojených lidí je značná. S ohledem na volby v příštím roce můžeme jistě říct, že Evropa dělá dobré věci, ale měla by je dělat pořádně. Prohlášení členských států představují krok tímto směrem.

Gábor Harangozó (PSE). – (HU) Účelem nařízení upravujících používání grantů Evropské unie, je zajistit, aby byly tyto zdroje používány co nejlepším způsobem a byly udělovány na nejvhodnějších místech. Jinými slovy, prostředky nelze jen čerpat, ale je třeba je používat pro skutečné investice vytvářející příjmy. Často však z tohoto důvodu vytváříme příliš byrokratický systém, jenž pro účinné užívání fondů představuje spíše překážku, a zbytečně zatěžuje jak podniky, tak správu.

Zjednodušení předpisů o vytváření příjmů má dvojí přínos. Více malých a středních podniků může získat snadnější přístup k ekonomickým stimulům z fondů EU, zatímco správa může rychleji a jednodušeji rozhodnout, zda jsou tyto fondy řádně užívány. Musíme důvěřovat našim podnikatelům, díky nimž hospodářství funguje; dokážeme se z této krize dostat, jen když se spojíme a vzájemně si pomůžeme. Podporuji návrh a současně žádám Komisi, aby pokračovala stejným směrem, odstraňovala z programu pomoci zbytečné administrativní překážky. Upřímně doufám, že tento úvodní program budou následovat další podobné přínosné iniciativy.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN). – (PL) Pane předsedající, rád bych upozornil na čtyři problémy v této rozpravě o změnách nařízení Rady týkajících se strukturálních fondů.

Za prvé, zákonná ustanovení vztahující se k užívání finanční pomoci z Evropského fondu pro regionální rozvoj, Fondu soudržnosti a Evropského sociálního fondu jsou často tak složitá, že odrazují potenciální příjemce od podání žádosti o tyto zdroje. Výše uvedená právní ustanovení mohou rovněž brzdit provádění a vyúčtování projektu.

Za druhé, z toho důvodu je nanejvýš vhodné, že Evropská komise předložila návrh k pozměnění článku 55 nařízení. Jedním z účinků pozměňovacího návrhu by bylo vyloučení projektů vytvářejících příjmy financovaných Fondem soudržnosti z působnosti článku 55. Tato změna by měla umožnit provádění akcí, jakými jsou například projekty zaměřené na sociální začlenění nebo poskytování péče.

Za třetí, rozsah uplatňování článku 5 nařízení by byl také omezený v případě malých projektů spolufinancovaných z Evropského fondu pro regionální rozvoj a z Fondu soudržnosti, pokud jde o výpočet maximální částky způsobilých výdajů a kontroly těchto projektů. Navíc by se všechna tato opatření uplatňovala se zpětnou platností od 1. srpna 2006.

Za čtvrté, všechny tyto návrhy jsou pozitivním příkladem toho, jak mohou být účelně zjednodušena ustanovení týkající se strukturálních fondů, čímž bude možné je využívat účinněji. Podle mého toto neslouží pouze zájmu příjemců, ale je to přínosem pro všechny občany Evropské unie.

Jan Březina (PPE-DE). – (CS) Projednávaná předloha řeší problém projektů vytvářejících příjmy, problém, který se bezprostředně týká mnoha žadatelů čerpajících prostředky z Evropského regionálního rozvojového fondu a Evropského sociálního fondu. Dosavadní právní úprava představuje značnou administrativní zátěž a vytváří rovněž situaci právní nejistoty tím, že celé 3 roky po uzavření operačního programu umožňuje zohledňovat příjmy z projektů. Překročí-li příjmy určitou minimální hranici, hrozí, že bude žadatel a v konečném důsledku i stát muset dané prostředky vrátit.

Jsem přesvědčen, že zvláště u drobných projektů a u projektů financovaných z Evropského sociálního fondu není takováto přísnost na místě. Zejména u druhé zmíněné skupiny projektů se totiž nejedná o příjmy komerční povahy, ale o příjmy rozpočtů obcí a neziskových organizací získané formou správních a jiných poplatků. Vzhledem k tomu, že tyto příjmy následně slouží k uskutečnění cílů veřejného zájmu, nelze v jejich vrácení do rozpočtu EU spatřovat rozumný postup.

Domnívám se, že je naším úkolem zjednodušovat mechanismus čerpání prostředků ze strukturálních fondů samozřejmě při zachování nezbytné kontroly dohlížející na transparentní nakládání s unijními financemi. Vítám proto vynětí projektů financovaných z Evropského sociálního fondu z mechanismu monitorování příjmů a u projektů financovaných z Evropského regionálního rozvojového fondu a Fondu soudržnosti zvýšení hranice nákladů pro vynětí z tohoto mechanismu z 200 tisíc eur na 1 milion eur. Tento krok nepochybně povede ke zjednodušení administrativy a zvýšení efektivity při realizaci těchto projektů.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond a Fond soudržnosti jsou nástroje, které byly členským státům poskytnuty s cílem podporovat hospodářský rozvoj různých evropských regionů. Panuje ovšem dojem, že využívání těchto finančních nástrojů s sebou nese značnou byrokratickou zátěž.

Pro období let 2007–2013 se používá přístup založený na výpočtu maximálních způsobilých výdajů namísto nuceného snížení míry spolufinancování. Účelem návrhu, kterým se mění nařízení, je nahrazení úpravy založené na proporcionalitě pro monitorování operací do 200 000 eur tím, že nebudou uplatňována ustanovení článku 55 na operace spolufinancované Evropským sociálním fondem a operace spolufinancované Evropským fondem pro regionální rozvoj nebo Fondem soudržnosti, jejichž celkové náklady jsou nižší než 1 000 000 eur. Zpětný účinek tohoto pozměňovacího návrhu zjednodušuje řízení operací spolufinancovaných ze strukturálních fondů jak co do kontrol, tak co do výpočtu maximálních způsobilých výdajů.

Zmenšení neúměrné administrativní zátěže bude přínosné zejména pro malé a střední podniky řídící projekty v oblasti životního prostředí, sociálního začleňování, výzkumu, inovace a energie. Děkuji.

Andrzej Jan Szejna (PSE). – (PL) Pane předsedající, pro malé projekty spolufinancované Evropským fondem pro regionální rozvoj a Fondem soudržnosti a rovněž pro operace spolufinancované Evropským sociálním fondem stávající kontrolní mechanismy nepochybně představují nepřiměřenou administrativní zátěž, která je neúměrná částkám, o které jde, a která je významným rizikovým faktorem pro provádění těchto programů. V souladu s mechanismy sledování může být příjem od ukončení programu zohledňován až tři roky.

Komise tudíž zcela oprávněně uznala, že je nezbytné a důležité přijmout změny v čl. 55 odst. 5 nařízení 1083/2006. Účelem těchto změn je účinné zjednodušení stávajících ustanovení týkajících se strukturálních fondů v zájmu občanů a k jejich prospěchu. Změny by se týkaly důležitých oblastí, jakými jsou např. životní prostředí, sociální začleňování, výzkum, konkurenceschopnost a energie.

Rád bych uvedl, že také Polsko v kontextu současné finanční a hospodářské krize vynakládá značné úsilí na zajištění toho, aby strukturální fondy mohly být použity při co nejbližší příležitosti. Cílem je umožnit co nejrychlejší přidělení prostředků. Zejména pro nové členské státy je to možný způsob boje s hospodářskou krizí. Strukturální fondy je třeba využívat rychle a efektivně.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Chci spolu s dalšími malými podnikateli velice ocenit, že Evropská komise zareagovala nečekaně rychle a bystře a vstřícně na podněty členských států i našich poslanců a předložila tuto doložku k nařízení 1083. Zjednodušení právních předpisů a také retroaktivita je především dobrá zpráva pro velké množství malých podniků, resp. jejich projektů do 1 milionu eur, které však mohou být velkou přidanou hodnotou pro evropskou konkurenceschopnost a zejména zaměstnanost. Tento pružný přístup Evropské komise vnímám také jako první vlaštovku či posla dalších dobrých zpráv o debyrokratizaci složitých procesů při monitorování drobných projektů.

Vladimír Špidla, člen Komise. – (CS) Děkuji za debatu. Myslím si, že argumentace ve prospěch návrhu zazněla z řady úst. Nemám k ní, co bych dodával. Jenom zazněla také jedna otázka, to jest, jakým způsobem, jakou metodou byl určen 1 milion. Tak mi dovolu, abych se toho velmi krátce dotkl. V prvé řadě to byly zkušenosti z předchozích period, dále to byla poměrně obtížná snaha zjednodušit systém, aniž bude narušena jeho celková rovnováha, čili se nabízel určitý limit, a současně také provedla Komise studii, která se zabývala těmito otázkami. Na základě těchto úvah a na základě také doporučení pracovní skupiny ve věci strukturálních akcí z 3. července 2008 Komise stanovila do návrhu tuto částku, která, jak jsem vyslechl debatu, je obecně považována za akceptovatelnou.

Stavros Arnautakis, zpravodaj. – (EL) Pane předsedající, dámy a pánové, zjednodušení postupů a zajištění flexibility mechanismů je během této vážné finanční krize nesmírně důležité. Přitom hraje významnou roli politika soudržnosti. Změna článku 55 je dobrým příkladem vynikající spolupráce mezi orgány Evropské unie. Proto bych rád poděkoval zejména paní komisařce Hübnerové a předsedovi Evropského parlamentu za přijetí návrhu, který tak bude možné schválit před koncem roku. Jak uvedl jistý poslanec, toto rozhodnutí je vánočním dárkem.

Zjednodušení bude přínosem pro evropské občany a dnes večer dáváme najevo, že můžeme pozměnit některá nařízení v zájmu evropských občanů. Tato metoda přímé změny musí být v budoucnu použita znovu vzhledem k tomu, že bylo dokázáno, že byrokratické postupy ztěžují provádění projektů. Jsem přesvědčen, že nová ustanovení pomohou zlepšit uplatňování priorit politiky soudržnosti.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat v úterý 16. prosince 2008.

20. Vliv turismu v pobřežních oblastech - aspekty regionálního rozvoje (krátké přednesení)

Předsedající. – Dalším bodem je krátké přednesení zprávy paní Madeirové (A6-0442/2008) jménem Výboru pro regionální rozvoj o dopadu cestovního ruchu na pobřežní regiony z hlediska regionálního rozvoje (2008/2132(INI)).

Jamila Madeira, zpravodajka. – (PT) Pane předsedající, dámy a pánové, těší mě, že tu stojím před vámi a mohu vysvětlit práci, kterou všichni odvedli v rámci této zprávy z vlastní iniciativy. Podle mého názoru a názoru všech, kteří se podíleli na vypracování této zprávy, je jasné, že jsme odvedli svou práci. Musím poděkovat všem, zejména stínovým zpravodajům z různých politických skupin, kteří velmi usilovali o dosažení kompromisů, jež mají budoucnost; personálu regionálního rozvoje, který nám vždy ochotně pomáhal, v neposlední řadě Miguelovi Tellu Cremadesovi a Elise Daffarraové; pracovníkům Skupiny sociálních demokratů v Evropském parlamentu, Lile a Petrusovi, a také Evropské komisi. Tu jako vždy zastupovala různá generální ředitelství, která jak už to u takto rozsáhlých zpráv bývá, nepřetržitě a pečlivě kontrolovala naši práci a měla významný podíl na úspěšném výsledku. Musím také srdečně poděkovat celému svému sekretariátu, zejména Joaně Benziniové, za práci v zájmu harmoničtějšího a strukturovanějšího rozvoje pobřežních oblastí a cestovního ruchu v Evropské unii.

Dvacet sedm členských států Evropské unie představuje více než 89 000 kilometrů pobřeží. To dává širokou rozmanitost vysoce specifických charakteristik, které se v závislosti na poloze vyznačují kosmopolitismem, jako například města Lisabon, Kodaň či Stockholm, nebo problémy způsobené polohou regionu na periferii nebo v nejvzdálenějších oblastech, jako je tomu v případě Algarve, Ligurie, Kanárských ostrovů nebo Madeiry, které mají problém udržet spojení s velkými městy nebo trpí zrychlenou desertifikací. Ať tak, či onak, všechny tyto oblasti se ztotožňují s pojmem pobřeží a pobřežních oblastí a mají každodenní zkušenosti s výhodami a nevýhodami, které jsou s touto problematikou spojeny.

Podle dostupných údajů bude v roce 2010 v pobřežních regionech žít přibližně 75 % lidstva. Vzhledem k vazbám a vztahům mezi nimi definujeme tyto regiony jako oblast ve vzdálenosti do 50 kilometrů vzdušnou čarou od pobřeží. Jsou to regiony, nikoli přímořská pásma. Postrádají integrovaný postoj, který tak zoufale potřebují a který uplatňovali i naši předkové. Právě sem se stahuje značné množství obyvatelstva a hledá příležitosti a hospodářskou synergii, v mnoha případech s jediným očekáváním, že se tyto věci budou týkat cestovního ruchu. Proto jsem dospěli k jasné myšlence o potřebě pragmatického a integrovaného postoje k vlivu cestovního ruchu v pobřežních oblastech a tato myšlenka nás vedla k zahájení práce.

Při současné finanční krizi, kdy se dopad na reálnou ekonomiku překonává čím dál obtížněji, se cestovní ruch jeví jako pravděpodobné odvětví, které by krize mohla vážně zasáhnout ať už přímo, či nepřímo. V regionech, které jsou zcela nebo z velké části při svém rozvoji závislé na cestovním ruchu, jsou ohroženy firmy, a tyto regiony hledí do budoucnosti s nejistotou, zvláště když cestovní ruch v současnosti nespadá do kompetencí Evropské unie. Je však možné a nutné přijmout integrovaná opatření, a duch, kterým je prostoupena Lisabonská smlouva, tuto myšlenku vyjadřuje. Kdybychom ovšem měli čekat, až Smlouva vstoupí v platnost, mohlo by to znamenat, že budeme čekat tak dlouho, až nám nezůstane než plakat nad rozlítým mlékem.

Cestovní ruch ve stavu, v jakém je v současnosti, a křehká situace regionů, které na něm závisí, vyžadují, abychom jednali bezodkladně a účinně. Skutečnost, že tyto oblasti strukturálně závisí na cestovním ruchu jako poskytovateli pracovních příležitostí, i když často sezónních, a že je zde zaměstnávána značná pracovní síla, nesmí být v kontextu tlaku na městské oblasti a nezaměstnanost opomíjena. Tato zpráva, kterou vám nyní předkládáme, byla velmi potřebná a naléhavá, když se ji Výbor pro regionální rozvoj rozhodl připravit. Nyní se stala tím, co musíme pokládat za prioritu Evropské komise a Evropské rady. Musíme dát prioritu nesčetným iniciativám obsaženým v této zprávě, spolu s těmi, které již rozvinuly jiné orgány a které zpráva otevřeně podporuje v souladu s opatřeními obsaženými v nouzovém plánu Komise. Mezi nimi musím zdůraznit přezkum Fondu pro přizpůsobení se globalizaci, který má jednoznačně řešit otázky spojené s tímto odvětvím a současný negativní dopad na tuto oblast.

Je nezbytné zajistit rozvoj nových úseků hospodářství v těchto pobřežních regionech, a tím v nich zajistit sociální a environmentální udržitelnost, a podporovat skutečnou integraci různých odvětvových politik, jakými jsou např. námořní odvětví, doprava, energie, již zavedené nástroje soudržnosti, nová politika kvalitních výrobků zahrnutá v přezkumu společné zemědělské politiky, kterou ohlašuje zpráva o kontrole stavu, a nové produkty cestovního ruchu v těchto pobřežních regionech s ohledem na jejich zásadní podíl na evropském hospodářství. Přijetí odpovídajícího holistického přístupu musí být, co se týče této politiky, v Evropské unii realizováno co možná nejrychleji.

Na závěr bych chtěla uvést, pane předsedající, že pouze jednoznačná integrace těchto nástrojů a rychlý a účinný postup zahrnující všechny místní zúčastněné strany může zaručit, že v pobřežních oblastech budeme mít udržitelné odvětví cestovního ruchu, které bude mít v Evropské unii skutečnou budoucnost.

Vladimír Špidla, člen Komise. – (CS) Vážený pane předsedo, vážené dámy poslankyně, vážení páni poslanci, dovoluji si poděkovat zpravodajce paní Madeirové za zprávu a blahopřát jí ke kvalitě a významu její práce: přímořské regiony jsou pro EU skutečně velmi významné, jelikož se v nich soustředí značný podíl hospodářské činnosti.

Tato zpráva navíc obhájí celostní přístup k cestovnímu ruchu v pobřežních oblastech, neboť zahrnuje otázky, jako je mořské a pobřežní životní prostředí, námořní doprava, zaměstnanost v pobřežních oblastech, podpora malých a středních podniků a podpora rybolovu. To potvrzuje potřebu silné, integrované námořní politiky pro Evropskou unii, na níž Evropská komise od roku 2005 pracuje a která zdůrazňuje souvislosti mezi regionální politikou, územní soudržností a námořní politikou.

Aby této politice dala konkrétní podobu, přijala Evropská komise v říjnu 2007 akční plán pro integrovanou námořní politiku, který je postupně prováděn. Některé kroky, které Komise v současné době uskutečňuje, reagují přímo na problémy a požadavky vyjádřené ve zprávě, a to zejména:

1) na základě požadavků na naprostou průhlednost financování v pobřežních regionech bude do podzimu 2009 vytvořena databáze projektů podporovaných z různých fondů Společenství. Zde si dovoluji připomenout, že kvalita a úplnost této databáze bude záviset na ochotě regionů poskytnout informace;

2) posílení meziregionální spolupráce v cestovním ruchu v pobřežních oblastech. Program INTERREG IVC totiž umožňuje vytvoření sítí regionů v souvislosti s 30 prioritními tématy, z nichž 2 souvisí s námořními záležitostmi včetně cestovního ruchu. Pro vaši informaci: druhá výzva k předkládání návrhů v rámci programu IVC je otevřená do poloviny ledna 2009. Vyzývám přímořské regiony, aby předložily projekty vytváření sítí, jejichž cílem je zajistit předávání a uplatňování osvědčených postupů v rámci přímořských regionů.

S potěšením konstatuji, že zpráva rovněž jasně uznává příznivý dopad politiky soudržnosti EU na rozvoj pobřežních regionů. Programové období 2007–2013 skutečně pro tyto regiony představuje mnohé příležitosti a poskytuje rámec pro evropskou technickou a finanční podporu pro jejich plány rozvoje. Díky politice soudržnosti, jak je v současné době vymezena, mohou přímořské regiony investovat do rozvoje svých pobřežních oblastí a ostrovů tím, že upřednostní investice do přístavů, námořního výzkumu, energií získávaných z pobřežních zdrojů, námořního dědictví a samozřejmě do přímořského cestovního ruchu. Zejména mimo hlavní sezónu může cestovní ruch pomoci vynahradit místní oslabené aktivity v rybolovu, zemědělství, těžkém průmyslu a dopravě

Dovolují si však připomenout, že je na přímořských regionech, aby si vybraly nejlepší projekty na zlepšení konkurenceschopnosti svého hospodářství a na podporu udržitelného cestovního ruchu na místní úrovni. Dovolte mi připomenout, že Komise provádí velice konkrétní kroky, jejichž cílem je snížit sezónní povahu činností v oblasti cestovního ruchu, jako je pilotní projekt „Evropské destinace nejvyšší kvality“ (EDEN).

Jedním z cílů této iniciativy je totiž pomoci nastolit rovnováhu toků účastníků cestovního ruchu a orientovat je k netradičním destinacím s cílem podpořit všechny evropské země a regiony.

Na závěr mi dovoluje znovu poděkovat paní zpravodajce za dobrou práci, kterou v podobě zprávy odvedla, a připomenout, že cestovní ruchu má na pobřežní regiony příznivý vliv, je-li náležitě kontrolován z hlediska udržitelnosti.

V této souvislosti je mi potěšením vám sdělit, že na základě zájmu vyjádřeného ve zprávě paní poslankyně Madeirové by Komise mohla uspořádat diskusi se subjekty zapojenými v cestovním ruchu v pobřežních oblastech v rámci konference u příležitosti Evropského námořního dne, která se bude konat ve dnech 19. a 20. května 2009. Dovoluji si využít této příležitosti k tomu, abych vyzval poslance Evropského parlamentu k účasti na decentralizovaných aktivitách spojených s námořním dnem 2009, které Komise plně podporuje.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat v úterý 16. prosince 2008.

Písemná prohlášení (Článek 142)

John Attard-Montalto (PSE), písemně. – Velká část evropské populace žije v pobřežních oblastech. Většina si neuvědomuje, že evropské pevninské pobřeží měří téměř 90 000 km. Je třeba podporovat rozvoj udržitelného cestovního ruchu oproti sezónnímu cestovnímu ruchu. Toho lze dosáhnout pouze prostřednictvím diverzifikace produktů a alternativními formami cestovního ruchu, jakými jsou cestovní ruch za účelem obchodu, konferencí, kulturních, léčebných a sportovních aktivit, cestovní ruch spojený se zemědělstvím, výukou jazyků a mořem.

Podpora tradičního cestovního ruchu v přímořských oblastech ovšem nadále zůstává prioritou. V mé zemi se snažíme zvětšit velikost a množství písčinych pláží. Bohužel k dnešnímu dni jsme k této věci přistupovali amatérsky. Vozením písku na existující pláže nebo vytváření nových písčinych pláží bez provedení potřebných infrastrukturních prací je jen mrháním zdrojů. Rozšiřování nebo vytváření písčinych pláží se už po mnoho let uskutečňuje v řadě zemí a na mnoha územích. Rozdíl je v tom, že k tomu bylo přistupováno nejprve tak, že byla vytvořena potřebná infrastruktura, aby byl písek hromaděn přirozenou cestou a aby se zabránilo jeho erozi. A v tomto kontextu v souvislosti se současnými návrhy týkajícími se největší písčiny pláže na Maltě l-Għadira jeden dodatečný a důležitý aspekt, jak se zdá, chybí – je to respekt a citlivý přístup vůči bezprostřednímu okolí.

Rumiana Jeleva (PPE-DE), písemně. – Je známou skutečností, že hospodářství mnoha pobřežních oblastí EU je vysoce závislé na cestovním ruchu. Ovšem abychom zajistili, že si budoucí generace budou také moci užívat naše krásné pláže a přímořskou krajinu, musíme být aktivní. Udržitelnost a budoucnost našich pobřežních oblastí není samozřejmostí a zhoršování životního prostředí a špatné plánování závažným způsobem pobřežní oblasti poškozují. Musíme předcházet nadměrné výstavbě bytů a hotelů a musíme zajistit, aby takovéto stavby šly ruku v ruce se zlepšením infrastruktury, zejména co se týče odvodu odpadních vod a systémů nakládání s odpady. Jednoduše řečeno, musíme dělat vše proto, abychom zachovali a chránili pobřežní oblasti. Jednou možností je podporovat programy zaměřené na ekoturistiku a zavést lepší systém výměny osvědčených postupů mezi pobřežními oblastmi. Jedna věc, která se stává zřejmou, je to, že musíme předcházet jakémukoli znečištění životního prostředí. Já osobně mám značné obavy zejména ohledně rafinerií a podobných zařízení, která jsou zdrojem značných rizik pro naše pobřežní oblasti. Vyzývám tudíž všechny členské státy, aby zajistily, že takováto zařízení budou vybavena nejmodernějšími technologiemi a nebudou ohrožovat křehké ekosystémy našich pobřežních oblastí.

Maria Petre (PPE-DE), písemně. – (RO) Vliv cestovního ruchu na pobřežní oblasti je důležitý z hlediska územní, hospodářské a sociální soudržnosti. Tato skutečnost bude muset být zohledněna v rámci přezkumu rozpočtu na roky 2007–2013 v polovině období.

Rumunsko má významnou přímořskou oblast u Černého moře, stejně jako Bulharsko, Ukrajina a Turecko.

Když vezmeme tuto skutečnost jako výchozí bod spolu se skutečností, že bychom měli rovněž zohlednit ústí řek, které se vlévají do moře, potřebujeme, aby integrovaný vnitrostátní plán pro cestovní ruch vypracovaný zvláště pro tuto oblast stanovil jako cíle jak udržitelný cestovní ruch, tak lepší kvalitu života na místní úrovni.

Rumunské vnitrostátní orgány spolu s regionálními a místními orgány jako prioritu stanoví užívání strukturálních fondů pro rozvoj udržitelného cestovního ruchu v pobřežních oblastech Černého moře.

V tom hrají zcela zásadní roli spolupráce a synergie na regionální úrovni, přičemž je v rámci spolupráce zahrnuto uplatňování nástrojů evropské politiky.

Integrovaný přístup je nezbytný jako součást politik Společenství v oblasti soudržnosti, dopravy, energie, sociální pomoci, zdraví, zemědělství, námořních záležitostí a rybolovu, ale především životního prostředí s cílem vytvořit synergii a předcházet nekompatibilním opatřením.

Silvia-Adriana Țicău (PSE), písemně. – (RO) Cestovní ruch nabízí významný potenciál sociálního a hospodářského rozvoje, a stejně tak i sociální a územní soudržnosti. Musíme mít na zřeteli zvláštní zeměpisné rysy pobřežních oblastí. Jejich rozvoj závisí do značné míry na příjmech získaných z činností spjatých s blízkostí moře, oblastí říčních delt nebo jejich ústí a stejně tak na příjmech z cestovního ruchu, rybolovu a dopravy.

Pobřežní oblasti mohou být obecně dostupné, pouze pokud je k dispozici efektivní, moderní dopravní infrastruktura. Domnívám se, že je důležité, aby členské státy navrhly specifické strategie a zahájily konkrétní kroky pro rozvoj cestovního ruchu v pobřežních oblastech, přičemž by zohledňovaly zvláštní povahu okolního prostředí a kladly si za cíl jeho ochranu.

Členské státy musí diverzifikovat služby cestovního ruchu v závislosti na zvláštních rysech každé oblasti (kultura, sport, námořní letoviska, historie), aby zmenšily negativní dopad sezónního cestovního ruchu.

Doporučovala bych, aby v zájmu rozvoje cestovního ruchu členské státy používaly strukturální fondy nejen pro regionální rozvoj, ale také pro hospodářskou konkurenceschopnost a obnovu.

21. Mediální gramotnost v digitálním světě (krátké přednesení)

Předsedající. – Dalším bodem je krátké přednesení zprávy paní Pretsové (A6-0461/2008) jménem Výboru pro kulturu a vzdělávání o mediální gramotnosti v digitálním prostředí (2008/2129(INI)).

Christa Prets, zpravodajka. – (DE) Pane předsedající, pane komisaři, v této pozdní hodině už zde média přítomná nejsou, avšak mediální gramotnost je i nadále nezbytná!

Co je mediální gramotnost a proč je tak důležité věnovat jí více pozornosti? Digitální rozvoj, nové technologie a informační technologie náš už vlastně předstihly ve svém vývoji a my za nimi v podstatě zaostáváme, co se týče toho, jak s nimi pracujeme, a způsobu, jakým je vyučujeme a jakým se je učíme. Mediální gramotnost znamená schopnost používat média, rozumět různým aspektům médií a mediálního obsahu, kriticky je hodnotit a být schopen komunikovat v různých kontextech.

Stejně jako tyto vzdělávací prvky hrají zcela zásadní roli i vybavení a přístup k těmto novým technologiím a v tomto ohledu panují značné rozdíly, například mezi různými členskými státy Evropské unie a mezi venkovskými a městskými oblastmi. V tomto ohledu je třeba do infrastruktury ještě hodně investovat. Z tohoto důvodu můžeme mediální gramotnost chápat také v širším slova smyslu jako přístup k novým informačním technologiím a kritické zacházení s obsahem, který takovéto technologie nabízejí. Všichni uživatelé médií jsou cílovými skupinami, bez ohledu na věk. K našim cílům patří zajištění toho, abychom měli schopnost provádět kritickou analýzu. V tomto smyslu definujeme tři cíle: zajištění přístupu k informacím a komunikačním technologiím; analýza a kritické zacházení s obsahem médií a mediální kulturou a nezávislá reflexe, produkce mediálních textů a bezpečné zacházení s těmito technologiemi.

Mediální gramotnost se musí stát klíčovou dovedností, což znamená, že musí být součástí vzdělávání učitelů a školní výuky. Mediální gramotnost by měla být součástí vzdělávání učitelů, aby učitelé sami byli schopni se ji naučit a vyučovat ji. Rovněž v této oblasti doporučujeme, aby se moduly pro mediální výuku průběžně aktualizovaly, abychom zajistili i nepřetržité vzdělávání v této oblasti.

Ve školách se musí mediální gramotnost stát nedílnou součástí rozvrhu na všech úrovních. Nyní jsme ve fázi, kdy se většina dětí vzájemně učí, jak pracovat s médii a novými technologiemi, v současnosti však chybí vzdělání, jak s těmito technologiemi zacházet, a také především povědomí o důsledcích využívání médií.

Musí být také provedena nezbytná opatření v případě starších občanů a mediální gramotnost se musí stát pevnou a nedílnou součástí „celoživotního vzdělávání“, neboť je důležité, aby zejména starší lidé dokázali udržet krok s touto technologií, aby si udrželi nezávislost a byli schopni se účastnit života společnosti déle.

Avšak veškerý pokrok, který s sebou tato technologie přináší, má jako všechno v životě vedlejší účinky. Z tohoto důvodu se domnívám, že v současnosti existují také nebezpečí, kterých si nevšímáme, zejména ve

spojitosti s důsledky toho, když tímto novým způsobem komunikují děti – ať už prostřednictvím blogů nebo jakkoli jinak – s jinými uživateli. Musí si přitom být vědomy – stejně jako každý dospělý – že na internetu je vše kdykoliv dostupné. Když na internetu zveřejním osobní údaje, poskytnu je všem, což znamená, že kdokoliv zvenku může mé údaje, nebo data jiného uživatele použít, aby vytvořil obraz mé osobnosti, který může mít vliv na životopisy nebo žádosti, které podávám, což může mít naprosto zásadní dopad na můj budoucí profesní život.

Situace, která by měla nastat a o níž usilujeme, je taková, kdy budeme využívat média kompetentním způsobem, ale sami přitom nebudeme zneužíváni, a to je cíl, o nějž bychom měli usilovat.

Vladimír Špidla, člen Komise. – (FR) Pane předsedající, dámy a pánové, Komise velice vítá zprávu Evropského parlamentu o mediální gramotnosti v digitálním prostředí.

Dovolte mi nejprve poblahopřát zpravodajce paní Pretsové a Výboru pro kulturu a vzdělávání k práci, kterou odvedly.

Evropská komise se domnívá, že mediální vzdělávání je důležitým prvkem aktivní účasti Evropanů v současné inovační a informační společnosti.

Vyšší úroveň mediálního vzdělávání může významně pomoci k dosažení lisabonských cílů.

Rada tento názor rovněž sdílí. Vyjádřila ho při zasedání Rady ministrů pro audiovizuální záležitosti dne 21. května 2008, když přijala závěry o kompetenci v oblasti digitálních technologií.

Zpráva Parlamentu oprávněně zdůrazňuje význam mediálního vzdělávání při mobilizaci a demokratické účasti evropských občanů, ale také při podpoře mezikulturního dialogu a v oblasti ochrany práv spotřebitele.

Komise se s Parlamentem shoduje na skutečnosti, že se mediální vzdělávání vztahuje na všechna média, včetně televize, filmu, rádia, hudebních nahrávek, tisku, internetu a nových digitálních komunikačních technologií.

Mediální vzdělávání je základní kompetencí, kterou by měli získávat mladí, ale také jejich rodiče, učitelé, mediální pracovníci a starší lidé.

V roce 2009 bude Komise pokračovat v podpoře sdílení osvědčených postupů tím, že bude mimo jiné podporovat stávající aktivity, jako jsou MEDIA 2007, přípravná akce MEDIA International a směrnice o televizním vysílání, směrnice o AVMS. V souvislosti s povinnostmi podávat zprávy stanovenou směrnicí o AVMS, byla navíc zahájena studie k vyvinutí kritérií pro hodnocení různých úrovní mediální gramotnosti. Členské státy budou o stavu této studie informovány zítra při setkání kontaktního výboru směrnice o AVMS. Závěrečná zpráva bude zveřejněna v červenci 2009.

Na závěr bych rád prohlásil, že mě potěšilo, že Komise a Parlament uznávají potřebu přijmout doporučení o mediálním vzdělávání v průběhu roku 2009.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat v úterý 16. prosince 2008.

22. Zpráva o podvodných adresářových společnostech (krátké přednesení)

Předsedající. – Dalším bodem je krátké přednesení zprávy pana Busuttila (A6-0446/2008) jménem Petičního výboru o nepoctivých katalogových firmách (petice 0045/2006, 1476/2006, 0079/2003, 0819/2003, 1010/2005, 0052/2007, 0306/2007, 0444/2007, 0562/2007 a další) (2008/2126(INI)).

Simon Busuttil, zpravodaj. – (MT) Tato zpráva byla vypracována, protože Evropský parlament obdržel přes 400 petic od občanů, jmenovitě od malých podniků, které se staly obětí klamavé reklamy, kdy byly proti své vůli zařazeny do obchodního katalogu. Oběti obdržely formulář, jako je tento a byly požádány, aby ho vyplnily, zatímco byly podvodně přesvědčeny, že tímto podpisem souhlasí s bezplatným uvedením v katalogu. Následně však obdržely dopis a zjistily, že nevědomky podepsaly smlouvu, která je zavazuje k platbě okolo 1 000 eur na dobu tří let. To se stává obětí těchto katalogů, které považujeme za podvodné. Chtěl bych dodat, že společnost, která vlastní katalog European City Guide, je v těchto peticích uváděna nejčastěji. Stojí za povšimnutí, že tato společnost vyvíjela značný tlak na poslance Parlamentu ve snaze zastavit nebo narušit práci na zprávách, které dnes předkládáme. Naštěstí však neuspěla, navzdory skutečnosti, že nám ne vždy

poskytovala přesné informace. K jakým výsledkům tato zpráva dospěla? Zjistili jsme, že existuje tento velmi reálný problém, že tento přístup je značně rozšířen a lze ho najít všude v Evropské unii. Ukázalo se také, že se to týká řady malých podniků i pracovníků a dalších jednotlivců, kteří nemusí ani vlastnit žádnou společnost. Zjistili jsme, že tento problém se týká společností nadnárodně a nejen že má na oběť takového podvodu, která je podvodně přesvědčena, aby tento formulář podepsala a později je pronásledována společností, která vyžaduje platbu, značný finanční dopad, ale také závažný psychologický vliv. Co v této zprávě navrhuje? Za prvé, vypracovali jsme seznam opatření, abychom zvýšili povědomí, a předně tak snížili počet poškozených, kteří se nechají oklamat. Za druhé, musíme zajistit, aby stávající evropské právní předpisy byly náležitě vymahatelné. Měli bychom při této příležitosti zmínit, že pokaždé, kdy byl tento problém předložen Komisi, Komise odpověděla, že záleží na členských státech, jak budou provádět právní předpisy Evropské unie na vnitrostátní úrovni. Jsme si této volnosti vědomi, rád bych však Komisi připomněl, že její povinností je zajistit, aby byly právní předpisy Evropské unie účinně prováděny členskými státy. Navrhujeme také, aby byly evropské právní předpisy pozměněny tak, abychom mohli lépe řešit právě tento problém. Zjistili jsme například, že rakouský model je vzorový, neboť Rakousko změnilo své vnitrostátní právní předpisy tak, aby je mohlo uplatňovat zvláště na tento problém podvodných obchodních katalogů. Můj poslední bod se týká potřeby poskytnout poškozeným pomoc a doporučení v tom smyslu, aby neplatili společnostem nabízejícím obchodní katalogy, dokud nevyhledají náležité poradenství. Než skončím, rád bych srdečně poděkoval Petičnímu výboru za to, že této zprávě poskytl jednomyslnou podporu a rád bych také poděkoval všem svým zaměstnancům. Dále, chci srdečně poděkovat tajemníkovi Výboru panu Davidu Loweovi. Pokud bude zpráva přijata, vyšle dva jasné signály – především poškozeným, kterým dokáže, že chápeme jejich situaci a stojíme zcela na jejich straně, a za druhé, podvodným společnostem provozujícím obchodní katalogy, jako varování „okamžitě ukončete podvodné praktiky, protože vás Parlament pozorně sleduje“.

Vladimír Špidla, člen Komise. – (FR) Pane předsedající, Komise chválí úsilí Evropského parlamentu při vypracování této zprávy a bude se aktivně zabývat jejími závěry.

Chtěl bych zdůraznit, jak jasně vyplývá ze samotné zprávy, že se daný problém týká vztahů mezi podniky, a proto se velká část právních předpisů Společenství o ochraně spotřebitelů, včetně směrnice 2005/29 o nekalých obchodních praktikách a nařízení (ES) 2006/2004 o spolupráci v oblasti ochrany spotřebitelů na něj nevztahuje.

Určitou formu ochrany ovšem poskytuje směrnice 2006/114/ES o klamavé a srovnávací reklamě. V souladu s těmito směrnici je povinností veřejnoprávních orgánů odpovědných za kontrolu uplatňování právních předpisů a/nebo příslušných soudech členských států, z jejichž území tyto podniky vykonávají svou činnost, aby rozhodly v každém jednotlivém případě, zda je komerční komunikace klamavá a zda by měla být přijata odpovídající donucovací opatření.

Rád bych také zdůraznil, že různé orgány a příslušné soudy, například ve Španělsku a v Belgii, již donucovací opatření proti těmto praktikám učinily, a dosáhly řady pozitivních výsledků.

Směrnice o nekalých obchodních praktikách se nevztahuje na obchodní praktiky mezi podniky, protože neexistuje argument pro plnou harmonizaci vnitrostátních právních předpisů vztahujících se k nekalé soutěži. Plně harmonizovaná směrnice o nekalých praktikách firem vůči spotřebitelům byla už tak velmi ambiciózním návrhem, který by byl neúspěšný, kdyby se jeho rozsah rozšířil i na nekalé soutěžní praktiky mezi podniky.

Konzultace, která k návrhu vedla, a práce v rámci Rady ukázaly, že rozšíření rozsahu směrnice na nekalé soutěžní praktiky mezi podniky má minimální podporu. Zatímco jisté členské státy podporovaly rozšíření rozsahu platnosti směrnice i na nekalou soutěž, jiné se vyslovily pro podporu ochrany zákazníka, ale odmítaly zavedení dodatečného harmonizovaného systému pravidel týkajících se nekalé soutěže na úrovni EU.

Ačkoli Komise nemůže podniknout kroky proti podnikům zapojených do těchto praktik, usiluje o to, aby byly podniky obeznámeny s tímto problémem tím, že ho představila různým evropským profesním organizacím. Tento problém se výslovně uvádí v rámci sítě na podporu podnikání a iniciativa „Small Business Act“ zároveň vyzývá členské státy, aby své malé a střední podniky chránily před nekalými praktikami. Komise bude pokračovat ve zkoumání dalších metod, jak zvýšit povědomí podniků, pokud to bude považovat za vhodné.

Komise dále písemně vyzvala příslušné orgány dotčených členských států – Španělska, Rakouska a Německa – aby je upozornila na skutečnost, že tato situace stále trvá a aby je požádala o další informace. Odpovědi, které komise obdržela, jasně ukazují, že si vnitrostátní orgány jsou tohoto problému vědomy a mají právní

předpisy, prostřednictvím nichž situaci mohou řešit; v případech, kdy tomu bylo potřeba, už příslušná opatření použily.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat v úterý 16. prosince 2008.

Písemná prohlášení (Článek 142)

Richard Corbett (PSE), písemně. – Jelikož jsem proti podvodným organizacím roky bojoval, s radostí tuto zprávu podpořím.

Je to problém, který přesahuje hranice. Každoročně jsou tisíce podniků, charit a skupin dobrovolníků po celé Evropě podvodem přesvědčeni k podpisu toho, co se zdá být naprosto nevinnou registrací v katalogu. Ve skutečnosti jsou podvodem přesvědčeni k podepsání složité smlouvy a poté čelí agresivním finančním požadavkům, bez možnosti smlouvu zrušit.

Je nezbytné odstranit právní mezery, které umožňují těmto podvodným podnikům vykonávat činnost.

Naléhavě vyzývám především Komisi, aby se řídila klíčovými doporučeními této zprávy a předložila Parlamentu návrh na rozšíření rozsahu platnosti směrnice o nekalých obchodních praktikách, který by zakazoval zejména propagaci zápisu do takovýchto katalogů, pokud potenciální klienti nejsou v rámci reklamy jasně informováni o tom, že je jim nabízena smlouva za placenou službu.

Tato doporučení jsou právně přímočará – Rakousko, nad rámec a jakoby „zbytečně“, směrnicí o nekalých obchodních praktikách už transponovalo tak, aby v ní bylo zahrnuto právě takové ustanovení – velice by však zlepšila ochranu podniků a dalších organizací, které tato podvodná činnost poškozují, a vyslala by jasný signál provozovatelům podvodů s katalogy, že jejich dny jsou sečteny.

23. Pořad jednání příštího zasedání: viz zápis

24. Ukončení zasedání

(Zasedání bylo ukončeno ve 23:35.)